

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

27 november 2008

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2009**

BELEIDSBRIEF

**Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Beleidsprioriteiten 2008-2009**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Felix Strackx
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberghe;

mevrouw Sonja Claes, de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heer Luc Martens;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh;

de heer Bart Caron, mevrouw Elke Roex, de heer Bart Van Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Johan Deckmyn, mevrouw An Michiels, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Cindy Franssen, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;

de dames Hilde Eeckhout, Fientje Moerman, de heer Bob Verstraete;

de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Flor Koninckx.

Toegevoegde leden:

mevrouw Helga Stevens;

mevrouw Mieke Vogels.

*Zie ook:***12-A** (2007-2008)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2008-2009)

- Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

14 (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van Decreet

16 (2008-2009)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

1923 (2008-2009)

- Nr. 1: Beleidsbrief

*Zie:***15** (2008-2009)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 4: Amendementen
- Nr. 5-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 5-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 5-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 5-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 5-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 5-F: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
- Nr. 5-G: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- Nr. 5-H: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 5-I: Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	5
1. Inleiding.....	5
2. Programma GA Apparaatskredieten	5
3. Programma GB Provisies	5
4. Programma GC Algemeen.....	5
4.1. Lokaal sociaal beleid	5
4.2. Coördinatie armoedebestrijding.....	6
4.3. Algemeen welzijnswerk	6
4.4. Forensisch welzijnswerk	7
4.5. Vrijwilligerswerk	7
4.6. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).....	7
5. Programma GD Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen.....	8
5.1. Zorgverzekering.....	8
5.2. Ondersteuning voor ouderen en gezinnen	9
5.3. Volksgezondheid	9
5.3.1. Openbare psychiatrische zorgcentra (OPZ).....	10
5.3.2. Curatieve gezondheidszorg.....	10
6. Programma GE Jongerenzorgbeleid.....	10
7. Programma GF Gezinsondersteunend beleid met betrekking tot kinderen	11
7.1. Kinderopvang	11
7.2. Opvoedingsondersteuning.....	12
7.3. Gezinsondersteuning	12
8. Programma GG Beleid inzake personen met een handicap	12
9. Decretale agenda.....	12
II. Algemene bespreking.....	12
1. Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen	12
2. Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex.....	14
3. Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels.....	14
4. Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene.....	16
5. Uiteenzetting door mevrouw Helga Stevens.....	17
6. Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borght	17
7. Uiteenzetting door de heer Bart Caron	17
8. Repliek van de minister.....	18
8.1. Algemeen	18
8.2. Repliek op de uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen	18

8.3. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Elke Roex	19
8.4. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels	19
8.5. Replik op de uiteenzetting van de heer Tom Dehaene	20
8.6. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Helga Stevens	20
8.7. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgeht	20
8.8. Replik op de uiteenzetting van de heer Bart Caron.....	20
III. Bespreking per programma	20
1. Programma GA Apparaatkredieten	20
2. Programma GB Provisies	22
3. Programma GC	22
3.1. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).....	22
3.2. Algemeen en forensisch welzijnswerk	25
3.3. Gezins- en opvoedingsondersteuning	25
3.4. Armoedebestrijding en samenlevingsopbouw	27
3.5. Lokaal sociaal beleid	28
3.6. Vrijwilligerswerk	28
3.7. Schuldbemiddeling.....	29
3.8. Ouderenbeleid.....	30
4. Programma GD Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen.....	30
4.1. Preventieve gezondheidszorg.....	30
4.2. Curatieve gezondheidszorg.....	35
4.3. Geestelijke gezondheidszorg	35
4.4. Het uitwerken van een toereikend, evenwichtig gespreid en kwaliteitsvol aanbod van zorg- en gezondheidsvoorzieningen.....	36
4.5. Vlaams Zorgfonds.....	40
5. Programma GE Jongerenzorgbeleid.....	42
6. Programma GF Gezinsondersteunend beleid met betrekking tot kinderen.....	43
7. Programma GG Beleid inzake personen met een handicap	47
8. Programma VI	51
IV. Moties van aanbeveling	51
V. Stemming.....	51
Bijlagen.....	53

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 tijdens haar vergaderingen van 12, 20 en 25 november 2008. Het ontwerp van decreet werd in samenhang behandeld met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 1894/1*) en de Beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Beleidsprioriteiten 2008-2009 (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 1923/1*).

I. TOELICHTING DOOR DE HEER STEVEN VANACKERE, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

1. Inleiding

Minister *Steven Vanackere* attendeert bij het begin van zijn toelichting aan de toename van het budget voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin tijdens de voorbije jaren. Het voorliggende ontwerp zet die trend voort, want ten opzichte van 2008 groeien de beleidskredieten met 242 miljoen euro tot 3,1 miljard euro. Die stijging van 8,5 percent is groter dan die voor de totale Vlaamse begroting (5,2 percent). De minister merkt op dat men daar nog de enorme toename in de toezeggingen in het kader van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) moet bij rekenen, want in de beleidskredieten zitten alleen de gebruikstoelagen. Over de hele regeerperiode nam het budget voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin toe met 1,06 miljard euro of 46 percent. Ook die toename is groter dan de groei van het hele budget van de Vlaamse Gemeenschap, die in die periode 6,6 miljard euro of 36 percent bedroeg.

Vervolgens presenteert de minister de verdeling van de budgetten binnen zijn bevoegdheidsdomeinen. Blijkt dat 37 percent naar personen met een handicap gaat, 18,5 percent naar gezins- en thuiszorg, haast 15 percent naar Kind&Gezin, en iets meer dan 10 percent naar bijzondere jeugdzorg. Hij wijst er wel op dat heel wat middelen voor ouderenbeleid niet in de begroting staan omdat ze van het RIZIV (Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering) komen. Die bemerking geldt ook voor de VIPA-kredieten

voor infrastructuur, die slechts indirect in het ontwerp voorkomen.

2. Programma GA Apparaatskredieten

Het beleidskrediet van het programma GA Apparaatskredieten neemt toe met 5,4 miljoen euro. De stijging is vooral te verklaren door de index en door het budget voor personeel en werking in de gemeenschapsinstellingen. De minister belooft daar later op terug te komen bij de behandeling van de bijzondere jeugdzorg.

3. Programma GB Provisies

Wat het programma GB Provisies betreft, merkt de minister op dat de middelen van de Nationale Loterij – in tegenstelling tot vroeger – rechtstreeks in de basisallocaties worden ingeschreven. Daarvoor is dus geen provisie meer nodig. De provisie inzake VIA-middelen (Vlaams Intersectoraal Akkoord Social Profit) neemt licht toe. Hierin zitten de budgetten voor de sociale Maribel, de Gesco's (gesubsidieerde contractuelen) en de pensioenpijler voor de openbare sector. Deze middelen worden in 2009 door middel van verdeling toegewezen aan de basisallocaties. Ten slotte is er een kleine provisie (577.000 euro) voor resterende vrije beleidsruimte. De precieze verdeling voor 2009 zal nog in de commissie behandeld worden.

4. Programma GC Algemeen

Het programma GC Algemeen bevat het lokaal sociaal beleid, de coördinatie armoedebestrijding, het algemeen welzijnswerk en het forensisch welzijnswerk. De beleidskredieten stijgen exclusief VIPA met 4,3 miljoen euro of 3,9 percent. Op vraag van de heer *Bart Van Malderen* preciseert minister *Steven Vanackere* dat de begrotingscijfers niet indexgecorrigeerd zijn. Het gaat om absolute cijfers. Als men de reële groei wil meten, moet men dus nog de inflatie verrekenen.

4.1. Lokaal sociaal beleid

In de uitbouw van het lokaal sociaal beleid legt de Vlaamse Regering de nadruk op volgende elementen. Elke gemeente dient volgens het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid over een

Sociaal Huis te beschikken tegen 22 mei 2009. Om de lokale besturen hieraan te herinneren zal nog een circulaire verstuurd worden. Momenteel beschikt al één derde van de Vlaamse gemeenten over een Sociaal Huis. Dat kan verschillende vormen aannemen, al dan niet in een specifiek gebouw.

Er wordt ook een toegankelijkheidsscan ontwikkeld, waarmee lokale besturen de toegankelijkheid van de sociale dienstverlening kunnen meten. Op basis van de resultaten kunnen de lokale besturen hun werking op dit vlak bijsturen.

Verder wordt werk gemaakt van een doelgroepgerichte communicatie. In het bijzonder wordt een vorming ontwikkeld voor medewerkers van lokale besturen omtrent communicatiestrategieën voor kansarme doelgroepen. De minister herinnert in dit verband aan de Rechtenverkenner.

Hij heeft een overeenkomst afgesloten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) om een lokaal sociaal beleidsplan te ontwikkelen voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Intussen hebben 211 gemeenten ingetekend op de Rechtenverkenner en zijn al 48 gemeentekits ontwikkeld ter afstemming van de Vlaamse Rechtenverkenner op de lokale website. De overige gemeenten worden verder geïnformeerd en sensibiliseerd. De Rechtenverkenner wordt verder uitgebouwd en getoetst op gebruiksvriendelijkheid. Er wordt een samenwerking uitgebouwd met de Vlaamse Infolijn 1700. Minister Vanackere deelt daarop mee dat op het moment van zijn toelichting 300 gemeenten een lokaal sociaal beleidsplan hebben ingediend, wat neerkomt op 97,5 percent.

4.2. Coördinatie armoedebestrijding

De belangrijkste wijziging in het decreet van 18 juli 2008 tot wijziging van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding is dat de overheid de subsidiëring van de verenigingen waar armen het woord nemen, op zich neemt. Hiervoor voorziet hij in december 2008 een besluit van de Vlaamse Regering dat de wijze van subsidiëring en de categorieën zal bepalen.

Naast de laatste actualisering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, is de evaluatie van dit plan de belangrijkste opdracht. Deze evaluatie wordt er een met alle betrokkenen en een evaluatie waarmee

men ook noodzakelijke acties en werkwijzen voor een volgend plan wil formuleren. Uitwisseling en dialoog tussen beleid, administratie, werkveld en armen is de rode draad in het Vlaamse Armoededecreet. In het horizontale en het verticale armoedeoverleg blijft men deze dialoog voeren en zo het beleid op een kritische manier voeden. De bekende thema's zijn kinderopvang, geestelijke gezondheid, opvoedingsondersteuning, schuldbemiddeling en gezondheid in het algemeen.

De dialoog moet ook binnen België blijven gevoerd worden. Het interfederale steunpunt en het betreffende samenwerkingsakkoord zijn aan herziening toe. Op een volgende interministeriële conferentie zal de minister de noodzakelijke actualisering aankaarten. Hij is zinnens daar constructief aan mee te werken. Inmiddels vond al overleg plaats met federaal staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Jean-Marc Delizée, die het ermee eens is om de actualisering op de agenda van de interministeriële conferentie van december 2008 te plaatsen.

4.3. Algemeen welzijnswerk

Wat het algemeen welzijnswerk betreft, heeft een gemengde commissie werk gemaakt van een goede omschrijving van de kerntaken en het basisaanbod van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW). Het autonoom algemeen welzijnswerk moet zich profileren op drie kerntaken, zijnde preventie en signalering, onthaal en psychosociale begeleiding. Het moet dit toepassen op drie probleem domeinen, zijnde de persoonlijke levenssfeer, forensische problemen en problemen ten gevolge van armoede en sociale uitsluiting. De minister zal dit vastleggen in een nieuw decretaal kader, dat momenteel na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering voor advies voorligt bij de Raad van State.

Wat de aandacht voor kinderen in scheidingssituaties betreft, verwijst hij graag naar de informatiebrochure en de website tweehuizen.be. Om de kwaliteit van de bemiddeling in familiezaken vanuit de CAW's te waarborgen, vindt hij het belangrijk dat de deskundigheid van de bemiddelaars hieromtrent bevorderd wordt. Vooral als het om gezinnen met kinderen gaat, is het belangrijk dat er voldoende aandacht gaat naar de kinderen zelf.

In 2009 kan het Vlaams Centrum voor Schuldbemiddeling (VCS) recurrent rekenen op een bedrag van 374.000 euro om zijn taken uit te voeren. Tevens wil

minister Vanackere in dit kader hulpverleners in het bezit stellen van de werkmap 'Nu komen we rond', zodat zij hun cliënten in budget- of schuldhulpverlening 'empowerment' kunnen bijbrengen.

Door de evoluties in de samenleving is het belang van nieuwe media, zoals interactieve websites, chatrooms en sms, steeds meer toegenomen. Hij wil dan ook de aanbieders van deze hulpverlening recurrent financieren. Daarnaast is het ook belangrijk dat de centra voor Tele-Onthaal hun laagdrempelige en toegankelijke werking kunnen voortzetten. Daarom heeft hij beslist hun financiering, die tot nu toe projectmatig verliep, recurrent in te schrijven in zijn begroting.

4.4. Forensisch welzijnswerk

In het beleid ten aanzien van slachtoffers kreeg de problematiek van verkeersslachtoffers de laatste jaren bijkomende aandacht. Het convenant dat de minister heeft afgesloten inzake deze thematiek, zal een vervolg krijgen in het jaar 2009. Daarnaast zal hij in 2009 ook, en wel op basis van projectvoorstellen van de drie belangrijkste actoren (ZEBRA, Ouders van Verongelukte Kinderen en het steunpunt Algemeen Welzijnswerk), extra middelen ter beschikking krijgen.

Op het vlak van herstelgericht werken zal hij de inspanningen van de voorgaande jaren zowel voor de vzw Suggnomè als voor de CAW's voortzetten en verdiepen. Na de uitbreiding die de voorgaande jaren reeds werden gerealiseerd, zal hij voorts het justitiële welzijnswerk uitbreiden met negen voltijdse equivalenten en met een Vlaamse beleidswerker in elke gevangenis. Dat laatste komt neer op nog eens acht voltijdse equivalenten. Op die manier zal de minister het strategisch plan voor gedetineerden volledig hebben uitgevoerd in alle Vlaamse gevangenissen. Hiermee is het werk echter niet af. In overleg en samenspraak wil hij daarom het strategische plan actualiseren zodat de toekomstige uitdagingen voor beleid en praktijk duidelijk geformuleerd zijn. Een van de blijvende problemen is dat van thuisloze ex-gedetineerden, merkt de minister bij wijze van voorbeeld op.

Het overleg met de federale minister van Justitie wil hij intensiveren opdat ze samen komen tot een doorgedreven forensisch beleid. Zijn voornemen om een specifieke interministeriële conferentie forensisch

beleid op te richten, is minister Vanackere dan ook zeer genegen.

4.5. Vrijwilligerswerk

Met een nieuw ontwerp van decreet inzake vrijwilligerswerk ambieert hij een duidelijke profilering van alle vrijwilligerswerk binnen de welzijns- en gezondheidssector, een transparante en eenduidige definitie die ook is afgestemd op de federale regelgeving, alsook oplossingen voor de juridische bescherming van de vrijwilliger. Het decreet dat die krachtlijnen vertaalt, is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en wacht op advies van de Raad van State.

Ook in 2009 zal hij 250.000 euro extra uittrekken. Dat bedrag wordt aan de hand van een projectoproep onder de erkende autonome vrijwilligersorganisaties verdeeld. Organisaties die werken met vrijwilligers kampen soms met informatie- en ondersteuningsvragen. Daarvoor kunnen zij zich wenden tot provinciale steunpunten die werken voor alle beleidsdomeinen. Op basis van het convenant dat hij in 2008 afsloot met deze provinciale steunpunten en met Het Punt Brussel wil hij vooral verder focussen op een betere afstemming onderling en op het beleid.

Tot slot wil minister Vanackere het vrijwilligersbeleid in een positief daglicht stellen met het oog op de rekrutering van nieuwe vrijwilligers en het uiten van grote waardering voor het waardevolle werk dat de huidige vrijwilligers reeds leveren. Een communicatiecampagne is daarvoor een geschikt instrument.

4.6. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

VIPA fungeert reeds sinds 2007 als het ene loket voor de indiening van infrastructuurdossiers in alle welzijns- en gezondheidssectoren. Na de creatie van een geïntegreerd dossieropvolgingssysteem is het belangrijk om de interne en externe communicatie te bevorderen door middel van een interactief loket. Na het VIPA-procedurebesluit dat werd goedgekeurd op 30 mei 2008, maakt de minister nu werk van een actualisering en waar mogelijk vereenvoudiging binnen alle sectoren die op VIPA een beroep kunnen doen.

Sinds 2008 ontwikkelt VIPA zijn nieuwe taak als bouwtechnisch en financieel kennisloket. Hierbij zal de eerstkomende periode gefocust worden op een

vormingstraject inzake de toegankelijkheid van de welzijns- en gezondheidsinfrastructuur. De minister wil vervolgens ook de principes van rationeel energiegebruik en duurzaamheid actualiseren in de criteria ecologisch bouwen. Met het oog op de advisering inzake afwijkingen op de geldende brandveiligheidsnormen wil hij voor zijn beleidsdomein één technische commissie voor brandveiligheid oprichten. De nodige legistieke basis hiervoor wordt voorbereid. De minister wijst er in dit verband op dat de algemene brandveiligheidsnormen in de dialoog tussen de gemeenschappen voorliggen als bevoegdheid die naar de gewesten zou moeten gaan

De VIPA-machtiging wordt opgetrokken met bijna vier miljoen euro. Deze verhoging tot 50,90 miljoen euro is vooral terug te vinden in twee sectoren. De eerste wordt gevormd door de kinderdagverblijven. Belangrijk is dat hierdoor ook OCMW's en gemeenten subsidies kunnen ontvangen. De andere is de bijzondere jeugdbijstand, waar de extra inspanning zorgt voor een snelle creatie van bijkomende opvangplaatsen in het kader van het Globaal Plan.

De klassieke dotatie kent een daling van 136 miljoen euro naar 121 miljoen euro. Deze daling is samengesteld uit enerzijds een stijging van de dotatie omdat de machtiging is verhoogd. Daardoor stijgen de betalingskredieten 2009 en zo dus ook de dotatie. Daartegenover staat de noodzaak aan een lager budget voor de verdere encoursafwikkeling, wat per saldo leidt tot een dalende dotatie. De minister vat samen dat hiermee de klassieke procedure geleidelijk wordt overgenomen door de alternatieve procedure.

Voor die alternatieve procedure wordt op basis van een zo realistisch mogelijke simulatie, een budget uitgetrokken van 32,30 miljoen euro, ten opzichte van een budget in 2008 van 8,9 miljoen euro. Daarvan gaat een bedrag van 13,7 miljoen euro naar de ouderenvoorzieningen, 17,5 miljoen euro naar de verzorgingsvoorzieningen en 1,1 miljoen euro naar de gehandicapteninstellingen.

Vervolgens presenteert minister Vanackere de stand van zaken in de alternatieve VIPA-financiering van de toegekende principiële akkoorden op 15 oktober 2008. Er zijn 68 principiële akkoorden verleend in de sector van de ouderen- en thuiszorgvoorzieningen, 38 in de sector van de verzorgingsvoorzieningen, en 40 in de sector van personen met een handicap. Het betreft een totaal budget aan toegekende principiële akkoorden van 786 miljoen euro. De spreker herin-

nert eraan dat het hier telkens gaat om maximum 60 percent van de totale investering, die bijgevolg bijna het dubbel bedraagt. De subsidiëring bedraagt uiteindelijk immers vaak slechts 50 tot 55 percent.

In de begroting 2009 worden de nodige budgetten ingeschreven om bijkomend 112 miljoen euro aan principiële akkoorden in de rusthuissector toe te kennen. Minister Vanackere besluit dat de huidige Vlaamse Regering ook in de welzijnssector investeert in innovatie en nieuwe banen. Vlaanderen In Actie is dus niet alleen een kwestie van industriële speerpuntsectoren.

5. Programma GD Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen

5.1. Zorgverzekering

Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt een geleidelijke gelijkschakeling in de tegemoetkomingen voor zwaar zorgbehoevenden ongeacht hun verblijfplaats. Dat betekent dat thuisverblijvende zorgbehoevenden van de zorgverzekering een tenlasteneming van 125 euro per maand ontvangen, evenveel als een rusthuisbewoner. Deze verbintenis uit het regeerakkoord werd versneld gerealiseerd op 1 juli 2008 in de plaats van 1 januari 2009. Om de maatregel op kruissnelheid te brengen, injecteert de minister 13,5 miljoen euro.

Ook bij deze zorgbehoevenden lopen de kosten hoog op en daalt de koopkracht. Daarom heeft de Vlaamse Regering beslist om, bovenop de uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord, voor alle rechthebbenden – dus ook de rusthuisbewoners – een verhoging van de tenlasteneming te realiseren. Dankzij een extra budget van ongeveer 10 miljoen euro kan de minister vanaf 1 maart 2009 de tegemoetkoming verhogen tot 130 euro per maand, een verhoging met 60 euro per jaar. Voor de zwaar zorgbehoevende die thuis verblijft, zal in deze legislatuur de tegemoetkoming vanuit de zorgverzekering zijn toegenomen met 44 percent of 40 euro per maand.

De minister merkt op dat, na een eerdere storting van 100 miljoen euro in het Zorgfonds medio 2008, een akkoord werd bereikt voor een bijkomende storting van 100 miljoen euro, nog in 2008. Hiermee bedraagt het totale kapitaal van het Zorgfonds inmiddels 900 miljoen euro. Tijdens deze legislatuur betekent dat

een aangroei met ruim 443 miljoen euro of een verdubbeling. Wil men immers de draagkracht blijven garanderen van het Zorgfonds en dus borg staan voor de betaling van de tegemoetkomingen in de verzilverende of vergrijzende toekomst, dan is het noodzakelijk dat dit fonds voldoende gespijsd wordt.

5.2. *Ondersteuning voor ouderen en gezinnen*

Terwijl de middelen voor gezinszorg in de vorige legislatuur met 1,3 tot 1,4 percent stegen, was dit tijdens deze tot nu toe ongeveer het dubbele. In 2009 wordt met een uitbreiding van vier percent een inhaalbeweging gerealiseerd voor tekorten opgelopen in voorgaande jaren. Bovendien is de hoop nog niet opgegeven om in 2008 uiteindelijk met meer dan drie percent te groeien. Hij wijst op de maatregelen om het ongebruikte urencontingent kwijt te spelen.

Iedereen die zorg nodig heeft, wil bij voorkeur thuis in de vertrouwde omgeving geholpen worden. Iedereen wil zo lang als mogelijk zelfstandig leven. Om de bereikbaarheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid van de thuiszorg via de diensten voor gezinszorg te optimaliseren, is er een toename van 16,5 miljoen euro. Dat wordt nog versterkt door de extra input van 1,7 miljoen euro in de thuiszorg voor de tewerkstelling van doelgroepwerknemers. Op deze manier wordt een dubbele winst beoogd: tewerkstelling voor lager geschoolden en extra hulp voor zorgbehoevenden in de thuissituatie.

In het licht van de concretisering van het aangekondigde Woonzorgdecreet is het ook belangrijk om thuisondersteunende opvangvormen financieel mogelijk te maken. Daarom trekt de minister opnieuw 900.000 euro uit voor nieuwe erkenningen in kortverblijf en dagverzorging. Daarmee stijgt het totale budget voor gezinszorg en ouderenbeleid met 36,77 miljoen euro of 7,12 percent.

5.3. *Volksgezondheid*

Het volgende aspect van de begroting dat de minister behandelt, is de volksgezondheid. Het totale budget bedraagt 140 miljoen euro, wat nog altijd maar 1/175 is van het RIZIV-budget. Toch is het aandeel van de Vlaamse bijdrage groter, meent hij, dankzij het accent op preventie en samenwerking op de eerste lijn. Anderzijds blijft het bedrag bescheiden, erkent hij. Opgesplitst gaat 70.038.000 euro naar preventie, 14.576.000 euro naar openbare psychiatrische zorg-

centra (OPZ) en 55.553.000 euro naar geestelijke gezondheidszorg.

Het budget voor preventieve gezondheidszorg stijgt met 4,375 miljoen euro of 6,66 percent. Binnen de preventieve gezondheidszorg zijn de drie actieplannen bij nieuwe of lopende gezondheidsdoelstellingen een blikvanger. Voor het actieplan suïcidepreventie, in uitvoering sinds 2006, wordt opnieuw een recurrente verhoging van het beschikbare budget gerealiseerd ten bedrage van 460.000 euro.

Op 23 oktober 2008 vond de gezondheidsconferentie plaats die moet leiden tot een nieuwe gezondheidsdoelstelling annex actieplan voor gezonde voeding en meer beweging. Om alvast een eerste uitvoering te kunnen geven aan dit actieplan verleent de minister een recurrent startbudget van minstens 150.000 euro.

In november 2006 zag de gezondheidsdoelstelling rond middelengebruik het licht. Dit najaar leidt dit tot een actieplan dat wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. Het initiële recurrente budget van 300.000 euro wordt in 2009 verhoogd met 461.000 euro, zodat een onmiddellijke en effectieve implementatie van het actieplan mogelijk is.

Op het vlak van een gecoördineerde preventieve gezondheidszorg wordt drie miljoen euro extra ingezet. Dat laat toe om lopende en nieuwe initiatieven te continueren. Belangrijk nieuw element daarbij is de griepvaccinatie voor 65-plussers die verblijven in de woonzorgcentra. De minister wijst erop dat het federale overleg over een soortgelijk initiatief traag verloopt en daarom trekt hij middelen uit voor het geval het op niets uitloopt. Als er wel een akkoord komt voor de winter 2009-2010 vervalt die noodzaak.

Ook de basisdienstverleners en organisaties in het preventieve landschap krijgen een extra impuls. De locoregionale overlegorganen (LOGO) bijvoorbeeld zullen hun werking ondersteund zien met een extra budget van 300.000 euro.

Het budget voor de geestelijke gezondheidszorg stijgt met 3,4 miljoen euro of 6,51 percent. De minister onderhandelt met de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG) over een nieuw meerjarenconvenant. Hiervoor garandeert hij een correcte financiering van de opdrachten van de centra. Hij denkt daarbij aan de problematiek van de correcte financiering inzake anciënniteit. Tevens wil hij werk maken van een uitbreiding van het aanbod, vooral dan in de regio's die momenteel verhoudingsgewijs

beschikken over een lager gesubsidieerd personeelskader.

5.3.1. Openbare psychiatrische zorgcentra (OPZ)

De openbare psychiatrische zorgcentra moeten zich onderscheiden van de overige psychiatrische ziekenhuizen in Vlaanderen door een specifiek maatschappelijk gedreven aanbod. In dit kader zal het OPZ Rekem in 2009 zich vooral dienen te focussen op de uitbouw van het forensisch aanbod en de opstart van een forensisch kenniscentrum. Het OPZ Geel bouwt verder op zijn wereldvermaarde gezinsverpleging. Daarnaast zal dit OPZ ook verder werk maken van psychologische ondersteuning in de gemeenschapsinstelling van Mol. Daarvoor heeft de minister de nodige extra financiële middelen ingeschreven, met name 75.000 euro, wat overeenstemt met een extra psychiatrisch verpleegkundige.

5.3.2. Curatieve gezondheidszorg

Inzake curatieve gezondheidszorg ligt momenteel het uitvoeringsbesluit van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders ter goedkeuring bij de Vlaamse Regering voor. De minister zal tevens een nieuw convenant afsluiten met de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen en de middelen optrekken met 50.000 euro. Tegen het jaareinde verwacht hij van de commissie die een kwaliteitscharter voor het niet-dringend liggend ziekenvervoer ontwerpt, een aangepaste versie.

6. Programma GE Jongerenzorgbeleid

De budgetten die worden ingezet voor de zorg voor jongeren in het kader van de bijzondere jeugdzorg, stijgen in 2009 met 26,3 miljoen euro of 10 percent. Dankzij de uitvoering van het Globaal Plan Jeugdzorg wordt het aanbod aan bijzondere jeugdzorg gedifferentieerd en uitgebreid. In 2009 wordt dit geconcretiseerd in een stijging van de middelen met 7,8 miljoen euro. Deze middelen zullen geïnvesteerd worden niet alleen om de capaciteit uit te breiden, doch ook om in te zetten op efficiënte en effectieve werkvormen. Dit resulteert in 65 residentiële plaatsen, 48 ambulante plaatsen, 28 OOC-plaatsen (Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra) en 80 nieuwe begeleidingen in crisishulp aan huis.

Ook van pleegzorg wil de minister een prioriteit maken door het optrekken van de pleegvergoeding, extra ondersteuning van de pleegouders en een onderzoek hoe de verschillende vormen van pleegzorg in Vlaanderen kunnen geïmplementeerd worden. Dat laatste gaat over onderbroken pleegzorg, pleegzorg voor adolescenten enzovoort.

Tegen eind 2008 wil minister Vanackere de evaluatie afronden van het eerste Globaal Plan en de resultaten vertalen naar een nieuw plan dat perspectief moet geven voor de organisatie en uitbreiding van de ondersteuning ten behoeve van het jongerenwelzijn. Om alvast een goede start te kunnen geven aan de effectieve implementatie van dit perspectiefplan trekt hij een eerste budget van 12,8 miljoen euro uit voor 2010. Het gaat om hetzelfde bedrag dat in 2009 wordt ingezet voor de creatie van bijkomende capaciteit, onder meer voor 40 jongeren in Ruiselede, en dat recurrent beschikbaar is.

Daarbovenop wordt een extra budget ten bedrage van 1,4 miljoen euro toegekend in de bestaansmiddelen voor de uitbreiding van het hulpaanbod in zowel de private sector als in de gemeenschapsinstellingen. Ook vermeldenswaard acht de minister de toekenning van een extra budget ten bedrage van 500.000 euro voor de gemeenschapsinstelling De Zande, voor de campus Ruiselede. Het budget wordt aangewend voor een capaciteitsuitbreiding met zes eenheden voor het geïndividualiseerd residentieel traject (GRT).

Vervolgens noemt de minister de kernpunten die van belang zijn in de integrale jeugdhulp. Het eerste wordt gevormd door de netwerken. Zij worden versterkt met als doel een groter bereik van de crisishulpverlening. Daartoe wordt vorm gegeven aan nieuwe netwerken en worden de bestaande verder ontwikkeld. Bedoeling is ook een systeem te ontwikkelen voor intersectorale behandeling van knelpunt dossiers.

Wat de begeleiding van jongeren die delicten plegen, betreft, noemt de minister de proeftuin voor meisjes met 20 bijkomende plaatsen (dus 40 begeleidingen per jaar) in gestructureerde private opvang.

Daarnaast is er het belangrijke samenwerkingsprotocol over het federale detentiecentrum in Tongeren met 34 plaatsen voor jongeren die na uithandengeving aangehouden zijn of veroordeeld zijn tot een effectieve gevangenisstraf. Voor minderjarigen komt daar pedagogische omkadering, geënt op de aanpak in de gemeenschapsinstellingen, met name een sterk gestructureerd aanbod dat wezenlijk gericht is op

competentievergroting en geleidelijke re-integratie van de jongeren in de maatschappij. Voor meerderjarigen komt er een omkadering zoals bepaald in het strategisch plan Gedetineerden. Dat wil zeggen dat de Vlaamse Gemeenschap observerend aanwezig is en raadgevend, begeleidend of verzorgend optreedt als daar nood aan is. Verder komt er een aanbod inzake beperkt en individueel onderwijs dat voorbereidt op zelfstandig wonen en werken. In hetzelfde protocol wordt verder een uitbreiding van De Grubbe afgesproken in de vorm van een capaciteitsopbouw tot 126 exclusief Vlaamse plaatsen, waardoor Everberg volledig Vlaams wordt.

Voor de gemeenschapsinstellingen verwijst de minister nog naar de gelijktijdige politiek van uitbreiding en differentiatie. Inzake uitbreiding noemt hij de aankoop van de Succursale in Ruiselede met het oog op 40 bijkomende eenheden. Wat differentiatie betreft, verwijst hij naar de voortzetting van het experiment behandelunit in Mol. Het zal, rekening houdend met de resultaten, uitgebreid worden of georiënteerd naar andere behandelingsgerichte programma's.

7. Programma GF Gezinsondersteunend beleid met betrekking tot kinderen

De begroting van Kind&Gezin stijgt in 2009 duizelingwekkend met bijna 78 miljoen euro (plus 21,5 percent). Het leeuwendeel van deze verhoging gaat naar kinderopvang. Een eerste klemtoon daarbij is de uitbreiding van het aanbod. Zelfs na de recente grote uitbreidingsronde in 2008 in de kinderopvang ten belope van bijna 18 miljoen euro, blijft er een tekort aan plaatsen. Daarom zet de minister opnieuw 15 miljoen euro in voor de uitbreiding van het aantal opvangplaatsen.

7.1. Kinderopvang

Met het oog op een zo laagdrempelig mogelijke ondersteuning voor kwetsbare gezinnen, zal vijf miljoen euro besteed worden aan de uitbreiding van occasionele plaatsen kinderopvang. Zo wordt ondersteuning geboden voor werkzoekende ouders die gaan solliciteren of een opleiding volgen, of bij een acute opvangnood in afwachting van het vinden van een passende opvangplaats voor de kinderen. Ook voor kinderen met specifieke zorgbehoeften door een handicap moeten er voldoende opvangplaatsen beschikbaar zijn. Als stimulans voor initiatiefnemers

om ook voor deze kinderen de zorg op te nemen, voorziet hij in een bijkomende financiering ten belope van 800.000 euro.

Voor de uitbreiding en omkadering van de buitenschoolse kinderopvang in het kader van het federale generatiepact wordt 1,7 miljoen euro aangewend. Voor de uitbreiding in de gesubsidieerde kinderopvanginitiatieven trekt de minister 5,5 miljoen euro uit. Een bedrag van twee miljoen euro wordt voorbestemd voor de uitbreiding met nieuwe onthaalouders.

De tweede klemtoon respecteert het uitgangspunt van het actieplan flexibele en occasionele kinderopvang. Vier proeftuinen in de kinderopvang worden opgericht om te onderzoeken hoe dienstencheques aangewend kunnen worden. De minister benadrukt dat de uitwerking van dit nieuwe aanbod aanvullend is ten opzichte van het bestaande aanbod.

Met een budget van 5,3 miljoen euro zullen vier steden en gemeenten onderzoeken of en hoe de dienstencheque zinvol kan ingezet worden in de kinderopvang. De steden Kortrijk en Mechelen zullen elk 1,9 miljoen euro ontvangen, voor Tienen en Ronse is een bedrag van 750.000 euro ingeschreven. De besprekingen met de lokale besturen zijn gestart. Alle voorbereidingen en de ontwikkeling van een plan van aanpak moeten resulteren in convenanten tussen deze proeftuingemeenten en de Vlaamse Regering. Bedoeling is dat de proeftuinen effectief opstarten vanaf 1 februari 2009.

Vervolgens behandelt hij de derde klemtoon. De onthaalouders zijn voor de minister sleutelfiguren in de kinderopvang. Met hun 30.700 opvangplaatsen zijn de 7300 onthaalouders veruit de grootste aanbieder van kinderopvang. De versterking van de werksituatie van de onthaalouders is noodzakelijk om dit opvangaanbod te behouden en om dit beroep aantrekkelijk te houden. De minister wil hier dan ook een belangrijke financiële inspanning leveren ten bedrage van tien miljoen euro en wacht niet op de resultaten van het overleg met de federale overheid over een statuut als werknemer voor deze groep.

De vierde klemtoon is de volgende. Vandaag betalen ouders in een soortgelijke leefsituatie erg verschillende prijzen voor de voorschoolse opvang van hun kind al naargelang de initiatiefnemer die de opvangplaats aanbiedt. Om een betere stroomlijning in deze financiële bijdrage van de ouders te verkrijgen, zon-

der het vrije initiatief te beknotten, gaf de Vlaamse Regering groen licht voor de principes van een inkomensgerelateerde bijdrage in de zelfstandige kinderopvangsector. Met de inzet van 42,5 miljoen euro wil hij voor meer ouders een betaalbare kinderopvang garanderen. Kind&Gezin zal voor 15 december 2008 de nodige administratieve procedures ontwikkelen opdat betrokkenen kunnen intekenen.

In het kader van de vijfde klemtoon ten slotte wordt een bedrag van 2,6 miljoen euro voorbehouden voor het mogelijk maken van een onkostenvergoeding voor de zelfstandige kinderdagverblijven. Dat betekent dat alle zelfstandige kinderdagverblijven tot 28 plaatsen de onkostenvergoeding zullen krijgen. Het is voor de minister duidelijk dat zal moeten gewerkt worden aan de harmonisatie van het opvanglandschap, die dan ook wordt voorbereid.

7.2. *Opvoedingsondersteuning*

In 2008 werden in het kader van de opvoedingsondersteuning verschillende projecten op het spoor gezet die in 2009 intensief zullen geëvalueerd worden. De minister noemt Triple P (Positive Parenting Program), de ontwikkeling van basisregelgeving en verdere uitbouw van opvoedingswinkels over heel Vlaanderen en Brussel, en het Vlaams expertisecentrum. Dat laatste wordt opgestart in de schoot van Kind&Gezin.

7.3. *Gezinsondersteuning*

In het kader van de gezinsondersteuning worden in 2009 volgende stappen gezet: de verdere implementatie van het programma STOP 4-7; 275.000 euro extra voor gezinsondersteunende pleegzorg; twee extra inloopteams in Gent en Leuven, waardoor het totale aantal gaat van 11 naar 13; en één miljoen extra wordt geïnvesteerd in de centra voor integrale gezinszorg (CIG), waarvan het grootste deel gaat naar een nieuw centrum in Oost-Vlaanderen, terwijl de rest wordt verdeeld over de bestaande centra.

8. **Programma GG Beleid inzake personen met een handicap**

De begroting voor de zorg voor personen met een handicap stijgt met 55,7 miljoen euro of 5,34 percent.

Het belangrijkste aandeel daarvan, 21 miljoen euro, is bestemd om het uitbreidingsbeleid op kruissnelheid te brengen. Met die middelen wordt voor het vijfde legislatuurjaar op rij het aangegane engagement gerealiseerd, en dit zowel in de voorzieningen als met het persoonlijk assistentiebudget (PAB).

Voor het experiment persoonsgebonden budget (PGB) blijft het opzet behouden, zoals gestart op 1 september 2008, met een totaal jaarlijks budget van vier miljoen euro. Twee miljoen euro gaat naar de knelpuntdossiers, één miljoen euro naar concrete oplossingen in noodsituaties.

De Vlaamse Regering heeft in de periode 2004-2009 in totaal 128 miljoen euro aangewend of ingeschreven voor het uitbreidingsbeleid in de sector van personen met een handicap. Bijna 30 percent werd ingezet voor bijkomende PAB, PGB en de invoering van de snelprocedure voor personen met een snel degeneratieve aandoening. Daarvan ging 63 percent naar de uitbreiding van de ambulante, semiresidentiële en residentiële voorzieningen. Met de overige zeven percent realiseerde de minister uitbreidingen voor de centra voor ontwikkelingsstoornissen, de multidisciplinaire teams en de zorgvernieuwingsoperaties zoals de zorgregie en de knelpuntdossiers.

9. **Decretale agenda**

Minister Vanackere sluit zijn toelichting bij de begroting af met een presentatie van zijn decretale agenda. Hij geeft een overzicht van de decreten waarvan hij verwacht dat ze nog goedgekeurd worden door het Vlaams Parlement voor het einde van de legislatuur: ontwerp van Woonzorgdecreet, het ontwerp van decreet Algemeen welzijnswerk, ontwerp van decreet Vrijwilligerswerk, ontwerp van mozaïekdecreet, ontwerp van decreet Platform gezondheids- en welzijnsinformatie en het ontwerp van decreet Publiek-private samenwerking.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. **Uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen**

Volgens mevrouw *Marijke Dillen* biedt de beleidsbrief een gestructureerd overzicht van de doelstellingen voor de eerste zes maanden van 2009. Ze herhaalt het jaarlijkse verzoek om de structuur van

begroting en beleidsbrief op elkaar af te stemmen, wat de leesbaarheid en controleerbaarheid zou verhogen. De doelstellingen die in de beleidsbrief voorop worden gesteld, omschrijft de spreekster als vrij positief. Tegelijk wijst ze erop dat de minister maar over zes maanden beschikt voor minstens een aanzet tot realisatie.

De vooropgestelde toename van de beleidskredieten voor 2009 in combinatie met de budgetstijgingen van de voorbije jaren, zorgen ervoor dat de budgettaire doelstelling, aan het begin van de regeerperiode naar voren geschoven door voormalig minister Inge Vervotte, wordt gehaald. De gerealiseerde en vooropgestelde stijging zal echter niet volstaan om alle doelstellingen te halen.

De spreekster herinnert aan de instemmingswaardige aankondiging in de Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2004-2009 (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 93/1*) dat het investeringsbeleid zal worden uitgebreid aan de hand van alternatieve financiering, en vraagt de minister naar een stand van zaken. In de begroting wordt immers enkel verwezen naar de alternatieve financiering van VIPA-dossiers.

Omdat veel doelstellingen vaag en wollig worden omschreven, vraagt mevrouw Dillen bijkomende informatie over de concretisering en over de prioriteiten, naast een overzicht van de mate waarin alle beloftes zijn verwezenlijkt, die minister Vanackere de voorbije twee jaren heeft gedaan.

De lijsten met beleidsopties en -intenties per hoofdstuk, en de regelgevingsagenda, die als bijlage aan de beleidsbrief zijn toegevoegd, bevorderen de leesbaarheid. De omvang van de regelgevingsagenda zal de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verplichten snel te werken omdat het huidige parlementaire jaar in de praktijk maar duurt tot aan het paasreces. In vergelijking met de vorige regeerperiode, is de voorbije vier jaar weinig decretaal werk verzet.

De beleidsopties en -intenties bevatten opvallend veel evaluaties en onderzoeken. In dat verband vraagt de spreekster het resultaat van de evaluaties en onderzoeken die de voorbije twee jaar zijn aangekondigd. Op welke manier zijn de resultaten verwerkt in het beleid? Voor wat betreft de evaluaties aangekondigd in de huidige beleidsbrief, vraagt de spreekster naar reden en doel ervan. Ze dringt aan op een versnelde

uitvoering van de verantwoordbare evaluaties opdat ze nog tot concrete beleidsinitiatieven aanleiding zouden kunnen geven.

De spreekster heeft grotere bedenkingen bij de wenselijkheid van het grote aantal studies en onderzoeken dat nog wordt aangekondigd, zes maanden voor het einde van de regeerperiode. Zes maanden volstaan niet voor een grondige studie, waardoor de aangekondigde studies geen aanleiding meer kunnen geven tot beleidsinitiatieven. Het kan niet dat de volgende Vlaamse Regering gebonden is aan engagementen genomen op basis van de aangekondigde studies.

Deze beleidsbrief besteedt terecht aandacht aan administratieve vereenvoudiging omdat de regelgeving complex is en blijft. De aandacht zal daarbij gaan naar kinderopvang, residentiële ouderenzorg en thuiszorgondersteuning. Ook het Vlaamse Regeerakkoord stelde een flexibeler regelgeving voorop. De spreekster vraagt een overzicht van de realisaties, en dringt aan op een versnelde uitvoering.

Het pleidooi van de Vlaams Belangfractie voor meer Vlaamse bevoegdheden is bekend. Van de talrijke beloftes in het Vlaams Regeerakkoord is nog niets gerealiseerd, ook al is iedereen overtuigd van het belang van coherente bevoegdheidspakketten.

Het Vlaams Regeerakkoord omvat voorts grote ambities op het vlak van welzijn. De begroting voor 2009 zal evenwel niet volstaan om de nog niet gerealiseerde beloftes in daden om te zetten. Een aantal zaken is reeds gerealiseerd, maar toch heeft de spreekster nog een aantal vragen. Ze haalt daarvoor drie voorbeelden aan.

De bepalingen over de gezinsindex uit het Vlaams Regeerakkoord waren reeds afgezwakt in de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Beleidsprioriteiten 2007-2008 (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1405/1*). In voorliggende beleidsbrief staat dat de minister zal waken over het effect van regelgeving en beleidsmaatregelen op gezinnen of bepaalde gezinsleden. Zijn medewerkers en administratie blijven attent voor selectieve en onbedoelde effecten, zowel in hun eigen initiatieven als bij die van de andere ministers in de Vlaamse Regering. Deze weinig zeggende passage doet mevrouw Dillen besluiten dat gezinsindex of gezinsimpactanalyse dood en begraven zijn. Omdat de Vlaams Belangfractie groot belang hecht aan dit punt, dringt ze erop aan het alsnog uit te voeren.

Het Vlaams Regeerakkoord kondigt voorts een gefaseerde invoering aan van de maximumfactuur in de zorg. De vorige beleidsbrief voorspelde de nodige stappen om een gefaseerde invoering mogelijk te maken. De huidige beleidsbrief meldt dat de maximumfactuur behandeld zal worden in het ontwerp van Woonzorgdecreet. Er wordt eveneens verwezen naar de HIVA-studie (Hoger Instituut voor de Arbeid), waarvan de resultaten voor januari 2009 worden aangekondigd. De spreekster is pessimistisch over de maximumfactuur.

Als derde voorbeeld verwijst mevrouw Dillen naar de wachtlijsten in de voorzieningen voor personen met een handicap, waarover de minister tijdens de vergadering van 12 november 2008 werd ondervraagd (*Hand.* VI. Parl. 2008-09, nr. C57). Het wegwerken van de wachtlijsten is als absolute prioriteit naar voren geschoven. Ze betreurt dat deze Vlaamse Regering daar niet in is geslaagd.

Afsluitend heeft mevrouw Dillen bedenkingen bij de realisatiegraad van een aantal doelstellingen die tijdens opeenvolgende regeerperiodes worden nagestreefd. De aandacht voor zelfmoordpreventie is terecht, maar tot haar spijt moet de spreekster vaststellen dat de vooropgestelde doelstelling niet is gehaald.

Voorts heeft de spreekster twijfels bij de cijfers over middelengebruik die in de beleidsbrief worden aangehaald. De jongste cijfers dateren immers van 2006, en worden tegengesproken in bijvoorbeeld recente persberichten over cannabisgebruik bij -17-jarigen. Er is sprake van een spectaculaire stijging en van een attitudewijziging. Een groot deel van de gebruikers maakt zich bijvoorbeeld geen zorgen meer om zijn gebruik. Enerzijds moet naar een hogere versnelling geschakeld worden, maar anderzijds is de spreekster van oordeel dat moet worden nagegaan of de gehanteerde methodes ook de aangewezen methodes zijn.

Zwaarlijvigheid en obesitas nemen ondanks de doelstellingen toe. Er moet worden nagegaan hoe het preventiebeleid doeltreffender kan worden.

2. Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex

Mevrouw *Elke Roex* begint haar algemene toelichting met een opmerking over de verschillende opbouw van beleidsbrief en begroting, wat het lezen van beide documenten tot puzzelwerk maakt. De duidelijke beleidsnota kondigt veel onderzoeken aan,

al daalt het aantal onderzoeken in vergelijking met de vorige minister.

Omwille van de continuïteit van het beleid, worden decreten best aan het begin van een regeerperiode goedgekeurd. Decreten die pas aan het einde van een regeerperiode worden goedgekeurd, worden immers niet altijd uitgevoerd door de volgende regering.

De spreekster noemt minister Vanackere een meester in het voorstellen van cijfers op een zodanige wijze dat ze vooruitgang bewijzen. Ze ontkent evenwel niet dat vooruitgang is geboekt. Ze haalt het voorbeeld aan van de programmatiecijfers voor de ouderenzorgvoorzieningen. Door de nieuwe manier waarop de cijfers worden voorgesteld, is het onmogelijk te vergelijken met de voorbije jaren. Een ander voorbeeld is dat van de wachtlijsten in de gehandicaptenzorg. In plaats van ‘wachtlijst’ gebruikt de beleidsbrief de term ‘opgeloste zorgvragen’. Er is op dit punt nochtans vooruitgang geboekt, maar niet in de mate zoals CD&V dat voorstelde aan het begin van de regeerperiode. De minister moet de beperkte vooruitgang durven toe te geven omdat een partijprogramma een ideaal vooropstelt, terwijl hij met de realiteit moet werken. Een rationele uitleg was beter geweest dan een andere voorstelling van de cijfers.

3. Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels

De lijvige beleidsbrief maakt mevrouw *Mieke Vogels* op het eerste gezicht gelukkig omdat hij meer cijfers en grafieken bevat dan vorige beleidsbrieven. Ze betreurt dat de beleidsbrief geen cijfers of grafiek bevat van de wachtlijsten, wat voor een correcter beeld had gezorgd. Ondanks de gestegen middelen tijdens deze regeerperiode – waarvoor de minister gefeliciteerd wordt – blijft een aantal problemen zonder oplossing, wellicht omdat ze structureel van aard zijn en bijgevolg onoplosbaar met meer middelen.

Voortbouwend op deze vaststelling, benadrukt de spreekster het belang van zorgvernieuwing. De manier waarop zorg tijdens deze regeerperiode is vernieuwd, omschrijft ze als een illustratie van de ‘ondraaglijke traagheid van het bestaan’. In de gehandicaptensector zijn de wachtlijsten langer geworden dan vijf jaar geleden toen het enthousiasme om de zorg te vernieuwen nog groot was in de voorzieningen.

De voorbije jaren heeft mevrouw Vogels telkens in de beleidsbrieven gelezen dat de PAB-wachtlijst versneld

zou worden ingeschaald, waarna op één wachtlijst zou worden overgestapt. Deze begroting begint met een PGB-proefproject, dat door de betrokkenen als positief wordt ervaren. In het proefproject wordt een vast bedrag gecombineerd met een trekkingsrecht. De spreekster hoopt op de nodige openheid zodat personen met een handicap met hun budget zorg kunnen kopen in niet-erkende voorzieningen.

De wachtlijst voor de kinderopvang is niet gekrompen. Er is geïnvesteerd in bijkomende plaatsen maar door het gestegen geboortecijfer is het aantal plaatsen per duizend kinderen niet toegenomen. Het veranderende gezinspatroon zorgt daarenboven voor een grotere behoefte aan opvang. Eén op tien kleuters groeit in een eenoudergezin op. In de lagere scholen is dat vijftien percent. Alleenstaanden met kinderen hebben per definitie meer behoefte aan kinderopvang.

Belangrijkste probleem evenwel is dat de Vlaamse Regering geen duidelijke visie heeft op kinderopvang. Kinderopvang is een historisch gegroeid lappendeken vol tegenstrijdigheden tussen de werknemers onderling, maar ook tussen de ouders. Bovendien is de toegang tot de kinderopvang ongelijk.

De voorbije vijf jaar is de kinderopvang er nog chaotischer op geworden. Het kinderopvangbeleid lijdt onder de verdeeldheid binnen de Vlaamse Regering. De spreekster illustreert dat aan de hand van de occasionele kinderopvang. Open VLD wil kinderopvangcheques, sp.a staat voor tewerkstelling in gemandateerde voorzieningen en CD&V wil extra plaatsen in erkende voorzieningen. De regelgevingsagenda kondigt geen decreet over de kinderopvang aan, in tegenstelling tot de voorbije beleidsbrieven. Het Vlaams Parlement dient zich daarom grondig te bezinnen over de toekomst van de kinderopvang. Mevrouw Vogels pleit in dat verband voor langer ouderschapsverlof.

De wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg nemen ondanks het Globaal Plan toe. Komt er nog deze regeerperiode een vervolg op het Globaal Plan? Mevrouw Vogels drukt haar appreciatie uit voor iedereen die actief is in de bijzondere jeugdzorg. Van anderen uit proberen zij de zorg te vernieuwen, maar de regelgeving volgt te traag.

De wachttijd voor kinderen jonger dan tien jaar bedraagt twee jaar, zelfs als het Comité voor de Bijzondere Jeugdzorg of een rechter een dringende uitspraak beslissen. Een aantal van die kinderen verblijft gelukkig in een Centrum voor Kinderzorg

en Gezinsondersteuning (CKG). Als gevolg van het nieuwe besluit verdwijnen in de CKG's meer plaatsen voor de bijzondere jeugdzorg dan het Globaal Plan er creëert.

In dat verband wijst de spreekster op de traagheid waarmee het dossier van de integrale jeugdhulp vordert. De Maatschappelijke beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1354/1*), die inmiddels bijna tien jaar oud is, pleit voor een verandering van onderen uit. De spreekster stelt een zekere moeheid vast in de sector, wellicht omdat men bovenaf nooit beslissingen heeft durven nemen. De basis vraagt zich af wat het urenlange vergaderen uiteindelijk heeft opgeleverd. Ook het Vlaams Parlement moet dit dossier grondig evalueren.

De bijzondere jeugdzorg illustreert dat Vlaanderen onvoldoende rekening houdt met de kenmerken van zijn steden. De bijzondere jeugdzorg in Antwerpen wordt geconfronteerd met honderden nationaliteiten, wat de opdracht van de consultants bijzonder complex maakt. Ze vraagt in een volgende beleidsbrief een vergelijking op te nemen tussen de bijzondere jeugdzorg in steden en die op het platteland.

Het geboortecijfer stijgt. De stijging is vooral in de steden merkbaar, en komt voornamelijk op rekening van niet-Belgische moeders. Zeventig percent van de kinderen die vorig jaar in Deurne zijn geboren, hebben een niet-Belgische – vaak alleenstaande – moeder.

De hoorzittingen in de Commissie Wonen en Zorg handelen voornamelijk over senioren. Het moet echter om meer gaan dan zorg voor senioren die alleen of in een woonzorgcentrum wonen. In een stedelijke context wordt men ook geconfronteerd met mensen met een psychiatrische afwijking die zonder begeleiding in een sociale woning wonen, met alleenstaande ouders die problemen hebben om hun kinderen op te voeden enzovoort. Met dergelijke gegevens moet minister Vanackere volgens de spreekster in staat zijn de Vlaamse Regering te overtuigen meer te investeren in de steden.

In 2050 zullen er in Vlaanderen 158.220 90-plussers en 522.139 80-plussers zijn. Op dit ogenblik zijn dat er 312.400. Men moet deze cijfers in het achterhoofd houden bij de bespreking van het aangekondigde ontwerp van Woonzorgdecreet.

Mevrouw Vogels is van oordeel dat de vorige Vlaamse Regering sneller was in het uitvoeren van beslissingen

van het Vlaams Parlement. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmering van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen werd voor de eerste zes maanden van deze regeerperiode aangekondigd, maar is uiteindelijk pas op 19 november 2008 plenair goedgekeurd. De uitvoeringsbesluiten voor LOGO's en SEL's (Samenwerkingsinitiatieven Eerste Lijn) lijken in aantocht. De spreker noemt dit niet heus.

Het algemeen welzijnswerk en de centra voor geestelijke gezondheidszorg kampen met wachtlijsten. In de centra voor levens- en gezinsvragen, de geestelijke gezondheidszorg, de bijzondere jeugdzorg is de vraag groter dan het aanbod. De spreker vraagt een grondige evaluatie van het decreet houdende de organisatie van opvoedingsondersteuning. Wie maakt bijvoorbeeld gebruik van de opvoedingswinkels?

Armoede en dualiteit zullen de komende jaren alleen nog maar toenemen. Tijdens de economische crisis van de jaren 1980 was de bezorgdheid over de dualisering groter. De huidige crisis wordt bekeken door de ogen van de hardwerkende Vlaming en de kleine spaarder. Wat met mensen die niet kunnen sparen? De Vlaamse Regering moet oog hebben voor zij die niet op de arbeidsmarkt terecht kunnen of permanent flirten met de armoedegrens. Het is een illusie dat iedereen actief kan zijn op de arbeidsmarkt. In dat verband kondigt mevrouw Vogels een amendement aan om de jobkorting socialer te maken.

4. Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De heer *Tom Dehaene* feliciteert de minister en zijn medewerkers met de beleidsbrief, en met de budgetverhoging met 240 miljoen euro, die binnen de sector alom wordt geapprecieerd.

VIPA illustreert hoe minister Vanackere – als enige – erin slaagt dankzij alternatieve financiering de wachtlijst voor het bouwen van rusthuizen weg te werken. Het gaat om een totale investering van 785 miljoen euro die tot 146 nieuwe instellingen zal leiden.

De uitkeringen van de Vlaamse Zorgverzekering stijgen zowel voor de residentiële zorg als voor de thuiszorg tot 130 euro. Tegelijk wordt een groeiende reserve aangelegd.

In de gezinszorg zal volgend jaar voor het eerst sedert 1999 in vier percent extra zorg voorzien worden. Voor 2008 was een toename met drie percent vooropgesteld. Het uiteindelijke resultaat voor dit jaar zal evenwel ook rond de vier percent liggen.

Voor wat het preventiebeleid betreft, is de spreker tevreden te vernemen dat de minister werkt aan een aantal actieplannen. Daarnaast worden extra middelen vrijgemaakt voor vaccins voor rusthuisbewoners.

Het is een goede zaak dat aan het einde van de regeerperiode toch nog actieplannen worden aangekondigd, omdat ook de volgende minister er gebruik van kan maken. Voor het actieplan over voeding en beweging wordt 150.000 euro vrijgemaakt. Dit eerder beperkte budget zal evenwel volstaan om de juiste en nuttige accenten te leggen.

Het jongerenwelzijnsbeleid wordt uitgebreid. Er zijn middelen om de vergoeding voor pleegouders op te trekken. Pleegouders verdienen alle aandacht omdat ze de grootste groep kinderen opvangen.

Kind&Gezin ontvangt 71 miljoen euro. Tegelijk wijst hij op het oorspronkelijke voornemen om voor 5000 extra plaatsen te zorgen. Op dit ogenblik is het aantal plaatsen toegenomen met 13.500 eenheden. De spreker heeft vragen bij het feit dat het budget van 5,3 miljoen euro voor dienstencheques in de kinderopvang niet langer in heel Vlaanderen, maar slechts in vier steden wordt ingezet. Hij vraagt zich af hoeveel een en ander zal kosten als het systeem wordt veralgemeend.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) zal opnieuw extra middelen krijgen. In de loop van de volledige regeerperiode is 128 miljoen euro extra in uitbreiding geïnvesteerd. Tijdens de vorige regeerperiode was dat slechts 57 miljoen euro.

Omdat extra middelen niet altijd volstaan, moet aandacht geschonken worden aan vernieuwing en bijsturing zoals het PGB waarvoor vier miljoen wordt vrijgemaakt. Daarnaast worden extra middelen vrijgemaakt voor de 310 sedert september 2008 bijgekomen PAB-budgetten.

Traditiegetrouw sluit de heer Dehaene zijn eerste algemene uiteenzetting af door de meest typerende

zin uit de beleidsbrief te citeren. Zijn keuze is gevallen op een zin die de kentering in deze regeerperiode illustreert: “Ik realiseer voor het eerst sedert 1999 een groei van 4%, waardoor niet alleen de demografische groei wordt gevolgd, maar er zich ook een inhaalbeweging voltrekt voor de tekorten die in vorige legislaturen tot stand kwamen.” Hij hoopt voor de sector dat minister Vanackere zijn beleid na de verkiezingen zal kunnen voortzetten.

5. Uiteenzetting door mevrouw Helga Stevens

Mevrouw *Helga Stevens* is dankzij de extra middelen positief over beleidsbrief en begroting. De extra middelen goed besteden – wat noodzakelijk is om de meerwaarde van Vlaanderen aan te tonen – is evenwel niet altijd evident.

Preventie geniet onvoldoende van de extra middelen en moet in de toekomst een prioriteit worden. Daarnaast zitten de federale en de Vlaamse overheid inzake preventie vaak in elkaars vaarwater. De budgetstijging bestaat voor een deel uit een provisie voor het geval de federale overheid niet bijdraagt aan de vaccinatie tegen baarmoederhalskanker. De spreker wil vernemen wat met deze middelen zal gebeuren als de federale overheid toch bijdraagt.

Mevrouw Stevens drukt haar waardering uit voor de focus op gezonde voeding en beweging. In de loop van haar parlementair mandaat heeft ze steeds aandacht gevraagd voor obesitas. Ze hoopt dat minister Vanackere de ministers van Onderwijs en Mobiliteit wil aansporen om samen een gecoördineerd beleid op te zetten.

De spreker dringt erop aan de vele extra middelen effectief en doordacht te besteden tijdens de laatste maanden van deze regeerperiode. De voorbije jaren zijn de budgetten immers niet altijd volledig besteed. Ze is van oordeel dat de middelen beter gespreid hadden moeten worden over de volledige regeerperiode.

Er worden op enkele maanden van het einde van de regeerperiode nog veel langetermijnplannen opgesteld, onder meer over middelengebruik, wat gevolgen heeft voor het budget tot in 2015. Tegelijk evenwel wordt niets gezegd over het uitbreidingsbeleid 2009, wat tot begrijpelijke reacties leidt bij bijvoorbeeld de budgethoudersvereniging en de thuisbegeleidings-

dienst voor ASS-patiënten (Autisme spectrum stoornis).

Vlaanderen zou zijn middelen veel efficiënter kunnen besteden mocht het op een aantal vlakken volledig autonoom kunnen beslissen. In dat opzicht moet dringend werk gemaakt van de overheveling van een aantal bevoegdheden. De spreker verwijst naar het Vlaamse Regeerakkoord en vraagt de minister naar zijn wensen.

De spreker is het ten slotte eens met wat de dames Dillen en Vogels hebben gezegd over de wachtlijst in de sector van personen met een handicap.

6. Uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh

Mevrouw *Vera Van der Borgh* feliciteert minister Vanackere met de jaarlijkse budgetstijging. Ze betreurt evenwel dat deze extra middelen niet gebruikt worden om aan te geven dat alle partners van het welzijnsbeleid belangrijk zijn.

De spreker is lovend over de omvang van de beleidsbrief die gestoffeerd is met talrijke cijfers en grafieken, maar betreurt dat de beleidsbrief jaarlijks anders gestructureerd is waardoor het moeilijk valt om een duidelijk beeld te krijgen van de evolutie die het beleid doormaakt. Ze dringt er in dat verband bij de minister op aan om in een beleidsbrief steeds cijfers uit hetzelfde referentiejaar te gebruiken.

7. Uiteenzetting door de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* zal in zijn toelichting een politieke beschouwing maken van het welzijnsbeleid tijdens de voorbije regeerperiode. Hij is tevreden te hebben kunnen bijdragen aan de grote stappen vooruit, vaak – zij het niet altijd even snel – op het spoor dat door de vorige meerderheid was gelegd.

Vervolgens gaat de spreker in op de onmacht waarmee iedereen geconfronteerd wordt. Iedereen wil de maatschappelijke problemen grondig oplossen, maar slaagt daar niet in vanwege politieke kaders, budgettaire beperkingen en de maatschappij zelf. Deze onmacht leidt bij de spreker tot een zekere frustratie omdat hij met al zijn idealisme vaak op een muur botst. Daarenboven nemen de problemen in de samenleving steeds maar toe. Als gevolg van de onmacht slaagt men er niet in een samenleving te

scheppen die anticipeert op een aantal ontwikkelingen en zo problemen vermijdt.

De dienstverlening in de gezondheids- en welzijnssector is de voorbije jaren zo danig toegenomen dat men zich terechte vragen begint te stellen over de haalbaarheid. Groeiende dienstverlening is kenmerkend voor een beleid gericht op remediëren en niet op voorkomen van problemen. De samenleving holt vooruit zonder zich fundamentele vragen te stellen over een aantal problemen en zonder zelf fundamentele oplossingen te ontwikkelen. De welzijnssector wordt uiteindelijk als vuilnisemmer gebruikt.

De spreker zal de minister niet vragen waarom hij zijn verkiezingsbeloftes niet heeft kunnen waarmaken. De zorgvragen zijn de voorbije vijf jaar immers explosief gegroeid. Iedereen pleit bijvoorbeeld voor mantelzorg en vrijwilligerswerk maar steeds meer personen met een handicap hebben professionele zorg nodig omdat ze niet langer thuis worden opgevangen. Omdat terugkeren in de tijd onmogelijk is, zal een ander evenwicht gezocht moeten worden, dat een responsabilisering van de burger inhoudt.

Hij roept iedereen op hiermee rekening te houden bij het opstellen van de verkiezingsprogramma's of tijdens de regeringsonderhandelingen. Hoe dient de zorg in de toekomst georganiseerd? In welk beleidskader moet men werken? De spreker is ervan overtuigd dat de actuele schema's herdacht zullen moeten worden. Er is aandacht voor vernieuwing, maar de heer Caron pleit er sterk voor de ingezette vernieuwing te versnellen. Ook over de zorgvormen moet een aantal fundamentele vragen gesteld en beantwoord worden. De spreker roept op geen angst te hebben voor de rol die de markt daarin kan spelen, mits de overheid blijft sturen. Tegelijk pleit de spreker voor deregulering omdat veel regels te complex zijn. De creativiteit van de welzijnswerkers kan beter aangewend worden dan nu het geval is. Belangrijke voorwaarde is dat de overheid zich op hoofdlijnen en niet op details concentreert.

8. Replik van de minister

8.1. Algemeen

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de beleidsbrief hem slechts voor zes maanden bindt, maar de begroting schept het kader voor het volledige vol-

gende jaar en is bijgevolg ook van belang voor het begin van de volgende regeerperiode. Het is niet de bedoeling dat de volgende minister van Welzijn van start moet met engagementen waar geen middelen voor zijn vrijgemaakt.

De minister is gevoelig voor de kritiek over de verschillende structuur van beleidsbrief en begroting. De beleidsbrief is zo coherent mogelijk opgebouwd, maar de manier waarop een begroting wordt opgesteld wordt bepaald door regels. De toelichting bij de begroting en deze bespreking moeten een en ander duidelijker maken.

8.2. *Replik op de uiteenzetting van mevrouw Marijke Dillen*

Deze beleidsbrief bevat een aanzet tot een overzicht van de mate waarin de doelstellingen zijn gehaald. VIPA heeft de voorbije twee jaar 803,4 miljoen euro toegezegd. Omdat dit bedrag in theorie overeenkomt met 60 percent maar in de praktijk met 50 percent van de totale investering, werd eigenlijk 1,6 miljard euro geïnvesteerd. Het resultaat van de keuze voor alternatieve financiering wordt in geen enkele andere sector of departement gehaald. In de ouderenvoorzieningen zijn 68 dossiers geopend voor een totaal subsidiebedrag van 386,7 miljoen euro. In de ziekenhuissector gaat het om 38 dossiers voor in totaal 382,7 miljoen euro. In de sector van personen met een handicap zijn 41 dossiers goedgekeurd, samen goed voor 34 miljoen euro.

Deze beleidsbrief kondigt minder evaluaties aan dan voorgaande. De reden voor de evaluaties ligt in het feit dat veel initiatieven gefinancierd worden met projectmiddelen. Alvorens deze structureel te verankeren, moeten de initiatieven geëvalueerd worden. Aan het einde van een regeerperiode is de vraag naar verankering groter.

Ingewikkelde regels zijn een oud zeer. Het probleem is niet van de baan, maar er zijn stappen vooruit gezet. De procedure om individuele materiële bijstand te krijgen en het VIPA-procedurebesluit zijn vereenvoudigd. Er zijn versoepelingen in de kinderopvang. Regels op een zorgvuldige manier vereenvoudigen vergt aandacht en tijd. Veel specifieke problemen die worden aangekaart in interpellaties en vragen om uitleg, kunnen best opgelost worden door het algemene beleid. Al te vaak echter wordt aangedrongen op een specifieke oplossing, waardoor de regels automatisch

complexer worden. Volgens de minister is dit een gedeelde verantwoordelijkheid.

Voor wat de defederalisering betreft, benadrukt de minister dat niemand zijn ambities en doelstellingen mag laten varen omdat ze niet onmiddellijk worden gerealiseerd. De passages in het Vlaamse Regeerakkoord over defederalisering geven een richting aan. Ze vormen geen resultaatsverbintenis.

De gezinsindex is niet dood en begraven. De stelling is wel terecht dat een en ander genuanceerder geformuleerd wordt dan in de beleidsbrieven van de vorige minister van Welzijn. Op dit ogenblik buigt de administratie zich over een studie. De bevindingen van de administratie worden tegen december 2008 verwacht. Het blijft de ambitie van de minister om structureel te waken over de impact op gezinnen van om het even welke regelgeving.

8.3. *Replik op de uiteenzetting van mevrouw Elke Roex*

Decreten die pas aan het einde van de regeerperiode worden goedgekeurd, worden bijna per definitie door de volgende minister uitgevoerd. Door naar een brede parlementaire consensus te streven en de teksten grondig voor te bereiden met alle betrokkenen, vergroot men evenwel de coherentie.

Het ontwerp van Woonzorgdecreet, het ontwerp van decreet Algemeen welzijnswerk, het ontwerp van decreet Vrijwilligerswerk en het ontwerp van mozaiekdecreet worden nog in december 2008 ingediend in het Vlaams Parlement. Het ontwerp van decreet platform gezondheids- en welzijnsinformatie en het ontwerp van decreet Publiek-private samenwerking worden begin 2009 ingediend. De minister is niet pessimistisch over de haalbaarheid.

8.4. *Replik op de uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels*

Elk politiek debat is gebaat bij objectieve gegevens. De talrijke cijfers in de beleidsbrief vormen een eerste aanzet.

In het voorwoord bij de beleidsbrief beaamt de minister dat sommige problemen alleen maar opgelost kunnen worden door een andere aanpak. Hij is het evenwel niet eens met de stelling dat de vernieu-

wing te traag vordert. Er zijn de voorbije vijf jaar belangrijke stappen gezet: PGB, alternatieve financiering van VIPA-dossiers, zorggradaties, zorgregie enzovoort. In dit verband verwijst de minister naar de oproep van de heer Caron voor meer durf. Vernieuwingen aankondigen lokken vaak angst uit bij iedereen die actief is in de welzijnssector. Vernieuwing wordt al te vaak gelijkgesteld met besparingen. Deze heel menselijke reactie vereist een zorgvuldige aanpak. Al te snel vernieuwen kan ertoe leiden dat de betrokkenen niet volgen.

In 2003 waren er in de kinderopvang 341,9 plaatsen per duizend kinderen en in 2007 344,7. Wanneer alle bijkomende middelen van 2008 en 2009 geïnvesteerd zijn, zal het aantal opvangplaatsen eind 2009 hoger zijn dan 380.

Mevrouw *Mieke Vogels* noemt deze cijfers niet essentieel. De kern is dat het aantal opvangplaatsen niet zal volstaan voor het toenemend aantal kinderen.

Minister *Steven Vanackere* werkt aan een nieuw plan voor de bijzondere jeugdzorg, dat hij binnenkort wil indienen in het Vlaams Parlement. In het belang van de continuïteit streeft hij daarbij naar een grote consensus.

De minister ziet geen tegenstelling tussen de creativiteit aan de basis en het beleid aan de top omdat het de Vlaamse Regering is die ruimte maakt voor vernieuwing. Experimenten die waardevol blijken, krijgen zowel een budgettair als een regelgevend kader. Crisishulp aan huis, en herstelgericht en constructieve afhandeling zijn daar illustraties van.

De minister is het eens met de oproep van mevrouw *Vogels* om te investeren in de steden. In dit verband past de investering in extra kinderopvangplaatsen. Heel Vlaanderen moet beseffen dat problemen die de kop opsteken in steden, vroeg of laat ook op het platteland zullen opduiken.

De cijfers over het aantal 80- en 90-plussers in 2050 vindt de minister interessant. Tegelijk benadrukt hij dat er komende vijf jaar 40.000 80-plussers bij komen.

Tijdens de voorbije regeerperiode zijn de CAW's uitgebreid met 123 voltijdse equivalenten. Belangrijke vraag in dat verband is wat deze uitbreiding oplevert, maar de bewering dat ter plaatse is getrappeld, is onterecht.

8.5. Replik op de uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De minister dankt de heer Dehaene voor zijn uiteenzetting. De middelen voor het actieplan Voeding en Beweging vormen een startbudget, dat aangevuld kan worden met eenmalige middelen. De doelstellingen van het actieplan Middelengebruik realiseren, vereist een jaarlijkse investering van 375.000 euro. De begroting voor 2009 bevat 460.000 euro extra om verder te gaan dan het actieplan.

8.6. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Helga Stevens

De minister gaat eerst in op de opmerking over onderbenutting van de middelen. In het beleidsdomein Welzijn is enorm geïnvesteerd tijdens de tweede aanpassing van de begroting 2008. Middelen die worden toegekend naar aanleiding van een begrotingsaanpassing, zijn in wezen recurrente middelen die pas een jaar later kunnen worden uitgegeven. De minister beaamt dat het niet altijd evident is om die extra middelen te spenderen.

De reacties in de media over de extra middelen voor de sector van personen met een handicap, stemmen de minister niet tevreden. Omdat de reacties op foute informatie berusten, beklemtoont de minister dat er wel degelijk bijkomende middelen beschikbaar zullen zijn in 2009.

De opmerkingen van mevrouw Stevens over de defederalisering, brengt de minister in verband met haar vragen over de vaccinatie tegen baarmoederhalskanker. Strikt genomen bepaalt de bijzondere wet dat vaccinatieprogramma's een gemeenschapsbevoegdheid zijn. De discussie draait niet rond de vraag of de bevoegdheid over vaccinatieprogramma's overgeheveld dient te worden. De federale overheid moet afzien van initiatieven die niet onder haar bevoegdheid vallen.

8.7. Replik op de uiteenzetting van mevrouw Vera Van der Borgh

Op de opmerking van mevrouw Van der Borgh over de cijfers, antwoordt de minister dat hij verplicht is te werken met de cijfers die beschikbaar zijn. Een beleidsbrief is geen rapport van het Rekenhof, maar een politiek document waarin de minister zijn plannen uit de doeken doet en zijn realisaties ver-

antwoordt. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar zaken die algemeen gesteld onvoldoende aandacht krijgen. Met de cijfers probeert hij de resultaten van zijn beleid te illustreren.

8.8. Replik op de uiteenzetting van de heer Bart Caron

De minister drukt zijn appreciatie uit voor de uiteenzetting van de heer Caron. Elk politicus moet de tegenstelling tussen droom en realisaties een plaats weten te geven. Geloven in de perfecte maakbaarheid van de samenleving leidt, in combinatie met de primauteit van de politiek, tot overspannen verwachtingen ten aanzien van het beleid en frustraties, zowel bij de politicus in kwestie als bij de bevolking. Dergelijke frustraties dreigen op termijn een voedingsbodem te worden voor poujadisme.

Welzijn, volksgezondheid en gezin vereisen een lucide kijk op de mogelijkheden van de politiek en op de beperkte mate waarin het individu verantwoordelijkheid kan of wil nemen. Openheid is daarbij een vereiste. Doemdenken moet vermeden worden. De Vlaamse samenleving wordt gekenmerkt door een behoorlijk hoge mate van engagement. Al te vaak herhalen dat het aan de politiek is om maatschappelijke problemen op te lossen, ontmoedigt burgers die zich willen engageren. Deze houding vereist een vogelperspectief, om over de grenzen van alle sectoren te zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke vragen.

III. BESPREKING PER PROGRAMMA

1. Programma GA Apparaatkredieten

– Algemene opmerkingen en vragen

De heer *Tom Dehaene*, mevrouw *Marijke Dillen* en mevrouw *Mieke Vogels* vragen welk deel van het begrote bedrag bestemd is voor indexaanpassingen. Waarom worden niet alle bedragen geïndexeerd?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat elke begrotingspost waarvan het convenant of de regelgeving een indexering oplegt, ook is geïndexeerd. Middelen bestemd voor lonen, zijn steeds geïndexeerd. Een aantal andere begrotingsposten krijgt hetzelfde bedrag toegewezen als vorig jaar. Het betreft facultatieve subsidies die na een politieke afweging en beslissing niet worden verhoogd. Vaak is deze beslissing

gebaseerd op de mate waarin de begroting van het voorbije jaar effectief is gebruikt.

De heer *Tom Dehaene* vraagt naar het wedervaren van de administratie na de verhuizing naar het Ellipsgebouw.

De heer *Marc Morris*, secretaris-generaal van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, antwoordt dat zijn administratie al twee jaar in het Ellipsgebouw zit. Nu het gebouw is afgewerkt, zijn de ambtenaren overwegend tevreden. Het meest geciteerde nadeel van de verhuizing is dat men iets verder van het stadscentrum werkt. Hij heeft de indruk dat nieuwe, jonge collega's in de wolken zijn over de werkplek. Wie er reeds een lange carrière op heeft zitten, heeft soms moeite met het feit dat hij zijn eigen bureau heeft moeten opgeven. Op dit ogenblik wordt een personeelsresultatenonderzoek uitgevoerd.

- Artikel 06.01 B – Diverse ontvangsten beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)

Mevrouw *Elke Roex* wil vernemen wat bedoeld wordt met ontvangsten die nergens anders kunnen worden aangerekend.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het bijvoorbeeld kan gaan om betalingen die bij vergissing tweemaal worden uitgevoerd. Teruggestort geld komt hier terecht. Het begrote bedrag is berekend op basis van historische cijfers.

- Basisallocatie 11.71

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wil weten wat de opdracht zal zijn van de vijf personeelsleden, die de Vlaamse Zorgkas voor één jaar in dienst zal nemen. Daarnaast vraagt ze bijkomende uitleg over de artsentoelage.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat zij de achterstand in de verwerking van de bezwaren tegen boetes zullen wegwerken. Met de artsentoelage wil de minister zijn eigen artsen overtuigen en motiveren om in dienst van de administratie te blijven.

- Basisallocatie 11.72

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt uitleg over de overheveling van kredieten uit het Fonds Jongerenwelzijn ten einde de personeelskosten van het

expertisecentrum voor opvoedingsondersteuning te bekostigen. De heer *Tom Dehaene* vraagt hoeveel personeelsleden overgeheveld worden.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het expertisecentrum voor opvoedingsondersteuning zetelt binnen Kind&Gezin. Daarnaast betreft het een samenwerking tussen twee agentschappen, wat betekent dat beide moeten bijdragen. Het is geen overheveling door een gebrek aan middelen. Vanuit Jongerenwelzijn wordt 50.000 euro overgeheveld voor één voltijdse equivalent. Kind&Gezin levert een vergelijkbare inspanning.

- Basisallocatie 11.73

Mevrouw *Vera Van der Borgh* wil vernemen welke opdracht de twee bijkomende inspecteurs van niveau B zullen krijgen. Daarnaast vraagt ze waarom voor inspecteurs van niveau B wordt gekozen. De heer *Tom Dehaene* vraagt of onderzoek is verricht naar een alternatieve manier van inspecteren. Hij verwijst naar accreditatie.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de inspectie van dossiers van rechthebbenden op een uitkering van de zorgverzekering tot nog toe werd uitgevoerd door het Vlaams Zorgfonds. Op vraag van Interne Audit en het Rekenhof worden deze middelen overgeheveld naar het Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) Inspectie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Alle inspectietaken worden geconcentreerd binnen dit IVA.

Ten aanzien van de heer Dehaene stelt de minister dat in de loop van deze regeerperiode enkel nog zal worden nagedacht, bestudeerd en overlegd over de inspectie. Hij is voorstander van accreditatie, maar wil deze operatie grondig voorbereiden.

- Basisallocatie 41.70

Mevrouw *Vera Van der Borgh* en mevrouw *Mieke Vogels* vragen nadere informatie over de stand van zaken van de Strategische Adviesraad. Omdat de Strategische Adviesraad nog niet actief is, wensen ze te vernemen wat is gebeurd met de middelen voor 2008.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de Strategische Adviesraad is ingebed in de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen). De middelen

zijn naar de SERV overgeheveld om personeelsleden in dienst te nemen en hun kantoren uit te rusten. De Strategische Adviesraad zou op 1 januari 2009 operationeel moeten zijn.

– Basisallocatie 74.31

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt wat precies bedoeld wordt met aankopen van en investeringen in informatica.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de ordonnanceringskredieten stijgen omdat vorig jaar 2,5 miljoen euro is geïnvesteerd in het Vesta-project (subsidiering van gezins- en bejaardenhulp). De middelen zijn al vastgelegd in 2007, maar deze beslissing veronderstelt ordonnanceringskredieten in 2008 en 2009.

In het Vesta-project zijn 127 diensten, 13.000 personeelsleden en 70.000 begunstigen betrokken. Het project zit op schema en zal zoals gepland op 1 januari 2009 in werking treden. De tests op de proefdiensten zijn achter de rug. Op dit ogenblik voeren alle andere diensten tests uit. Niets wijst op 'bugs' die het systeem kunnen blokkeren. De minister benadrukt ten slotte het belang van dit project voor de administratieve lastenverlaging.

2. Programma GB Provisies

– Basisallocatie 01.01

Mevrouw *Vera Van der Borgh* leest dat de middelen van de Nationale Loterij voortaan rechtstreeks ingeschreven worden op de passende basisallocatie. Wordt dat vermeld in de betreffende basisallocaties?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt bevestigend.

– Basisallocatie 01.07

Mevrouw *Mieke Vogels* noemt deze basisallocatie 'Provisioneel krediet vrije beleidsruimte' het cadeaupotje van de minister.

Minister *Steven Vanackere* verwijst naar zijn algemene toelichting bij de begroting. Deze middelen zullen net als het voorbije jaar op een transparante wijze aangewend worden. Een perfect voorspelbare begroting is per definitie weinig flexibel. Bovendien blijft het begrote krediet binnen de perken.

Mevrouw *Mieke Vogels* gaat akkoord met de uitleg, maar voegt eraan toe dat de vorige Vlaamse Regering geen dergelijke begrotingspost had. De heer *Tom Dehaene* vermoedt dat de vorige Vlaamse Regering ook dergelijke begrotingspost in de begroting verstopte. Hij is voorstander van duidelijkheid. Hij wil weten welke afspraken gemaakt zijn binnen de Vlaamse Regering over de besteding van vrije beleidsruimtes. 2009 is immers een verkiezingsjaar.

Minister *Steven Vanackere* verwijst voor deze vraag naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. De onderhandelingen binnen de Vlaamse Regering zijn nog niet afgerond.

Mevrouw *Elke Roex* merkt op dat het krediet vorig jaar veel omvangrijker was. Ze is tevreden met de daling. Ze betreurt tegelijk dat dit bedrag niet aan een of meerdere welbepaalde basisallocaties is toegewezen. Veel organisaties vragen immers vaak terecht om een budgetverhoging. Het Vlaams Parlement is bij machte dit budget zelf toe te wijzen.

3. Programma GC

3.1. Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

De heer *Felix Strackx* vindt het begrote bedrag voor de alternatieve financiering indrukwekkend. In de beleidsbrief wordt melding gemaakt van een studieopdracht in het kader van publiek-private samenwerkingsprojecten (pps). Hij vraagt informatie over de resultaten van deze studie.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat deze juridische studie gaat over eigendomsvoorwaarden versus exploitant. Een en ander zal terugkomen in het aangekondigde ontwerp van decreet betreffende publiek-private samenwerking. De heer *Felix Strackx* beschouwt dat niet als de invoering van pps in VIPA.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat DBFM (Design, Build, Finance and Maintain) steeds tot pps wordt gerekend. Hij verwijst naar de motie van aanbeveling bij de beleidsbrief Publiek-private Samenwerking, Beleidsprioriteiten 2005-2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 532/2*).

De heer *Felix Strackx* vraagt waarom 2006 als referentiejaar wordt gebuikt in het hoofdstuk over het wegwerken van de wachtlijsten. Is er na 2006 niemand meer op de wachtlijst geplaatst?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de alternatieve financiering in 2006 van start is gegaan.

De heer *Felix Strackx* wil vernemen hoeveel wijkgezondheidscentra er zijn gebouwd. Er is immers onduidelijkheid over de vraag of wijkgezondheidscentra onder de VIPA-reglementering vallen.

Mevrouw *Mieke Vogels* merkt op dat de vorige Vlaamse Regering van Europa geen toestemming kreeg om pps-constructies op te zetten. De huidige Vlaamse Regering kan dat wel omdat Vlaanderen zijn schuld volledig heeft afgebouwd.

Op dit ogenblik zijn er 146 projecten en 68 bevelen tot aanvang van de werken. Wat voor gevolgen zal de kredietcrisis hebben voor projecten waarvoor er nog geen bevel tot aanvang van de werken is? Ze vreest dat de kosten voor de voorzieningen hoger zullen uitvallen.

Mevrouw *Elke Roex* is tevreden met de bevestiging van de overdracht van zorgstrategische plannen aan het agentschap Zorg en Gezondheid en het agentschap Jongerenwelzijn. Daarnaast vraagt ze verduidelijking over de nieuwe prioriteitscriteria om vanaf 2009 principiële akkoorden toe te kennen in de sector van de ouderenvoorzieningen. De circulaire is aangekondigd voor het najaar van 2008. Op basis waarvan worden de prioriteiten bepaald? Zal rekening worden gehouden met regionale (cultuur)verschillen? Wordt het een dynamisch of een statisch schema?

De sprekerster vraagt hoe groot de vrije beleidsruimte is binnen het budget voor alternatieve financiering. Welk percentage van het budget gaat naar het terugbetalen van kredieten die in 2008 zijn toegekend? Welk percentage van het budget dient om nieuwe engagementen aan te gaan? Deze verhouding is belangrijk omdat alternatieve financiering betekent dat de overheid twintig jaar lang betaalt. De verhouding toont aan hoeveel ruimte er in 2009 zal zijn. Zal het uiteindelijke bedrag volstaan voor de uitbreiding? Ten slotte wil de sprekerster vernemen of al gebruik is gemaakt van de waarborgregeling voor private rustoorden.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat minister Vanackere er trots op mag zijn dat binnen zijn sector al gewerkt

wordt met alternatieve financiering, om de wachtlijst – ontstaan onder de vorige Vlaamse Regering – weg te werken. De vorige Vlaamse Regering besliste immers het budget voor infrastructuursubsidies drastisch te verminderen.

Mevrouw *Mieke Vogels* antwoordt dat de vorige Vlaamse Regering op een bepaald moment beslist heeft de kredieten die terugvloeien naar de algemene begroting, te investeren in de VIPA-dossiers voor ziekenhuizen en ouderentehuizen. De vorige Vlaamse Regering kon geen gebruik maken van dezelfde debudgetteringstechnieken als de huidige.

De heer *Tom Dehaene* herhaalt dat de jaarlijkse VIPA-budgetten onder de vorige Vlaamse Regering zijn gedaald. De ordonanceringskredieten voor betalingen voortvloeiend uit waarborgstelling stijgen van 400 naar 800.000 euro. Hoe vaak wordt een beroep gedaan op deze waarborgstelling?

Mevrouw *Vera Van der Borcht* is genuanceerd over VIPA. De investeringen in de sector van personen met een handicap dalen, terwijl het uitbreidingsbeleid voor bijkomende plaatsen zorgt.

Vervolgens verwijst de sprekerster naar haar vraag om uitleg over de wachttijden voor alternatieve financiering via VIPA (*Hand. VI. Parl. 2007-08, nr. C204*). De VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) waarschuwde toen voor onvoldoende middelen. De sprekerster is recent aangesproken over een dossier dat administratief volledig rond is, maar niet kan worden goedgekeurd door de minister wegens onvoldoende kredieten.

De heer *Bart Van Malderen* merkt op dat er geen wachtlijst meer is van gehandicaptenvoorzieningen die wachten op een principiële goedkeuring. Er worden immers minder aanvragen ingediend dan verwacht. Welke initiatieven overweegt de minister om budget en verwacht aantal aanvragen in evenwicht te brengen?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt de heer Strackx dat er sedert de nieuwe startdatum opnieuw wachten zijn. De wachtlijst is het gevolg van het feit dat een procedure doorlopen dient te worden. Niemand krijgt onmiddellijk na het indienen van zijn dossier een antwoord. Sedert november 2006 hebben op enkele uitzonderingen na alle aanvragen een toezegging ontvangen. Tussen aanvraag en toezegging zit een periode van twee jaar. Ten slotte wijst hij erop dat

de wijkgezondheidscentra onder de klassieke procedure vallen. Op dit ogenblik is één dossier lopende.

Ten aanzien van mevrouw Roex benadrukt de minister dat er wel degelijk middelen zijn voor nieuwe aanvragen. De circulaire is aangekondigd voor eind 2008. Regionale spreiding wordt een van de criteria die bepalen in welke volgorde de dossiers, ingediend sedert november 2006 aangepakt worden. De minister is er zeker van dat een groot deel van de indieners nog een toezegging zullen kunnen krijgen. Op dit ogenblik is 800 miljoen euro toegezegd. Het totale budget werd aanvankelijk begroot op één miljard euro. Van zodra de Vlaamse Regering een akkoord heeft over de marge, zal daarover gecommuniceerd worden.

Er is nog geen enkel commercieel initiatief dat een waarborg zonder subsidie heeft aangevraagd. Bij de vzw's zijn twee aanvragen ingediend. De aanvragen voor waarborgen met subsidies stijgen. In vergelijking met vorig jaar hebben dertig voorzieningen meer een aanvraag ingediend. De bedragen zijn toegenomen omdat niet langer per subsidiebeslissing waarborg wordt gegeven, maar voor de totaliteit van het alternatieve dossier.

De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat de waarborg geldt voor 90 percent van het totale bedrag. De gevolgen van de financiële crisis gelden maar voor tien percent van het totale bedrag.

Ten aanzien van mevrouw *Vogels*, wijst minister *Steven Vanackere* erop dat op het moment dat de werken een aanvang nemen, er al financiële zekerheid is. Vaak is er bij de toezegging al een akkoord over de financiering. Gezien de crisis op de financiële markt, zal men erop moeten toezien dat de financiële sector bereid blijft om mee te werken. De minister heeft geen informatie over problemen bij reeds toegezegde of gestarte dossiers.

Mevrouw *Mieke Vogels* vreest dat de banken de financieringsvoorwaarden zullen willen wijzigen alvorens de dossiers effectief uit te voeren.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat zulks afhangt van de manier waarop het contract met de bank is opgesteld. Hij benadrukt zich bewust te zijn van het risico dat toekomstige dossiers lopen. De Vlaamse Regering volgt een en ander van nabij en zal indien nodig de gepaste stappen zetten.

Minister *Steven Vanackere* spreekt de stelling tegen dat deze Vlaamse Regering de eerste regering is die alternatieve financiering mag toepassen van Europa, en dat dankzij de inspanningen van de vorige Vlaamse regeringen. Bovendien hebben de Vlaamse Regering en Europa vooraf onderhandeld om het eens te raken over de ESR-neutraliteit (Europees Stelsel van Rekeningen) van de alternatieve financiering.

Mevrouw *Mieke Vogels* herhaalt dat Europa vroeger alternatieve financiering weigerde toe te staan vanwege de ESR-neutraliteit. Pas nadat Vlaanderen zijn schuld had afgebouwd, kreeg het toestemming van Europa om met pps te starten. Ook de vorige Vlaamse Regering heeft met Europa onderhandeld.

Het aantal aanvragen in de sector van personen met een handicap daalt omdat er minder aanvragen worden ingediend, meldt minister *Steven Vanackere*. Het sectorbesluit voor personen met een handicap wordt in overleg met de sector aangepast. De minister heeft zelf een aantal ideeën om het investeren aantrekkelijker te maken voor voorzieningen voor personen met een handicap. De voorzieningen hebben het niet altijd gemakkelijk om de veertig percent eigen financiering rond te krijgen.

De toegenomen plaatsen worden gefinancierd met de VIPA-buffer. Voorzieningen kregen de kans te bouwen vooraleer de uitbreiding was toegezegd. Ze kregen vooraf zekerheid dat ze de uitbreiding zouden kunnen exploiteren.

Ten aanzien van mevrouw *Van der Borgh* herhaalt de minister dat er nog budgettaire marge is. De bewering dat er geen kredieten meer zijn, is onjuist. Hij wacht de definitieve prioriteitsregels af alvorens te beslissen. Voor 2004 moesten voorzieningen soms tot acht jaar wachten op een beslissing. Die periode is inmiddels teruggebracht tot twee jaar, wat niet lang is gezien de omvang van de investering.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* pleit snel werk te maken van de prioriteitenlijst. Voorzieningen wier dossier financieel en technisch rond is, en goedgekeurd door de administratie, worden nu nog eens verplicht te wachten op nieuwe prioriteitsregels. Ze noemt deze manier van werken geen toonbeeld van goed bestuur.

Mevrouw *Mieke Vogels* beaamt de lange wachttijd tijdens de vorige regeerperiode. Bij haar aantreden

als minister van Welzijn in 1999 werkte men nog in het oude systeem. Op dat moment lagen twee dossiers op tafel, die samen het volledige VIPA-legislatuurbudget opslochten: Ziekenhuis Oost-Limburg in Genk en een fusie van vier ziekenhuizen in Kortrijk.

3.2. *Algemeen en forensisch welzijnswerk*

Mevrouw *Vera Jans* zegt dat de sector algemeen welzijnswerk kampt met heel wat ongelijkheden. De minister heeft al te kennen gegeven dat hij de ongelijke spreiding van subsidies wil wegwerken, desondanks staat er niets over in de beleidsbrief en de begroting.

De stijging van de middelen van de centra is een gevolg van de versterking van die centra en de uitvoering van VIA 3. Hoe zal de minister de versterking van de CAW's concreet maken? De beleidsbrief bevat een tabel met het aantal voltijds equivalenten die toegekend zijn aan de centra. Dat geeft een beeld van de beleidsaccenten per jaar. Welke uitbreidingen plant de minister in 2009? Op welke sectoren zullen die toegespitst zijn? Is er een verband met een bepaalde doelgroep of een concrete werking?

De spreker roemt voorts de werking van Tele-Onthaal en merkt op dat de ingebouwde CAW's onder een andere decretale regeling worden gebracht. Zullen de middelen ook uit de andere pot komen?

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vraagt hoe het zit met de training op maat van de CAW-medewerkers voor het omgaan met intrafamiliaal geweld.

Minister *Steven Vanackere* beaamt dat de subsidieverschillen tussen de CAW's voor een belangrijk deel gegrond zijn op historische redenen. Sinds vorig jaar wordt bij elke uitbreiding het bedrag voor een voltijds equivalent op een hoger niveau gebracht. Bij elke uitbreiding wordt de scheeftrekking stapsgewijs hersteld. Sinds enkele weken is duidelijk hoeveel middelen het zou vergen om de subsidie per voltijds equivalent volledig los te koppelen van de anciënniteit van de betrokken werknemers op het ogenblik dat de subsidiëring van het CAW door Vlaanderen overgenomen werd. Het is een aanzienlijk bedrag, daarom zal de gelijkschakeling op een geleidelijke manier gebeuren. In de huidige begroting zijn er geen bijkomende middelen voor vrijgemaakt, met uitzondering van de uitbreidingsmiddelen. De minister sluit niet uit dat er in 2009 onder andere door herschikkingen toch een begin van oplossing komt, zeker voor situ-

aties waar het verschil tussen het gemiddelde en de subsidies schrijnend hoog is. De vrije beleidsruimte is dit jaar vrij beperkt, maar de minister gaat na of die eventueel voor het oplossen van dat probleem kan worden aangewend.

Voor uitbreidingen in 2009 maakt de minister 300.000 euro (BA 33.06) vrij. Hij heeft al een paar projecten op het oog onder meer voor thuislozen, maar kan nog niet zeggen waar hij de bijkomende voltijdse equivalenten precies zal inzetten. Hij houdt dat nog in beraad. In ieder geval zijn er in Zuid-Oost-Vlaanderen bijkomende inspanningen nodig. De minister bevestigt dat het rechtzetten van de regionale scheeftrekkingen ook een doelstelling is.

De onlinehulpverlening van Tele-Onthaal heeft haar impact niet gemist. Ongeveer 90 percent van diegenen die online hulp zoeken, zijn jongeren.

Als de ingebouwde CAW's overgeheveld worden, verschuiven de middelen mee. De middelen van de ICAW's (ingebouwde centra voor algemeen welzijnswerk) zitten onder BA 33.06B en worden overgedragen.

Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk traint de CAW-medewerkers voor het omgaan met gevallen van partnergeweld. De trainingsmodule bestaat en wordt aangeboden. De minister heeft nog geen zicht op het gebruik ervan. Hij zal hier dieper op ingaan in het kader van een door mevrouw Van Steenberge aangekondigde vraag om uitleg hierover.

3.3. *Gezins- en opvoedingsondersteuning*

De heer *Tom Dehaene* vraagt hoe ver het staat met de uitvoeringsbesluiten van het decreet van 13 juli 2007 houdende de organisatie van de opvoedingsondersteuning. In 2008 zijn er heel wat middelen geïnvesteerd in Triple P. Wanneer zullen de resultaten van het project bekendgemaakt worden? Zal de minister daaraan al in 2009 gevolg geven? Het Vlaams Centrum Opvoedingsondersteuning krijgt extra middelen. Zijn die middelen bestemd voor de aanwerving van extra personeel? Is de toewijzing van de Vlaamse coördinatoren al gebeurd?

De spreker zegt dat de opvoedingswinkels worden opgestart. Hij is bezorgd omdat een aantal van die winkels met een eigen opvoedingstelefoon van start is gegaan. Het decreet van 13 juli 2007 schrijft immers één centrale telefoondienst voor. Hij vraagt daarom

om de projectsubsidies die de Keerkring uit Sint-Niklaas ontvangt voor haar opvoedingstelefoon structureel te verankeren.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t leest over de gezinsimpactanalyse dat de medewerkers en de administratie attent blijven voor selectieve of ongewenste effecten van de eigen initiatieven en die van andere leden van de regering. De vorige minister, mevrouw Vervotte heeft bij de bespreking van een voorstel van decreet tot instelling van een gezinseffectenrapport (*Parl. St. Vl. Parl.* 2004, nr. 63/1), gezegd dat die rapporteringswijze te abstract was en daarom weinig bruikbaar. Het zou leiden tot een inflatie van abstracte rapporten. Zij wilde toen een screeningsinstrument met diverse niet-abstracte factoren. Wordt dat denkspoor nu definitief verlaten?

De minister kondigt een studie aan over de gezinsmodulatie. Het is positief dat de gevolgen voor gezinnen zonder kinderen zullen worden onderzocht. Daar zijn immers ook gezinnen tussen die het financieel moeilijk hebben. Het lid stelt voor om ook na te gaan welke inspanningen het beleidsdomein Welzijn kan leveren. Mevrouw *Helga Stevens* vraagt waarom de gezinstoets gereduceerd is tot een aandachtspunt en niet langer structureel zal worden ingebouwd.

Er is volgens mevrouw *Vera Van der Borgh*t nog heel wat werk aan de winkel voor de bijdrage van jonge gezinnen die een beroep moeten doen op de gezinshulp. De bijdrage is soms zo hoog dat het gezin zich geen gezinshulp kan permitteren.

De heer *Bart Caron* meldt onrust over de zware structuren voor coördinatie en samenwerking die vasthangen aan het decreet van 13 juli 2007 en de uitvoeringsbesluiten. Die structuren staan haaks op de bescheiden financiële middelen die de opvoedingswinkels krijgen. Om de opvoedingswinkels slagkracht te geven, hebben ze meer middelen nodig.

Wanneer zullen de resultaten van de evaluatie van Triple P bekend zijn? Zal dat nog deze regeerperiode zijn? Wordt ook beoordeeld of het wenselijk is het project en de methodiek te veralgemenen?

De subsidies allerhande in het kader van het welzijnsbeleid gaan volgens mevrouw *Elke Roex* vooral naar projecten over het gezinsbeleid. In 2008 was er een eenmalig budget ten belope van 500.000 euro, in 2009 valt die subsidie weg. Er zijn nog meer tijdelijke budgetten die wegvallen. Wat gebeurt er met die pro-

jecten? Genieten die een structurele financiering? Of kan Vlaanderen die projecten nu missen?

Minister *Steven Vanackere* bereidt de uitvoeringsbesluiten van het decreet houdende de organisatie van de opvoedingsondersteuning voor. Hij wacht op het advies van het raadgevende comité. Basisallocatie 33.05 bevat een bedrag van 96.000 euro. Dat gaat niet over het decreet houdende de organisatie van de opvoedingsondersteuning maar over een ander en ouder decreet. De heer *Tom Dehaene* wijst erop dat de financiering van opvoedingsondersteuning is verspreid over verschillende posten. Hij begrijpt wel dat voornoemde post bedoeld is voor activiteiten die al bestonden.

Minister *Steven Vanackere* legt uit dat elk project als een test bedoeld is om later eventueel de methoden ruimer toe te passen. Hij heeft een zeker voorbehoud bij Triple P, maar dat is niet negatief. Hij wil bewijzen hebben dat rekening houdend met de ingezette middelen Triple P de meest efficiënte werkwijze hanteert om het probleem aan te pakken. Vooraleer te veralgemenen, wil de minister de resultaten eerst objectief bewezen zien. Die evaluatie zal gebeuren in 2009, maar de minister kan niet garanderen dat er voor het einde van de regeerperiode een volwaardig rapport beschikbaar zal zijn. Eventuele tussenrapporten zullen aan het Vlaams Parlement bezorgd worden. Het is een evaluatie van de resultaten, maar ook een wetenschappelijk onderzoek van de procesevaluatie. Kind&Gezin wordt erbij betrokken en zal bij de evaluatie niet alleen aandacht besteden aan de uitvoering van het project maar ook aan de operationele uitvoering door de regioteamleden.

Omdat de opvoedingswinkels functioneren binnen het grote Kind&Gezin, hebben ze geen enorme budgetten nodig om een stevige invloed uit te oefenen. De Vlaamse coördinatoren zijn nog niet aangesteld.

De minister vindt de waarschuwing van de heer Dehaene over parallelle opvoedingstelefoons terecht. Stroomlijning en kwaliteitsbewaking zijn nodig.

De gezinsimpactanalyse is aan bod gekomen bij de algemene bespreking van de begroting. Het sterkere accent op gezinsmodulatie kwam al in de vorige beleidsbrief naar boven. In het kader van de gezinsmodulatie heeft de minister nog twee onderzoeken gevraagd aan het kenniscentrum, de resultaten ervan worden verwacht tegen eind december 2008. De studies zouden een juister beeld moeten geven van de

kostprijs van een betere gezinsmodulatie. Mevrouw Vervotte drong terecht aan op geen al te abstracte regeling.

Het Vlaams Centrum Opvoedingsondersteuning krijgt twee extra voltijdse equivalenten, een vanuit Kind&Gezin en een vanuit het agentschap Jongerenwelzijn. Het is niet de bedoeling om in 2009 meer personeel aan te werven. Het is gevaarlijk om de ambitie van de opvoedingsondersteuning en van het expertisecentrum alleen maar af te meten aan de voltijdse equivalenten. Door een inbedding in een bepaalde organisatie, kunnen de personeelsleden contacten leggen. De collegialiteit van de grote organisatie maakt meer mogelijk dan twee voltijdse equivalenten alleen zouden kunnen realiseren. Het is zeker geen afgezonderde dienst die slechts toevallig hetzelfde adres heeft als Kind&Gezin. De personeelsleden moeten extra energie kunnen mobiliseren in de twee diensten die hun schouders onder het initiatief zetten.

Het is niet mogelijk algemene uitspraken te doen over wat er met eenmalige projecten gebeurt. De 500.000 euro zijn bestemd voor het project Villa Rozenrood. Dat project heeft als doel chronisch zieke kinderen en hun ouders een vakantie aan te bieden. Het initiatief zal ook ondersteund worden door het RIZIV. De Vlaamse overheid geeft een eenmalige subsidie. Het is een soort startgeld voor een project dat nadien niet meer gefinancierd wordt. Alle eenmalige financieringen worden na afloop van het project in principe stopgezet.

Mevrouw *Elke Roex* begrijpt dat investeringssubsidies eenmalig zijn. Projecten die hun personeel met tijdelijke middelen financieren, moeten echter jaar na jaar afwachten of de middelen verlengd worden.

Minister *Steven Vanackere* beaamt dat er onder zijn bevoegdheid heel wat projecten ressorteren die gefinancierd worden met trajectmiddelen maar waarvan iedereen het eens is dat ze recurrente subsidies verdienen. De minister geeft het voorbeeld van TeleOnthaal en Moeder en Kind, die hij ondertussen recurrent subsidieert. Anderzijds zijn eenmalige projectmiddelen nodig. Het recht op het nemen van initiatief hangt samen met het recht op mislukken. Sommige projecten en eventueel daaraan verbonden de tewerkstelling van personeel worden niet voortgezet, omdat dat niet zinvol is.

3.4. *Armoedebestrijding en samenlevingsopbouw*

De dames *Vera Jans* en *Vera Van der Borgh* vragen de minister het innovatief concept Bindkracht van de Karel de Grote-Hogeschool toe te lichten.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* verwijst naar de subsidie van 883.000 euro voor projecten inzake armoedebestrijding. Welke projecten zijn geselecteerd en hoeveel middelen krijgt elk project? De heer *Felix Strackx* wil graag weten waarom maar 25 van de 187 ingediende projecten inzake armoedebestrijding aanvaard zijn. Hij leest een afwijzingsbrief voor waarin de minister de aanvragers nog veel succes toewenst met hun activiteiten, en omschrijft die brief als 'een beetje cynisch'.

Waar staat de Vlaamse subsidie ter bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede in de begroting? Daarover staat ook niets in de beleidsbrief. Minister *Steven Vanackere* antwoordt hem dat dit onder de bevoegdheid van minister Anciaux valt.

De heer *Bart Caron* vermoedt dat de oude financieringsregeling voor verenigingen waar armen het woord nemen tot het einde van het jaar loopt. Het decreet tot wijziging van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding en het nieuwe uitvoeringsbesluit hebben betrekking op de financiering voor volgend jaar. Wanneer komt daar duidelijkheid over?

Minister *Steven Vanackere* is enthousiast over Bindkracht. Het initiatief bestond al voor het gesubsidieerd werd. Het is tot stand gebracht door Cera-foundation, dat mecenasgeld ter beschikking stelt aan moeilijke sectoren. De resultaten zijn onder meer een boeiend boek en een vernieuwende methode.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt of nog andere projecten van dezelfde aard gesubsidieerd worden.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het om een facultatieve subsidie gaat. Hij tracht in deze sector, die bijzonder kwetsbaar is, goede initiatieven te steunen. Vooral als de projecten, zoals bij Bindkracht het geval is, wetenschappelijk onderbouwd zijn.

Een open oproep heeft als nadeel dat er enorm veel gegadigden zijn. Oorspronkelijk was er 550.000 euro bestemd voor de financiering van de armoedeprojecten, eenmalig is daar 333.000 euro toegevoegd om meer projecten te steunen. De administratie heeft de projecten gerangschikt naargelang de mate waarin ze beantwoordden aan de voorwaarden van de oproep. De minister heeft die criteria mee bepaald. Er werd onder meer rekening gehouden met de participatieve processen, de accenten op de gezondheidsskloof, het preventieve gezondheidsbeleid en de schuldbemiddeling. De minister heeft de vooraan gerangschikte projecten vervolgens goedgekeurd. Er zijn 14 keer meer vragen dan er middelen zijn. De minister heeft de afgewezen projectorganisatoren inderdaad gefeliciteerd met hun werking, vaak hebben ze nog andere activiteiten. Hij zal de lijst van de goedgekeurde projecten aan de leden bezorgen.

In overleg met het netwerk en de armoedeverenigingen is er een gedetailleerd scenario uitgewerkt om de overgang tussen het oude en het nieuwe financieringssysteem vlot te laten verlopen. Het uitvoeringsbesluit zal allicht nog voor het einde van het jaar aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden.

3.5. *Lokaal sociaal beleid*

Mevrouw *Elke Roex* merkt dat er 100.000 euro gaat naar prijzen voor het lokaal sociaal beleid. Sp.a had liever een volledige uitvoering van het decreet van 19 maart 2003 betreffende het lokaal sociaal beleid, inclusief het sociaal huis, gezien. De uitreiking van prijzen is een matig alternatief. Mevrouw *Vera Jans* vraagt welke criteria gehanteerd zullen worden voor de prijzen aan de lokale besturen. Vanaf wanneer zullen de prijzen toegekend worden?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de prijzen voor het lokaal sociaal beleid niet toegekend zullen worden voor juni 2009. De 100.000 euro subsidie is niet bedoeld om een alternatief te scheppen voor het sociaal huis of voor de andere doelstellingen van het lokaal sociaal beleid. De minister heeft de vaste ambitie om alle gemeenten duidelijk te maken dat ze tegen 22 mei 2009 een sociaal huis moeten hebben. De minister heeft de gemeenten uitstel gegeven voor het indienen van een lokaal sociaal beleidsplan. Hij verkoos immers kwaliteit boven snelheid. Dat uitstel komt er niet voor het sociaal huis.

In het decreet is sprake van een kwaliteitslabel. Met de prijzen wil de minister vermijden dat een dergelijk label extra administratieve lasten voor de gemeenten

zou betekenen. In overleg met VVSG en andere actoren heeft de minister beslist om het kwaliteitslabel om te vormen tot een jaarlijkse erkenning en beloning van goede voorbeelden. Het is de bedoeling om in elke provincie een of twee voorbeelden van goed lokaal sociaal beleid te belonen.

3.6. *Vrijwilligerswerk*

Mevrouw *Vera Jans* zegt dat de inspanningen voor het vrijwilligerswerk tegemoet komen aan de resolutie betreffende de versterking van het vrijwilligerswerk in de Vlaamse welzijns- en gezondheidszorg (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1375/1*) en de zorgen van de sector. Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 zou de betoelaging van de organisaties vereenvoudigen door het invoeren van een forfaitair subsidiesysteem op basis van het aantal vrijwilligers. Worden de individuele subsidies nu al verdeeld op basis van het besluit?

Op welke basisallocatie staat de bijkomende subsidie van 250.000 euro voor het autonome vrijwilligerswerk?

Basisallocatie 33.13, de subsidie aan het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw, stijgt door een indexering. De subsidie aan het georganiseerd vrijwilligerswerk in het kader van de welzijns- en gezondheidssector blijft gelijk. Waarom is er dat verschil? Waarom wordt de ene post geïndexeerd en de andere niet?

Minister *Steven Vanackere* verduidelijkt dat het besluit van 20 mei 2008 onmiddellijk na goedkeuring in werking is getreden. De versoepelde manier van subsidiëren wordt bijgevolg al toegepast.

Vervolgens legt hij uit dat een indexaanpassing meestal doorgevoerd wordt als er op een bepaalde post geen reserves meer zijn of als de begroting van het vorige jaar volledig uitgevoerd is. Omgekeerd verhogen de middelen niet voor een indexaanpassing als er op een post wel reserves zijn of als niet alle geplande middelen ook daadwerkelijk uitgegeven zijn het jaar voordien. De minister tracht waar nodig rekening te houden met de inflatie maar in bepaalde gevallen tast dat de organisatie niet aan. De niet-geïndexeerde subsidie waarover mevrouw Jans spreekt, is bestemd voor werkingskosten en niet voor personeelskosten.

De middelen voor het autonome vrijwilligerswerk staan op basisallocatie 33.15.

Mevrouw *Vera Jans* zal de vraag of er verenigingen zijn die door de nieuwe subsidiemethode plots een veel hoger of lager bedrag krijgen, schriftelijk stellen.

3.7. Schuldbeïndeling

De heer *Tom Dehaene* juicht toe dat de middelen voor het VCS recurrent worden. Hij mist een verwijzing naar het decreet van 10 juli 2007 houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbeïndeling in de Vlaamse Gemeenschap maar daarvoor is het allicht wachten op de uitvoeringsbesluiten. Hij probeert toch al overal te spreken over het Vlaams Centrum Schuldenlast en de bijkomende taken. Hoe staat het met de uitvoeringsbesluiten?

Mevrouw *Vera Van der Borcht* zegt dat heel wat OCMW's al aan schuldbeïndeling deden. Ze krijgen er nu taken bij. De OCMW's krijgen echter geen bijkomende middelen. Ook de VVSG wijst daarop. Heeft de minister financiële ruimte om dat probleem op te lossen?

Minister *Steven Vanackere* kaatst die laatste vraag terug. Het gaat immers om een politieke afweging. Vinden de commissieleden dat het beleidsdomein Welzijn de geëigende instantie is om meer middelen te geven aan de OCMW's om de steeds groeiende groep mensen met schuldenlast te begeleiden? Of past die vraag in het kerntakendebat waarin omvattend beoordeeld wordt of de financiering van de lokale besturen volstaat voor de taken die ze krijgen?

In het Vlaamse Regeerakkoord staat niet dat de middelen van het bevoegdheidsdomein Welzijn, Gezondheid en Gezin gekoppeld zijn aan het aantal mensen met schuldenlast. Meer middelen voor de schuldenbeïndeling, zal sowieso ten koste gaan van andere maatregelen. De minister ondersteunt momenteel de OCMW's met expertise geleverd door het Vlaams Centrum Schuldenlast. Het alternatief was middelen versnipperen tot een onbeduidend bedrag voor elke gemeente. Voldoende geld om elke gemeente daadwerkelijk te ondersteunen met meer personeel heeft de minister niet.

Er zijn twee strekkingen als het op de verdeling van de middelen van het Gemeentefonds aankomt. Voorstanders van de lokale autonomie zijn tegen het oormerken van de middelen omdat het de lokale

beslissingsmacht reduceert tot uitvoeren van beslissingen van andere beleidsniveaus. Anderen willen zekerheid dat gemeenten bepaalde middelen voorbestemmen voor kwetsbare materies zoals cultuur en schuldbeïndeling. Deze discussie overstijgt de bevoegdheid van deze commissie.

Mevrouw *Vera Van der Borcht* waarschuwt tegen verschuilen achter lokale autonomie of een te beperkte bevoegdheid. De minister heeft een groot budget dat jaarlijks fors stijgt. Het komt hem toe het budget te verdelen. Het komt de commissieleden toe vragen te stellen bij die verdeling. Het lid vraagt geen bijkomende middelen voor alle gemeenten, maar wel voor de gemeenten waar de problemen het grootst zijn.

Het lid vraagt of de minister enig idee heeft van het werkvolume dat schuldbeïndeling met zich mee brengt. Zeker in tijden waarin gemeenten moeite hebben om hun begroting rond te krijgen, is het een probleem om daar extra gemeentelijke middelen voor los te krijgen. Dat is de reden waarom het lid het probleem hier aankaart en vraagt of de minister geen mogelijkheid ziet om extra steun te bieden, gezien de werklast die schuldbeïndeling betekent.

De heer *Bart Van Malderen* wijst erop dat het Vlaams Parlement wel degelijk vindt dat Vlaanderen meer middelen in de schuldbeïndeling moet investeren. In het gewijzigde decreet staat immers de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering de lokale besturen, inzonderheid de OCMW's extra middelen geeft om dit soort activiteiten mogelijk te maken. Het lid wil gerust het fundamentele debat over de financiering van steden en gemeenten voeren. Sommige gemeenten investeren zwaar in de schuldbeïndeling, andere niet. Dat mag dan een zaak van de lokale autonomie zijn, er is ook nog de rechtszekerheid van mensen met schuldenproblemen. Bij de totstandkoming van het decreet was duidelijk dat de Vlaamse overheid schuldbeïndeling zou subsidiëren, zij het niet in deze regeerperiode.

De heer *Bart Caron* beaamt dat het Vlaams Parlement het thema belangrijk vindt. Het Vlaams Parlement heeft immers bepaald dat de Vlaamse Gemeenschap er op termijn een inspanning voor moet leveren. Het lid is voorstander van een gemeentelijk niveau met zo veel mogelijk bevoegdheden en middelen uit eigen fiscaliteit en uit centraal verdeelde ontvangsten. In Vlaanderen is dat echter niet het geval. Hier heerst een gemengd systeem van autonomie over medebewind, tot sturing van de centrale overheid.

Er zijn geen bestuurlijke of objectieve redenen voor de grote verschillen tussen de deelterreinen. Die zijn enkel zo gegroeid. Misschien is het nodig om een fundamentele herverdeling te maken. De commissie heeft in Denemarken geleerd dat de lokale overheden, die veel meer middelen hebben dan de Vlaamse, op die terreinen veel meer verantwoordelijkheden hebben en schitterend presteren. Het lid heeft er alle vertrouwen in dat de Vlaamse gemeenten dat ook kunnen, maar dan moeten ze er de nodige middelen voor krijgen.

Bij gebrek aan een fundamentele herverdeling en een oormerking van de middelen van het Gemeentefonds, vindt het lid dat de Vlaamse overheid wel sturend mag optreden op de volgens haar noodzakelijke terreinen. Gezien de precaire situatie van de doelgroep en de doeltreffendheid van de ingreep, is een impulsbeleid op het vlak van schuldbemiddeling verantwoord. Schuldbemiddeling is trouwens verwant met een leefloon, ook bedoeld om in de basisbehoeften van mensen te voorzien. Het is de politieke afspraak dat de Vlaamse overheid er deze regeerperiode niet meer in kan investeren, maar op termijn zou het lid ervoor kiezen.

De heer *Tom Dehaene* beaamt dat de afspraak was dat de gemeenten geen Vlaamse middelen voor schuldbemiddeling zouden krijgen. De eerste stap is het verzamelen van de cijfers. De volgende stap is het opbouwen van expertise over het onderwerp. Het is goed dat het VCS meer middelen krijgt. Iedereen staat achter de mogelijkheid van het decreet om alle erkende diensten schuldbemiddeling, OCMW's en CAW's te steunen, van zodra dat opportuun is.

Vlaanderen mag niet aanvaarden dat mensen met schulden niet geholpen worden. Dat ontslaat de lokale besturen niet van hun verantwoordelijkheid om, zoals de OCMW-wet bepaalt, mensen in nood te helpen. Het is echter te vroeg om die diensten al middelen te geven. Het lid betreurt het dat bijvoorbeeld in Antwerpen mensen die tot over hun oren in de schulden zitten, niet geholpen worden. Het Vlaams Parlement moet nadenken hoe Vlaanderen daar op langere termijn aan kan remediëren.

3.8. Ouderenbeleid

Mevrouw *Greet Van Linter* merkt op dat de Vlaamse Ouderenraad vooral in Brussel weinig bekend is. De minister schrijft in zijn beleidsbrief dat de Ouderen-

raad heel veel ouderen bereikt. Is dat gemeten? Zo ja, hoe is dat gebeurd? Over welk percentage gaat het? En welke maatschappelijke groepen worden bereikt? Het lid vreest dat vooral de maatschappelijk zwakkeren uit de boot vallen.

Loopt de stimulering van de seniorenparticipatie aan het lokaal beleid (BA 43.04) vlot in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest? Neemt de VGC de rol van het lokale bestuur over? In de huidige beleidsbrief staat er niets meer over een aanpassing van het Ouderenparticipatiedecreet. Het lid zou daar graag wat meer uitleg bij hebben. Loopt dat samen met het ouderenbeleidsplan?

Minister *Steven Vanackere* heeft het gevoel dat van de ouderenraad autoriteit uitgaat. Hij leidt dat af uit de snelle screening van de lokale sociale beleidsplannen. Na de analyse van het HIVA van alle lokale sociale beleidsplannen, zal de minister meer kwantitatieve resultaten kunnen geven. De studie zal ook aandacht besteden aan de link met het ouderenbeleidsplan.

4. Programma GD Gezondheidsbeleid en het zorgbeleid voor gezinnen en ouderen

4.1. Preventieve gezondheidszorg

Mevrouw *Elke Roex* leest dat de minister de huisartsen meer wil inschakelen bij het preventieve gezondheidsbeleid. In de beleidsbrief staat in dat verband: "Ik vul enkele randvoorwaarden hiervoor in." Wat bedoelt de minister daarmee? Wat zijn de randvoorwaarden? Zijn het ook financiële stimulansen? Hoe zal de minister de inschakeling van huisartsen in het preventieve gezondheidsbeleid regelen in Brussel?

Voor de preventie in Brussel schenkt de minister volgens mevrouw *Greet Van Linter* veel te weinig aandacht aan de huisartsen. Heel Vlaanderen kampt met een huisartsentekort, maar in Brussel is dat tekort nijpend. In Brussel rest dan enkel de Franstalige dure zielehuisgeneeskunde. Het komt er dus op aan het beroep van huisarts te herwaarderen en de eerste lijn volledig te steunen, vooral in Brussel.

Voor mevrouw *Marijke Dillen* is het vooral in dit programma niet duidelijk welke middelen waar naartoe gaan. Hoeveel middelen worden er precies besteed aan elk preventieonderdeel? De middelen zijn immers

verspreid over verschillende basisallocaties. Kan de minister een duidelijk overzicht geven van alle beschikbare middelen per preventieonderdeel?

Minister *Steven Vanackere* kan de middelen per actieplan geven. Het is veel moeilijker om binnen een actieplan het aandeel van de verschillende onderdelen te berekenen en bijvoorbeeld het actieplan middelengebruik op te delen in acties tegen cannabisgebruik, tegen alcohol, tegen tabak.

Mevrouw *Marijke Dillen* zou beide interessant vinden. Ze begrijpt best dat een exacte opsplitsing niet altijd mogelijk is, maar zelfs een verdeling bij benadering is nuttig.

Veel gezondheidsdoelstellingen worden niet gehaald. Dat is niet altijd de verantwoordelijkheid van de minister maar ook vaak het resultaat van een evolutie in de samenleving. De cijfers over het gebruik van tabak, alcohol en drugs zijn ofwel verouderd, ofwel ontbreken ze. Het lid hoort in toenemende mate verontrustende berichten over de toename van alcohol- en druggebruik, en pleit voor ernstige bezinning over hoe het preventiebeleid aangepast kan worden om de stijging te bekampen. De doelstellingen uit het regeerakkoord worden momenteel niet gehaald.

Waarom wordt basisallocatie 12.12, uitgaven in verband met communicatie-initiatieven inzake gezondheid met 500.000 euro verlaagd? De Koninklijke Academie voor Geneeskunde (BA 12.32) krijgt de opdracht te adviseren over de bevordering van de geneeskunde in de brede zin. Kan de minister dat nader toelichten? Welke resultaten heeft de academie al geboekt? Over welke dossiers heeft de academie al geadviseerd?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het budget van 500.000 euro bestemd was voor de organisatie en de promotie van de gezondheidsconferentie over voeding en beweging. In 2009 is er geen gezondheidsconferentie, dus vallen de middelen weg.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde adviseert alle ministers van Gezondheid op eigen initiatief. Ze reikt wetenschappelijke prijzen uit. Ze wisselt wetenschappelijke kennis uit met het buitenland, beheert legaten, dotaties en giften. De academie levert een ernstige bijdrage aan het academische debat over de geneeskunde in België. Het is voor de Vlaamse overheid de moeite waard dat mee te ondersteunen.

Voor mevrouw *Marijke Dillen* is dit een modelvoorbeeld van een domein waar een en ander geharmoniseerd kan worden. Er is een basisallocatie voor de academie en dan nog een basisallocatie alleen voor de prijs.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de eerste basisallocatie middelen vrijmaakt voor de werking van de academie. De Vlaamse Gemeenschap reikt twee prijzen uit die door de academie worden toegekend. Het is voor de leden van de academie belangrijk dat beide posten gescheiden blijven.

Uit onderzoek blijkt volgens mevrouw *Marijke Dillen* dat twee op drie kinderen in Vlaanderen een slaapprobleem heeft. Vooral in het weekend krijgen kinderen te weinig nachtrust. Op korte termijn veroorzaakt dat gedragsproblemen, op langere termijn schoolproblemen en een minder gunstige psychische en fysieke ontwikkeling. Besteedt de minister in zijn preventiebeleid aandacht aan dat probleem? Het is belangrijk dat hij daarvoor samenwerkt met de minister van Onderwijs die gemakkelijker bewustmakingscampagnes voor ouders kan organiseren.

De heer *Tom Dehaene* zou ook graag een overzicht hebben van de budgetten per beleidsdoelstelling. Hij heeft begrip voor het feit dat sommige budgetten voor meerdere doelstellingen aangewend worden.

– Kankerpreventie

Mevrouw *Vera Van der Borcht* stelt vast dat vrouwen uit de kansengroepen zich te weinig laten screenen op borstkanker. Daarom wordt het een onderdeel van een nieuwe bevolkingsdoelstelling. Hoe denkt de minister de participatiegraad van die groepen op te krikken? Heeft de minister over de proefprojecten darmkanker overlegd met zijn federale collega? Het vormt immers ook een onderdeel van het Nationaal Kankerplan van federaal minister Onkelinx.

Het percentage van borstkankerscreening is licht gestegen tot 45 percent, 75 percent is echter het doel. Mevrouw *Elke Roex* pleit voor nieuwe methoden, zeker voor bepaalde doelgroepen. Plant de minister aanpassingen of gaat hij verder op dezelfde lijn in de hoop dat iedereen zich uiteindelijk wel bewust is van het belang van kankerscreening? Ook voor dit onderwerp wil het lid aandacht vragen voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waar de preventieve screening een gigantische achterstand heeft. Het aandeel

van de preventieve screening is er heel klein, eigenlijk gaat het om een ongecontroleerde groep en dat is niet de juiste werkwijze voor een bevolkingsonderzoek. De minister heeft een conventie met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) om de borstkankerscreening te organiseren. Om ook in Brussel vooruitgang te boeken zijn een herorganisatie en herprogrammatie nodig. Hetzelfde geldt voor de baarmoederhalskankerscreening en Vaccinnet.

Mevrouw *Helga Stevens* heeft in maart 2008 een vraag om uitleg gesteld over het beleid van het RIZIV in verband met de terugbetaling van een uitstrijkje (*Hand. VI. Parl. 2007-08, nr. C160*). Volgens de minister was het probleem dat er te veel overbodige uitstrijkjes worden terugbetaald. Is het federale beleid, na het overleg met minister Onkelinx, gewijzigd? Zelfs na vaccinatie tegen baarmoederhalskanker, blijven uitstrijkjes nodig. Het vaccin beschermt immers slechts tegen 70 percent van de baarmoederhalskankergevallen. Dat verdient voldoende aandacht.

Minister *Steven Vanackere* benadrukt dat de Vlaamse Regering een strategie wil die zowel inzet op de vaccinatie tegen als de screening van baarmoederhalskanker. Ook de Hoge Gezondheidsraad hanteert dat standpunt. De screeningsgraad moet stijgen, maar overscreening is niet wenselijk. Het Vlaamse budget voor gezondheid bedraagt 1/175 van het RIZIV-budget. De kostprijs van de zogenaamde overtollige uitstrijkjes wordt door het RIZIV op meer dan 15 miljoen euro geraamd. Dat aanzienlijke bedrag rechtvaardigt het voornemen van de minister om een vaccinatie tegen het HPV-virus (Humaan Papillomavirus) in overleg met de federale overheid en de andere gemeenschap te regelen. Dat zal opnieuw besproken worden in de interministeriële conferentie van december 2008. Als Vlaanderen alleen optreedt, blijft er het probleem van de sluitende toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De minister verkiest dus een gezamenlijke regeling van de gemeenschappen.

Voor het verhogen van de screeningsgraad borstkanker verwijst de minister naar het actieplan. Tegen december 2008 zullen nieuwe resultaten bekend zijn. De minister hoopt dat de cijfers de evolutie van de laatste jaren zullen blijven volgen. Met de preventiebonus wil de minister de huisartsen sterker betrekken bij het Vlaamse beleid. Een van de onderdelen van het proefproject is de doorverwijzing van de huisartsen naar de correcte borstkankerscreening. De minis-

ter beaamt dat de borstkankerscreening in Brussel en Wallonië niet op de meest efficiënte manier verloopt. Hij zal daar bijkomend aandacht aan besteden.

Het project preventiebonus wordt gerealiseerd in samenwerking met de universiteit Antwerpen en het LOGO Zuiderkempem. Het is de bedoeling om onder andere de borstkankerscreeningparticipatie op te trekken. De huisartsen vormen de sleutel voor een beter preventiebeleid. In dat verband verwijst de minister naar het convenant met Domus Medica dat 340.000 euro krijgt voor de ontwikkeling van methodieken voor het betrekken van de huisartsen.

Vlaanderen zet 505.000 euro in voor een proefproject tegen darmkankerscreening om 'evidence based' een darmkankerscreening op Vlaams niveau voor te bereiden. Het is de ministers vaste overtuiging dat darmkankerscreening die meer medewerking van de burger veronderstelt, pas succes kan kennen als de voorwaarden waaronder de Vlaamse burger bereid is te participeren, bekend zijn. Het proefproject loopt in drie gebieden: het stedelijke gebied Borgerhout, de residentiële gemeente Schilde, de landelijke gemeente Vorselaar. De gebieden zijn zo uiteenlopend dat er uit het project lessen voor heel Vlaanderen kunnen worden getrokken. Een belangrijk deel van de screening, namelijk de testkits, zal door het RIZIV betaald worden. Dat staat op de agenda van de interministeriële conferentie van december 2008.

– Ongevallenpreventie

Valpreventie bij ouderen is naar de mening van mevrouw *Greet Van Linter* niet alleen belangrijk in de voorzieningen maar ook thuis. Het lid dringt aan op geregelde preventieve controles van het gehoor- en gezichtsvermogen van rusthuisbewoners. In de privésfeer is dat niet zo gemakkelijk te organiseren. De insufficiëntie van die zintuigen leidt tot een slecht evenwicht, soms met een val tot gevolg. Ook de zelfredzaamheid vermindert als die zintuigen niet optimaal werken. Het is ook nodig voldoende aandacht te besteden aan preventie van en informatie over osteoporose.

Ook overmedicatie is een uitlokkende factor. De minister neemt die factor serieus want hij heeft het over alternatieven voor slaapmedicatie. Het lid wijst erop dat ouderen veel minder behoefte hebben aan slaap. Ze bewegen minder en zijn minder snel moe. Sommige residentiële voorzieningen zijn door perso-

neelsgebrek gedwongen om mensen te vroeg in hun bed stoppen.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat in het kader van maatregelen tegen overmedicatie een project wordt gefinancierd om te zoeken naar alternatieven voor slaapmiddelen.

Uit de studie van de European Child Safety Alliance blijkt dat België zeer slecht scoort op het vlak van veiligheid bij kinderen. Mevrouw *Marijke Dillen* pleit dan ook voor meer inspanningen voor ongevalpreventie bij kinderen. Er moet ook meer aandacht gaan naar beleidsmaatregelen ten bate van de veiligheid van fietsers en passagiers, preventie van verdrinking, vallen, brandwonden, verstikking enzovoort. Heel wat thema's zijn federale materie, maar een gecoördineerde aanpak voor de veiligheid van kinderen is nodig.

– Vaccinatiebeleid

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t stelt vast dat het budget voor een aantal vaccins met 2,2 miljoen euro stijgt. Voor de vaccinatie tegen baarmoederhalskanker stijgt het budget niet. Nochtans verdedigt de minister het vaccin. Er zijn wel onderhandelingen met het federale niveau, maar dat belet Vlaanderen niet er meer middelen voor in te zetten.

Daarnaast merkt mevrouw *Elke Roex* op dat tevens de mogelijkheid bestaat dat de GGC van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de vaccins geleverd via het bestel- en distributiesysteem van de Vlaamse Gemeenschap, terugbetaalt voor zover ze geleverd worden door de vaccinatoren in dit gebied die niet kunnen gerekend worden als behorend tot de Vlaamse Gemeenschap. Ze stelt daarover volgende vragen. Hoe wordt bepaald of vaccinatoren behoren tot de Vlaamse Gemeenschap of niet? Sommige huisartsen gebruiken Vaccinnet andere niet, daardoor is er geen controle op wie welke vaccins heeft gehad. Er is een specifiek actieplan of samenwerkingsakkoord nodig om orde op zaken te stellen in de Brusselse preventieve gezondheidszorg.

Er worden extra middelen ingezet voor een hexavalent vaccin. Omdat het vaccin al bestaat sinds 2004, vraagt mevrouw *Roex* waarom er extra middelen voor worden uitgetrokken.

De minister wil de Vlaamse rusthuisbewoners automatisch vaccineren tegen de griep. Mevrouw *Greet*

Van Linter wil weten hoe hij dat zal organiseren in Brussel. Daar is hij immers enkel bevoegd voor de instellingen en niet voor privépersonen. De heer *Tom Dehaene* juicht dat toe, maar waarschuwt tegen discriminatie van ouderen die ervoor kiezen om zo lang mogelijk thuis te blijven. Allicht is in een rusthuis het risico op besmetting groter. Misschien moet iedereen die in aanmerking komt voor een uitkering van de zorgverzekering de mogelijkheid krijgen om een gratis griepvaccin te krijgen.

De minister maakt 231.000 euro vrij om adolescenten te vaccineren tegen tetanus, difterie en pertussis. Mevrouw *Marijke Dillen* wil vernemen welke leeftijdscategorie de minister wil bereiken? De kinderen in het middelbare onderwijs worden toch door de CLB's (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) gevaccineerd. Komt deze campagne er bovenop?

Minister *Steven Vanackere* verkiest het griepvaccin voor senioren te regelen op interministerieel niveau. De verschillende ministers hebben de invoering van een gratis seizoensgriepvaccin voor de risicogroepen, zoals de chronisch zieken en de senioren in het vooruitzicht gesteld. Omdat de minister geen vooruitgang merkte, heeft hij beslist voor volgende winter het vaccin voor bewoners van woonzorgcentra gratis te maken. Dat geeft hem nog voldoende tijd voor verdere onderhandelingen. De minister beseft terdege ook dat een deel van de oudere bevolking er dan niet voor in aanmerking komt. De maatregel zou 450.000 euro vergen. Als het tot een akkoord tussen de gemeenschappen komt, zal het geld gebruikt worden voor preventieve strategieën ten behoeve van ouderen. Dat is de reden waarom de minister de formulering abstract gehouden heeft.

Wat Vaccinnet betreft, behoren artsen van de consultatiebureaus van Kind&Gezin en de CLB's tot de Vlaamse Gemeenschap. De andere artsen worden volgens de Grondwet geacht noch tot de ene noch tot de andere gemeenschap te behoren. Er is immers geen gemeenschapskeuze.

Door de sterke marktpositie van de leverancier is de kostprijs van het hexavalent vaccin gestegen, daarom stijgen de middelen. Vlaanderen bestelt de vaccins immers jaarlijks. Het eenmalige krediet van één miljoen euro was bedoeld voor de informaticatechnische ontwikkeling van Vesta, het informaticasysteem om de prestaties in de gezinszorg te registreren. Het systeem is ontwikkeld waardoor de middelen in 2009 wegvallen.

Kinkhoest komt vaker voor. Het maakt al deel uit van het basisvaccin voor de kleine kinderen. Er is een herhalingsvaccin voor de adolescenten nodig. Dat vaccin zal worden toegediend via de CLB's en door de huisartsen. Het vaccin staat in zijn simpele vorm al in het basisvaccinatieschema, maar er is een gecombineerde vorm, kinkhoest inbegrepen, op de markt.

– Infectieziekten

Mevrouw *Vera Van der Borcht* pleit ervoor om in samenwerking met de federale overheid personen afkomstig uit landen waar tuberculose nog voorkomt, te screenen op die ziekte.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding de opdracht heeft om aandacht te besteden aan tuberculosescreening.

– Gezonde voeding en voldoende bewegen

De heer *Tom Dehaene* meldt dat het project zwangerschapsdiabetes wordt veralgemeend. Het is immers duidelijk dat vrouwen met zwangerschapsdiabetes, meer kans hebben om op latere leeftijd diabetes te krijgen.

– Seksuele gezondheid

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vraagt wat de definitie is van een gezonde seksuele levensstijl. Het agentschap erkent en subsidieert vzw Sensoa als een partnerorganisatie voor de ontwikkeling en de verspreiding van een wetenschappelijk onderbouwde preventiestrategieën. Vzw Sensoa zou de preventiestrategie moeten implementeren op regionaal niveau of bij een specifieke doelgroep. Een van de actieplannen van de minister verwijst naar het verhogen van het welbevinden van holebi's. Vzw Sensoa moet in dit verband de site www.mannenseks.be over veilig vrijen en seksuele gezondheid vernieuwen in oktober 2008. Het lid leest al die informatie in de actieplannen 2008-2009 in het kader van de toepassing van de opencoördinatiemethode in het Vlaamse gelijkerekansenbeleid. Vzw Sensoa zou ook de preventiebehoeften van 'homomannen met een kinky fetisj seksbeleving' in kaart gebracht hebben. Het lid vraagt zich af of het tot de opdracht behoort van een vzw, verantwoordelijk voor de bevordering van een gezonde seksuele levensstijl, om dergelijke terreinverkenning uit te voeren. Die vraag kan trouwens ook gesteld worden over de site.

Minister *Steven Vanackere* wil weten waar die acties precies beschreven staan.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vult aan dat het ook gaat over het gratis uitdelen van condooms en glijmiddelen in homobars enzovoort. Vzw Sensoa richt haar acties blijkbaar op het welbevinden van de holebi's.

Minister *Steven Vanackere* vermoedt dat het lid een amalgaam maakt van zinnen in de beleidsbrief die haar treffen en van acties die uitvoerig in de commissie besproken zijn. Het is een feit dat een aantal groepen een groter risico lopen op seksueel overdraagbare ziekten. Het is niet gemakkelijk tot die groepen met preventieboodschappen door te dringen. Het is nodig om hen op te zoeken, onder meer in horecazaken, eventueel met gadgets die de aandacht trekken op de informatie.

De Vlaamse overheid ondersteunt bijzonder veel acties van vzw Sensoa, die deels autonoom werkt. Zo bepaalt ze onder meer autonoom het taalgebruik en de inhoud van de acties. De minister gaat vooral na of er voldoende verifieerbare resultaten worden geboekt op het vlak van de gezondheidsdoelstellingen. Het lid kan de minister niet plagen met het voorlezen van dergelijke zinnestjes die hij zelf nog niet gelezen heeft.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* wijst erop dat het niet om één zinnestje gaat maar wel over drie actieplannen. Hoort dat tot het takenpakket van de vzw Sensoa?

Minister *Steven Vanackere* bevestigt dat.

De heer *Bart Van Malderen* vraagt of mevrouw Van Steenberge aanvaardt dat er in die doelgroep een verhoogd gezondheidsrisico bestaat. Het is nodig dat de acties aangepast zijn aan het taalgebruik van die doelgroep.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* is het eens met het verhoogde risico maar wil acties vermijden die het risico alleen maar verhogen.

– Bedrijfsgezondheidszorg

Mevrouw *Vera Van der Borcht* vraagt of de initiatieven in het kader van de actie Tutti Frutti al werden geëvalueerd? Zo ja, is het resultaat ervan dat kinderen meer fruit eten? Heeft het zin de actie uit te breiden?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat voor Tutti Frutti Europese middelen gemobiliseerd zullen worden, waardoor de mogelijkheden zullen toenemen. De middelen zullen echter niet van dien aard zijn dat het initiatief kan worden uitgebreid over alle netten. De minister koppelt dat aan het actieplan over gezonde voeding en meer bewegen. Dat actieplan zal nog aan het Vlaams Parlement voorgelegd worden.

– Gezondheid en milieu

Mevrouw *Sonja Claes* vraagt hoe de medisch milieukundigen geïntegreerd worden in de financiering van de LOGO's. In de beleidsbrief staat: "In een afzonderlijk regeringsbesluit zal ik de nadere regels en de financiering van de LOGO's in het kader van de eerste trap van het medisch milieukundig netwerk opnemen." Wat bedoelt de minister precies met die zin?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het besluit over de LOGO's tegen het einde van 2008 aan de Vlaamse Regering voorgelegd zal worden voor principiële goedkeuring. De medisch milieukundige is vandaag werknemer van de Ondersteuningscel van de LOGO's (OCL). Het is de bedoeling om de taken van het OCL te laten overnemen door het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie. Het medisch-milieukundige aspect wordt overgenomen door de LOGO's. De medisch milieukundigen zullen dus tewerkgesteld worden bij de LOGO's, die daarvoor de nodige middelen zullen krijgen.

4.2. Curatieve gezondheidszorg

De heer *Tom Dehaene* vraagt of de vijf palliatieve dagcentra hetzelfde bedrag zullen krijgen als in 2008. Werkt de minister aan een definitieve oplossing voor die centra? In het Nationaal Kankerplan van minister Onkelinx staat dat het mogelijks opnieuw federaal wordt. Volgt de minister dat denkspoor of zoekt hij naar een definitieve oplossing in het aangekondigde Woonzorgdecreet? Als dat het geval is, maakt hij daarvoor dan ook middelen vrij?

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* wijst op de nijpende behoefte aan een structurele oplossing voor de palliatieve dagcentra. De RVT-regeling (rust- en verzorgingstehuis) is eigenlijk niet geschikt. Ook in het Nationaal Kankerplan van minister Onkelinx komt er geen substantiële verhoging van de middelen. Van de aangekondigde verhoging via het RIZIV is in de begroting niets te merken. Hoe zal het Vlaamse niveau een financiële injectie geven aan de palliatieve

zorg? Zal de minister werk maken van een algemeen plan over de palliatieve zorg?

Mevrouw *Elke Roex* leest ook dat een groter deel van de middelen voor de palliatieve dagcentra recurrent worden. Daarnaast schrijft de minister dat de projecten betreffende de palliatieve dagverzorging zullen worden geëvalueerd ten einde na te gaan welke meerwaarde er is. Op basis daarvan zal worden bepaald of de financiering zal worden voorgezet. Is er een conceptnota waarin duidelijk staat welke doelstellingen de palliatieve centra voor hun recurrente financiering moeten halen? Hoe willen de centra zelf de doelstellingen bereiken? Zullen ze op een gestandaardiseerde manier geëvalueerd worden? Of zullen de centra zoals de tijdelijke projecten, jaar na jaar geëvalueerd worden?

De spreekster wijst erop dat een eenmalig krediet van één miljoen euro voor subsidies in het kader van eerstelijnsgezondheidszorg wordt geschrapt. Was dat een eenmalige subsidie? Moeten de projecten nu andere financieringsbronnen zoeken?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de palliatieve dagcentra voortaan na een evaluatie 100.000 euro recurrente middelen krijgen. Er is ook 150.000 euro voor nieuwe initiatieven. Het is dus niet zo dat er inzake palliatieve zorg geen vooruitgang geboekt wordt. De minister zal nog bekijken hoe de middelen verdeeld zullen worden. Het is dankzij Vlaamse druk dat palliatieve zorg meer aan bod komt in het Nationaal Kankerplan. Dat neemt niet weg dat de Vlaamse middelen stijgen van 100.000 naar 250.000 euro, waarbij zoals gezegd de 100.000 euro recurrent wordt.

4.3. Geestelijke gezondheidszorg

Er komt twee miljoen euro extra voor de uitbreiding van de hulpverleningscapaciteit van de CGG's. Dat zijn tweedelijnsdiensten met lange wachtlijsten. Mevrouw *Elke Roex* denkt dat de maatschappij behoefte heeft aan een laagdrempelige geestelijke gezondheidszorg. Als de hulpverleningscapaciteit uitgebreid wordt, moet er ook aandacht zijn voor de laagdrempeligheid. Zal de minister daar rekening mee houden?

Mevrouw *Greet Van Linter* wijst op het risico van depressie en zelfdoding bij ouderen, ook zij die verblijven in residentiële voorzieningen. Er is behoefte aan een betere scholing van het personeel. Het lid vindt dat ouderen een aparte doelgroep in de geestelijke gezondheidszorg zouden moeten vormen. Het

is positief dat 15 voltijds equivalenten voor ‘out-reachende’ hulpverlening bijkomen.

Wordt de preventie in de Brusselse residentiële voorzieningen georganiseerd in samenwerking met de Brusselse CGG's? Zo ja, zijn er samenwerkingsovereenkomsten afgesloten? Het lid geeft het voorbeeld van een bicommunautaire instelling die een akkoord gesloten had met een Franstalig CGG, waardoor er alleen een Franstalige therapeute in de instelling werkte. Kan Vlaanderen niet meer aandringen op een betere regeling?

Mevrouw *Vera Jans* heeft gemerkt dat er voor de uitvoering van het Vlaams actieplan suïcidepreventie 1.420.000 euro uitgetrokken wordt, waarvan 460.000 euro nieuwe recurrente middelen. Het lid juicht het toe dat aan een ambitieuze gezondheidsdoelstelling een afdoend budget gekoppeld wordt. Daarnaast krijgen de CGG's twee miljoen euro extra, voor de anciënniteitsregeling en voor de uitbreiding van de hulpverleningscapaciteit. Waarvoor zullen die middelen precies gebruikt worden? Het zou kunnen dat die vraag pas behandeld wordt bij de bespreking van het convenant.

De beleidsbrief en de toelichting leggen de nadruk op de positionering van de CGG's. De minister maakt duidelijk dat ze een tweedelijnspositie innemen. Het agentschap zal een studie maken. Er komt een striktere prioriteitstelling, de verwijsstromen worden in kaart gebracht, het beleid wordt afgestemd. Het is een goede zaak dat de CGG's een duidelijke positie krijgen. Hoe zal de minister dat afdwingen? Is de minister van plan een circulaire te maken met de prioriteitsregels waaraan de CGG's zich moeten houden? Is dat te rijmen met de decretale bepaling dat elke patiënt die een beroep doet op een CGG geholpen moet worden? Het lid is het eens met de doelstelling van een duidelijke positie, maar is bezorgd over de toegankelijkheid voor elke patiënt uit elke doelgroep.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de Vlaamse inspanningen voor de geestelijke gezondheid van senioren in Brussel enkel mogelijk zijn in instellingen die zich erkennen tot de Vlaamse Gemeenschap. Eventuele protocollen of samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse initiatieven van de CGG-sector en initiatieven van de Franse Gemeenschap zijn niet in overeenstemming met de Grondwet. Unicommunautaire Brusselse initiatieven kunnen akkoorden sluiten met centra van hun eigen gemeenschap. De CGG's

kunnen volgens de Grondwet ook geen akkoorden sluiten met bicommunautaire instellingen.

De CGG's krijgen twee miljoen euro extra: één miljoen euro voor het wegwerken van de anciënniteitsproblemen en één miljoen voor het uitbreiden van de capaciteit. Overeenkomstig de afspraken wordt de capaciteitsuitbreiding vooral aangewend om achterstanden weg te werken met een evenwichtig aanbod in elke regio als doel. In de convenants met de CGG's kan de minister beleidsaccenten bepalen. De samenwerking tussen de CGG's en de CAW's (750.000 euro) is vastgelegd in subsidiebesluiten, die ook voorwaarden kunnen stellen. De minister heeft wel degelijk instrumenten om richting te geven.

Het is cruciaal te onthouden dat de CGG's tweedelijnsbieders zijn. Ze ondersteunen CAW's, OCMW's, sociale diensten van de mutualiteit. De doelgroepen van het decreet zijn de ouderen, de jongeren en sociaal en financieel zwakkeren.

Depressie en zelfdoding bij ouderen is een belangrijk probleem. Er komen 15 voltijds equivalenten die outreachend werken, bij. In Brussel vergt het probleem extra aandacht wat wijst op de behoefte aan bijkomende en nog betere samenwerkingsakkoorden tussen de twee gemeenschappen.

De ouderenwerking van de CGG's wordt versterkt. Dat is gebaseerd op de positieve evaluatie van het project waarbij personeelsleden van de CGG's worden ingezet om de expertise in de woon- en zorgcentra te bevorderen.

4.4. *Het uitwerken van een toereikend, evenwichtig gespreid en kwaliteitsvol aanbod van zorg- en gezondheidsvoorzieningen*

Mevrouw *Vera Van der Borgh* betreurt dat de minister andermaal geen oog heeft voor de private partner in het ouderenbeleid. Zij pleit opnieuw voor een eerste stap in de animatieondersteuning voor de private partner. De hoorzittingen in de Commissie Wonen en Zorg leren dat men in de toekomst alle partners zal nodig hebben. In dat verband vraagt zij of het bedrag van 881.000 euro voor bijkomende woongelegenheden bestemd is voor de totale aangroei of alleen die bij vzw's en openbare besturen.

De begroting bevat een krediet pro memorie voor de ouderenzorg in het kader van het Limburgplan.

Uit de programmatiecijfers blijkt voor Limburg en Vlaams-Brabant een lagere invulling van de programmatienormen voor rustoorden. Gaan de bijkomende plaatsen dienen om die achterstand weg te werken? Verder zijn ook de programmatiecijfers voor serviceflats immens laag en die voor lokale dienstencentra zeer laag. Welke maatregelen neemt de minister om ze op te krikken, gezien de noodzaak om te anticiperen op de toenemende vraag? Het lid vindt het in dat verband merkwaardig dat bijna de helft van de VIPA-middelen naar de ouderenvoorzieningen en de ziekenhuizen van West-Vlaanderen gingen. De programmatiecijfers wijzen echter op tekorten in Limburg en Vlaams-Brabant.

Mevrouw Van der Borghst zocht in de begroting tevergeefs naar bedragen die verband houden met het verwachte Woonzorgdecreet.

Mevrouw *Elke Roex* vindt dat dit hoofdstuk de cijfercreativiteit van de minister illustreert. Zo wordt de invulling van de programmatie vergeleken met het cijfer van vijf jaar geleden met als argument dat dat laatste op basis van een bevolkingsprojectie voor 2008 is gemaakt. Het lid werpt tegen dat het gaat om plannen en die zijn niet meteen gerealiseerd. Zij acht het dan ook beter om, zoals altijd, de invulling van 2008 te vergelijken met het programmatiecijfer voor 2008. Een marge van vijf jaar is geen overbodige luxe gezien de lange procedures. De bevolkingsprognoses zijn bovendien niet helemaal exact doch slechts schattingen.

In de Commissie Wonen en Zorg presenteerde de Federatie Onafhankelijke Seniorencare de traditionele vergelijking, die voor de rusthuizen heel andere cijfers oplevert dan de beleidsbrief. Terwijl de programmering in 1997 voor 91 percent was ingevuld, was dat in 2007 voor 78,97 percent en in 2008 voor 77,84 percent. De nieuwe berekeningswijze van de minister levert een veel beter cijfer op, met een stijgende in de plaats van dalende curve. Het lid onderstreept wel dat zij de inspanningen van de minister om nieuwe plaatsen te creëren, niet wil ontkennen.

Minister *Steven Vanackere* heeft er geen probleem mee om beide presentaties te tonen. Hij vindt de nieuwe methode correcter om te tonen waar men staat. Hij heeft geen behoefte om te bevestigen dat de nood aan bijkomende capaciteit een fenomenale uitdaging blijft. De nieuwe presentatie is een vorm van effectmeting van het gevoerde beleid. Het programmacijfer van 2003 drukt immers uit welk effect

bereikt moet zijn in 2008. De oude presentatie levert dan weer proactieve informatie. Zij geeft aan welk beleid nog nodig is. De minister herhaalt dat beide waardevol zijn, maar dat hij in het laatste jaar van de regeerperiode de effectmeting het zinvolste vond.

Mevrouw *Elke Roex* vindt de terugblik belangrijk, maar de vooruitblik evenzeer. Voor de residentiële ouderenzorg en de dagcentra wordt groei geprogrammeerd, maar die vindt het lid nauwelijks terug in de budgetten. Zij geeft het kortverblijf als voorbeeld. Dezelfde opmerking geldt voor de financiële weerslag van het Woonzorgdecreet.

Wat de verschillen tussen de provincies betreft, dienen het Limburgplan en het Brusselplan om achterstand weg te werken. Het lid suggereert dat er ook een plan nodig is voor Vlaams-Brabant, dat bijvoorbeeld voor thuiszorg op 60 percent van de programmering zit. In sommige tabellen staan geen cijfers voor Brussel. Het lid meent dat als het cijfer nul percent bedraagt, men dat erin moet zetten. Zij informeert vervolgens naar de criteria voor de verdeling van de groei van vier percent in de gezinszorg. Worden aanzetten gegeven om de verschillen tussen regionale thuiszorgdiensten weg te werken?

Aanvullende thuiszorg krijgt 1,7 miljoen bij, wat goed is, maar hoe ziet de nieuwe klaverbladfinanciering er voor Brussel uit? Of komt daar een andere formule? Waarom zet de minister de maximumfactuur bij het onderdeel over de zorgverzekering? De maximumfactuur voor de thuiszorg zit in het aangekondigde Woonzorgdecreet maar ook voor de residentiële sector is iets nodig.

Mevrouw Roex is ingenomen met het voornemen om de geldigheidsduur van een verleende voorafgaande vergunning aan te passen.

Mevrouw Roex informeert of de minister al conclusies heeft getrokken uit de tijdelijke projecten thuiszorg, die afliepen op 15 oktober 2008. Ze worden wel voor een jaar verlengd en men zoekt naar een inpassing in het Woonzorgdecreet. Minister *Steven Vanackere* legt uit dat dit in de eerste plaats te maken heeft met de evaluatie van de projecten. Hij wil onderzoeken hoe de waardevolle projecten passen in het aangekondigde Woonzorgdecreet.

Mevrouw *Elke Roex* is blij dat de minister verder werkt aan de uniforme zorgschaal. De schaal is zeer gedetailleerd in de meting van fysieke activiteiten

maar meet zeer weinig de zorgvraag. Hoe meer zorg men biedt aan bijvoorbeeld een mucopatiënt, hoe beter de patiënt is, maar hoe lager hij gaat scoren op de BEL-schaal (Basiseerstelijnschaal). Zij vraagt erover na te denken hoe men de zorgbehoefte kan inschalen in de plaats van alleen de fysieke of mentale situatie.

De minister wil de berekening van de gebruikersbijdrage in de gezinszorg eenvoudiger en transparanter maken. Mevrouw Roex vindt het wel vreemd dat dit beperkt wordt tot de gezinszorg. Haar fractie vindt sociale tarifiering even nodig in andere vormen van thuiszorg. Zij pleit ook voor een voldoende brede vork met tussenstappen.

Mevrouw Greet Van Linter heeft gelezen dat de minister in de residentiële ouderenzorg streeft naar differentiatie. De ene oudere is inderdaad de andere niet, maar de ervaring van het lid leert dat bijvoorbeeld kleinschalige woonvormen voor dementerenden botsen op het probleem van het gebrek aan personeel. Zij is dan ook blij dat de minister spreekt over intergenerationele zorg. Maar er moet ook serieus gewerkt worden aan het aantrekkelijk maken van het beroep.

De invulling van de programmatie in de residentiële en semiresidentiële sector blijft zeer laag ondanks de hoge nood. Een groei van 4,42 percent voor rust- en verzorgingstehuizen is te laag, oordeelt het lid. De achterstand geldt overal, maar vooral in Vlaams-Brabant en Brussel. Volgens de beleidsbrief van minister Vanackere, die merkwaardig genoeg niet helemaal dezelfde cijfers hanteert als minister Anciaux, zijn in Brussel 1222 rusthuizen nodig, terwijl er 104 zijn (acht percent). Verder is er één serviceflat en geen enkel dagverzorgingscentrum of kortverblijf. Voor rust- en verzorgingstehuizen garandeert de minister op 1 oktober 2008 een invulling van 85 percent. Welk percentage denkt hij in Brussel te bereiken?

Uit de beleidsbrief Brussel, Beleidsprioriteiten 2008-2009 (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 1905/1) van minister Anciaux blijkt dat Welzijn met 1,01 percent ver onder de Brusselnorm zit. Welke initiatieven komen er voor Brussel? Zit er iets voor Brussel in de bijkomende 900.000 euro voor kortverblijf en dagcentra? Zit er iets in de woonzorgzones via het Brusselfonds of is er al iets structureels? Hoe hoog schat de minister de impuls tegen 2010 door de samenvoeging van VIPA, Brusselfonds en privé-investeringen?

Terwijl het bedrag van basisallocatie 34.07 Subsidies aan netwerken voor de zorg van dementerende per-

sonen en hun omgeving gelijk blijft, heeft de minister het in de beleidsbrief over bijkomende middelen voor het convenant met het gewestelijke en de negen regionale expertisecentra dementie. Ook in de toelichting spreekt de minister van een ongewijzigd budget. Het lid vraagt een verklaring.

Tot slot informeert het lid naar de verdeling van de 1006 serviceflats in 2007 over de private en de openbare sector. Denkt de minister de achterstand ten opzichte van de oorspronkelijke doelstelling van 500 nieuwe flats per jaar alsnog weg te werken? Wat met Brussel?

Het is de heer *Tom Dehaene* niet duidelijk of ook in 2009 bijkomende RVT-erkenningen mogelijk zijn. Dat is in het bijzonder voor nieuwe initiatieven van belang. Hoe ziet de minister de groei in de rusthuissector per provincie, gezien de huidige verschillen in het bereiken van de programmatienorm? Zitten er in de begroting extra middelen voor de erkenning van centra voor kortverblijf vanaf één kamer?

Het lid informeert voorts naar de stand van zaken met betrekking tot het nieuwe convenant met de expertisecentra dementie. Hij heeft alvast gemerkt dat subsidies voor volgend jaar zijn ingeschreven in de begroting.

De CD&V-fractie is blij met 4 percent bijkomende uren voor gezinszorg. Wordt dat percentage ook voor de effectieve uitvoering in 2008 al gehaald? Gebeurt de verdeling naargelang de invulling van de programmering? Zal men genoeg personeel vinden? Die zorg moet men altijd voor ogen houden, onderstreept het lid.

De minister heeft extra middelen ingeschreven om onder meer in Vlaams-Brabant de programmering voor de diensten opvanghulp volledig in te vullen. Welke initiatieven stelt de minister daartoe in het vooruitzicht?

Mevrouw *Sonja Claes* acht het belangrijk dat het Limburgse model met uitgebreide thuiszorg verder ondersteund wordt, gezien het structurele tekort aan rusthuisbedden. Een van de oorzaken van het tekort in Vlaams-Brabant en Limburg is het probleem van de voorafgaande vergunning. Rusthuizen nemen bedden die ze eigenlijk niet willen realiseren strategisch op in hun portefeuille. Volgens haar kan de Vlaamse overheid ingrijpen via de duurtijd van die vergunning, maar daarover staat niets in de beleidsbrief.

Zijn er andere manieren om te sleutelen aan de vergunning?

Mevrouw *Helga Stevens* vraagt specifiek aandacht voor personen met een handicap die senior zijn geworden. Blijven zij in de gehandicapteninstelling waarin ze zijn opgenomen of moeten ze verhuizen? Veel instellingen zijn gebouwd in de jaren zestig en zeventig, waardoor de eerste bewoners inmiddels 60-plussers zijn geworden. Het lid herinnert aan het spreekwoord dat men een oude boom niet verplant. Is in die instellingen voldoende aandacht voor de problemen van senioren met een handicap? In de thuiszorg en de residentiële voorzieningen is verder ook aandacht nodig voor senioren met een sensorische handicap. Blinden hebben vooral informatieve input nodig en doven communicatieve.

In het rusthuis van Temse is een speciaal aangepaste vleugel voor dove ouderen, die een grotere zorgvraag hebben. Ze zijn vaak laag opgeleid en alleenstaand, waardoor ze meer steunen op het personeel, dat dus de Vlaamse Gebarentaal moet kennen. Wordt aandacht besteed aan die bijzondere belasting? Federaal minister Onkelinx vindt dat de Katz-schaal volstaat, maar de vraag is of de meerkosten voldoende gedekt zijn. Naast de aandacht daarvoor, vraagt het lid ook aanpassingen van het rusthuis zelf door meer visueel ingerichte ruimten, signalisatie en videofoon. Zijn die kosten ingecalculeerd?

Minister *Steven Vanackere* benadrukt dat het Grondwettelijk Hof recent de legitimiteit bevestigde van het onderscheid dat de Vlaamse overheid maakt in de subsidiëring van verschillende rechtsvormen. De beslissing om sommige niet te subsidiëren voor animatie betekent niet dat de commerciële sector als partner genegeerd wordt. Dit is geen vorm van discriminatie. Het ongelijke mag ongelijk behandeld worden.

De minister merkt op dat in nogal wat vragen wordt verwezen naar het aangekondigde Woonzorgdecreet, dat nog moet worden besproken. Hij zal die vragen bijgevolg met de nodige omzichtigheid beantwoorden. Hij heeft het gevoel dat wordt afgestevend op een consensus over de goedkeuring van het Woonzorgdecreet. De inwerkingtreding van heel wat bepalingen is afhankelijk van uitvoeringsbesluiten die de Vlaamse Regering nog moet goedkeuren. Er zijn vragen gesteld over de middelen voor het toekomstige Woonzorgdecreet. Veel middelen voor het ouderen-

beleid zijn RIZIV- of VIPA-middelen, en die staan niet in de begroting. Verder is de impact op de begroting van de uitvoeringsbesluiten marginaal.

De maximumfactuur staat bij de zorgverzekering op aandringen van een vice-minister-president.

West-Vlaanderen beschikt over veel infrastructuur maar veel daarvan is verouderd. Dat in deze fase – waarin ook middelen voor verbouwing zitten – veel aanvragen komen, is niet abnormaal.

Wat de geldigheidsduur van de voorafgaande vergunning betreft, benadrukt de minister dat dit dossier voor het einde van de legislatuur afgerond moet zijn.

Er is een nieuwe afspraak met Serviceflat Invest die de bouw van 2000 flats toelaat. Dat aantal is inmiddels bereikt in de vorm van toezeggingen. De budgettaire weerslag van de subsidies is pas voelbaar in de begroting 2010.

Cijfers over de gerealiseerde groei voor gezinszorg in 2008 heeft de minister nog niet, maar er zijn wel stappen gezet. Zo heeft hij bij de uitbreiding voorrang gegeven aan hen die het voorgaande jaar meer dan 90 percent realiseerden, en heeft hij bij de regionale verdeling rekening gehouden met dat wat het meeste kans op uitvoering had. Hij voorspelt dan ook een beter cijfer dan het geprogrammeerde.

Een bedrag van 400.000 euro moet toelaten om nieuwe initiatieven in dienstencentra en oppashulp mogelijk te maken.

Niet meteen zichtbaar in de begroting, maar wel een enorme inspanning is de reconversie van rustoordwoningen tot RVT-bedden. Het betreft een bijkomende financiering van zorgcomponenten met federale middelen. Tot 2010 komt elk jaar een bijkomende schijf voor ouderenzorg vrij. Vlaanderen telt 35.880 RVT-bedden, het aantal gerechtigden bedroeg in het tweede kwartaal van 2007 gemiddeld 40.976 bewoners. Er is dus nog een weg af te leggen, maar in 2009 en 2010 wordt alvast een deel van de kloof gedicht.

Volgens de minister komt het door mevrouw Van Linter genoemde cijfer over Brussel uit de BRIO-studie (BRIO: Brussels Informatie, Documentatie- en Onderzoekscentrum). Voor wat zijn eigen bevoegdheden betreft, heeft hij daar methodologische bedenkingen bij. Er is zowel sprake van onder- als van overschatting. Bovendien hebben de cijfers niet nood-

zakelijk betrekking op 2008. Veel cijfers dateren nog uit 2003 en 2004. Dat neemt niet weg dat de minister de welzijnsachterstand in Brussel erkent.

Mevrouw *Greet Van Linter* wijst op het verschil tussen de invulling van de programmering in de beleidsbrief van minister Vanackere (10,02 percent) en in die van minister Anciaux (8,5 percent). Minister *Steven Vanackere* vindt de percentages bijzonder dicht bij elkaar voor begrippen die niet op elkaar afgestemd zijn. Over de achterstand bestaat geen twijfel, maar hij is al 20 jaar bekend. Ondertussen worden echter wel stappen vooruit gezet. Er is een zorgstrategisch plan ingediend, dat na goedkeuring gevolgd zal worden door de technisch-financiële plannen, en dat vertrekt vanuit het inzicht dat men niet altijd voldoende initiatiefnemers vindt in Brussel. De middelen uit het Brusselfonds en uit VIPA moeten toelaten dat de initiatiefnemers minder eigen middelen hoeven in te brengen en sneller projecten realiseren.

Minister *Steven Vanackere* zegt dat de verhoging van de middelen voor de expertisecentra dementie gebeurd is in 2007-2008, op het ogenblik van de goedkeuring van het convenant.

De minister bevestigt dat in de jaren zeventig een hele generatie kinderen met een handicap is terechtgekomen in de nieuwe instellingen voor personen met een handicap. Dankzij de betere verzorging en de medische vooruitgang is hun levensverwachting gevoelig gestegen en worden zij senioren. De samenleving moet daarmee leren omgaan, evenals die instellingen, waar de mortaliteit op dit moment lager is dan één percent. Ook voor de politiek is de vraag of zij al dan niet moeten verhuizen, een uitdaging.

Volgens de minister is er geen zwart-wit antwoord. Hij begrijpt het argument van de oude boom, maar soms is evolueren naar een rusthuisomgeving aangewezen. De betrokkenen blijvend in hun instelling houden is volgens de minister niet voor iedereen een maatschappelijk haalbare keuze. De ouderensector mag niet zeggen dat hij niet is uitgerust om personen met een handicap te ontvangen, maar moet de expertise van de gehandicaptensector importeren.

4.5. Vlaams Zorgfonds

Volgens Brussels staatssecretaris Brigitte Grouwels zou het aantal Brusselaars dat in het kader van de zorgverzekering een uitkering ontvangt, gezakt zijn

van 6,25 percent naar 0,57 percent. Mevrouw *Elke Roex* hoopt dat dit cijfer niet klopt. Minister *Steven Vanackere* stelt haar gerust. Volgens hem is er een misverstand met de verhouding tussen aangeslotenen en rechthebbenden. Volgens mevrouw *Elke Roex* gaat het wel degelijk om een vergelijking met Vlaanderen, waar het aantal toenam van 3,5 percent naar 3,99 percent.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt hoe het Vlaams Zorgfonds zal omgaan met de daling van zijn werkingsmiddelen ter grootte van 700.000 euro. Minister *Steven Vanackere* legt uit dat het aantal mailings voor boetes is gedaald, en daaraan gekoppeld de deурwaardersonkosten.

Mevrouw *Elke Roex* wil graag een stand van zaken over de opvolging van de betalingen. De inkomsten van de administratieve geldboetes worden op 2,7 miljoen euro geschat, wat goed is voor ongeveer 11.000 mensen. Het verschil met vorig jaar is niet groot. Hoe ziet de minister de evolutie?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat wie een boete heeft gekregen na drie keer niet betalen, daarna trouwer betaalt. Er gaat dus een groot disciplinerend effect van uit. De ledenbedragen zitten nu op 97 percent. In 2007 werden 26.000 mensen aangeschreven, het cijfer voor 2008 is nog niet bekend, maar hij verwacht niet meteen een daling. De inschatting van de inning was tot nu toe altijd vrij voorzichtig, want voor 2008 zit men nu al aan 6,8 miljoen euro, maar daarin zit ook geld van boetes uit 2006. De minister concludeert dat men beter de uitvoeringscijfers van de boetes vergelijkt dan de budgettaire raming. Mevrouw *Elke Roex* dringt er dan ook op aan ze volgende keer in de beleidsbrief worden opgenomen.

Verder stelt zij vast dat de inning niet meer wordt geraamd als nuloperatie. Ze blijven immers op 1,2 miljoen euro, terwijl het aantal boetes daalt. Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat men in de vergelijking tussen kosten en boetes altijd vrij voorzichtig is geweest. Aanvankelijk werden enkel de kosten als inkomsten genoteerd. Nu is men ervan uitgegaan dat men van de 25.000 boetes 25 percent zal innen. Die 25 percent is in de begroting ingeschreven als inkomsten en niet gelijkgesteld met de uitgaven.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt wat bedoeld wordt met aanpassing verblijf buiten instelling? Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het gaat om de aanpassing

van de vroegere 21 dagenregel. Nu gaat men naar 30 en 100 dagen. Voortaan moeten ouders met een kind in semi-internaat op jaarbasis een minder lange onafgebroken periode van aanwezigheid thuis aantonen om te kunnen aanspraak maken op de zorgverzekering.

Mevrouw *Elke Roex* onderstreept dat voor haar fractie de maximumfactuur een heel belangrijk dossier is. Zij had tijdens deze legislatuur graag meer vooruitgang gezien. De beleidsbrief is hierover bijzonder kort en onthult weinig over het mogelijke toekomstmodel. Zij verwacht dat er een grondig debat komt in de commissie over het onderzoek dat op 1 januari 2009 zal klaar zijn, en vraagt daarom om zo snel mogelijk de resultaten te ontvangen.

Minister *Steven Vanackere* repliceert dat de complexiteit van een en ander niet gering is. Er zijn geen pasklare handleidingen. Ook hij wacht op de HIVA-studie, waarover alle coalitiepartners het eens waren, met inbegrip van de timing. Het gaat daarbij om het vinden van een methode om heel uiteenlopende zaken op te tellen, en tegelijk om het vermijden van een Big Brothermodel waarin elke Vlaming dag in dag uit moet vertellen wat hij van iemand heeft gekregen. Iedereen is het eens over het doel: de zorgbehoevende Vlaming beschutten voor een aanslag op zijn koopkracht.

De minister behoort tot degenen die menen dat de zorgverzekering daar al een heel sterk antwoord op biedt, al is perfectionering mogelijk. Wat de timing van de maximumfactuur betreft, bestaat binnen de meerderheid een klare afspraak om dit principe in het aangekondigde Woonzorgdecreet op te nemen. Tijdens elke commissievergadering op versnelling aandringen, zal daar niets aan veranderen.

Mevrouw *Elke Roex* meent dat haar fractie een haalbaar scenario heeft uitgetekend, al erkent zij dat een aantal kostenmodellen daar niet in zitten. Zij is ervan overtuigd dat hun model het best benadert wat de maximumfactuur zou kunnen zijn. Het lid is dankbaar voor de opname in het toekomstige Woonzorgdecreet maar blijft strijden voor een model dat klaarstaat voor uitvoering door de volgende regering.

De heer *Felix Strackx* is bezorgd om de inkomsten uit beleggingen door het Vlaams Zorgfonds. Er is inmiddels een reserve van 900 miljoen euro, die voor minimum 70 percent in obligaties wordt belegd en voor

maximum 20 percent in aandelen. Het lid vraagt naar de actuele waarde van de beleggingen na de financiële crisis.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de marktwaarde van de aandelen inderdaad een flinke klap heeft gekregen. Op 31 december 2007 bedroeg zij 153,5 miljoen euro, terwijl dat op 30 oktober 2008 ongeveer 55 miljoen euro minder was. Ondanks de relatief conservatieve samenstelling van de portefeuille, deelt men dus in de klappen. Per saldo is het fonds evenwel sterker geworden.

Een andere zorg van de heer *Felix Strackx* is de inning van de bijdragen. Hij begrijpt dat de inningsgraad 97 percent per jaar bedraagt, maar de verhouding tussen de kosten voor en de inkomsten van de geldboetes lijkt hem zeer eigenaardig. Het lid heeft wel begrip voor de voorbeeldfunctie, maar wijst erop dat dit slaat op mensen die drie jaar niet betaald hebben. Het is hem niet duidelijk hoe dat verwerkt is in het percentage van 97 percent. Hoe hoog is de inningsgraad per jaar?

Minister *Steven Vanackere* legt uit dat het percentage uitdrukt wat in dat jaar is geïnd aan ledenbijdragen. De zorgkassen kunnen bijdragen van voorgaande jaren opvragen. De onbetaalde bijdragen worden niet samen met de boete opgevraagd. De heer *Felix Strackx* twijfelt of dat cijfer een goed beeld geeft van de evolutie van de inningsgraad. Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat de inningsgraad stijgt.

De heer *Felix Strackx* informeert naar de bestemming van het bedrag voor uitbesteding van studies met betrekking tot de zorgverzekering. Minister *Steven Vanackere* legt uit dat dit de maximumfactuur betreft.

Tot slot las de heer *Felix Strackx* dat de minister voor Brussel tegen 1 januari 2009 een volledige gelijkschaking wil realiseren op het vlak van de aansluitingstermijn.

De aansluitingstermijnen in Brussel worden volgens minister *Steven Vanackere* gewijzigd in het Zorgverzekeringsdecreet. In Vlaanderen geldt voor elke 26-jarige een periode voor ambtshalve aansluiting, gezien het verplichte karakter van de zorgverzekering. In Brussel kreeg elke 26-jarige en nieuwe inwoner zes maanden tijd om zich aan te sluiten. Nu geldt in Brussel voor elke 26-jarige en nieuwe inwoner dezelfde voorwaarden als in Vlaanderen. Voor wie

er in de eerste helft van het jaar komt wonen, geldt jaar $x + 1$. Voor wie er in de tweede helft van het jaar komt wonen, geldt jaar $x + 2$.

De heer *Tom Dehaene* attendeert op de verhoging van de uitkering tot 130 euro. De extra middelen voor het reservefonds zijn zeer positief, gezien het effect op de inkomsten van de intresten. Heeft de minister zicht op de – op zich voorbeeldige – kwijtschelding van boetes voor mensen in een collectieve schuldenregeling? Om hoeveel mensen gaat het? Is het mogelijk om met de vijf bijkomende mensen de achterstand bij het innen van de boetes volledig weg te werken? Heeft hij de indruk dat het stijgende aantal rechthebbenden in vooral de thuiszorg een gevolg is van de verbeterde bekendheid van het systeem?

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat het de bedoeling is met de vijf extra mensen en met de extra investeringen de achterstand in te lopen. Betere bekendheid speelt een rol in de stijging van het aantal rechthebbenden, maar ook de multi-interpretabele BEL-schaal.

De heer *Bart Van Malderen* wil weten hoeveel precies uitgetrokken wordt voor de vermindering van de bijdrage voor mensen met recht op een Omniostatuu. Hij pleit ervoor om stilaan te evolueren naar een automatische toekenning, die thans niet bestaat. Hij wil vermijden dat de mensen die dit het meest nodig hebben er niet van op de hoogte zijn.

Minister *Steven Vanackere* antwoordt dat een bedrag van 376.000 euro is ingeschreven. De raming is gebaseerd op RIZIV-cijfers.

5. Programma GE Jongerenzorgbeleid

Mevrouw *Vera Van der Borgh* merkt op dat de begroting 2009 9,4 miljoen euro bevat voor de uitvoering van een nieuw globaal plan. Welke plaatsen zullen gerealiseerd worden met deze middelen? Werd het eerste Globaal Plan reeds (tussentijds) geëvalueerd? Is het niet aangewezen om het bedrag van 9,4 miljoen euro te investeren in plaatsen die op korte termijn beschikbaar zullen zijn?

Door de langere duur van de plaatsing daalt het aantal jongeren opgevangen in gemeenschapsinstellingen in de periode 2004-2007 met 34 eenheden. Het gemiddeld aantal aanwezige jongeren in de erkende voorzieningen stijgt in dezelfde periode met 114 eenheden. De pleeggezinnen vangen in deze periode 653

jongeren op. De spreekster is tevreden met de toename van het aantal pleeggezinnen, maar vraagt blijvende aandacht voor de andere cijfers.

Mevrouw Van der Borgh vraagt of in 2009 werk zal worden gemaakt van een hulpprogramma crisisjeugdhulp in de provincie Vlaams-Brabant. Uit persberichten blijkt dat 's nachts geen netwerk crisisjeugdhulp beschikbaar is.

De spreekster vraagt wat de taak zal zijn van de aangekondigde adviesbureaus jeugdhulp. Hoe zullen deze bureaus zich verhouden tot de Comités voor Bijzondere Jeugdzorg? Hoe zal hun werking worden afgestemd op de werking van de vertrouwenscentra? Zullen de adviesbureaus kunnen beslissen om mishandelde kinderen uit hun omgeving weg te halen?

Er zal worden onderzocht in welke mate personeelskaders, gekoppeld aan een erkenningscategorie, zorg op maat belemmeren. Sedert het aanbod in modules is geformuleerd, worden subsidies en personeel toegekend aan de modules. Betekent het aangekondigde onderzoek het einde van deze beleidsopatie?

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt dat haar standpunt over jeugdhulp bekend is. Aangezien dit thema geregeld aan bod komt tijdens commissiebesprekingen, zal ze het niet nogmaals duiden. Ze wijst minister Vanackere op zijn voornemen te werken aan efficiëntie en effectiviteit. Versnippering belemmert immers vaak doeltreffende hulp binnen de jeugdzorg. Kinderen met psychische problemen zijn vaak de dupe van ingewikkelde hulpverlening. Doordat alle instelling met een duidelijk omschreven werkerterrein werken, dreigt een aantal jongeren uit de boot te vallen. Welke initiatieven heeft de minister genomen?

De druk op alle werkvormen neemt jaar na jaar toe. De spreekster vraagt de minister de nodige uitbreidingen sneller uit te voeren en alle tekorten weg te werken. Het is onaanvaardbaar dat jongeren die in gevaar met urgentiegraad één verkeren, soms pas na meer dan een jaar kunnen worden opgenomen.

Vervolgens wil de spreekster vernemen hoe het aangekondigde onderzoek naar het vorderingsbeleid van de jeugdrechtsbanken vordert. Ze herinnert aan haar scepsis over de bereidheid van de federale parketten om aan dit onderzoek mee te werken.

Mevrouw Dillen attendeert de minister op het juridische onderzoek naar de manier waarop projecten een

structurele plaats kunnen krijgen in de regelgeving, en vraagt naar de stand van zaken.

De heer *Luc Martens* meldt dat de consultants in de bijzondere jeugdzorg, die werken voor het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg of voor de sociale dienst van de jeugdrechtbanken, onder grote druk werken. Ze worden met talrijke problemen geconfronteerd, die vaak heel complex zijn. De intense aard van de begeleiding veroorzaakt een grote mentale druk. Daaraan kan worden verholpen door te sleutelen aan de randvoorwaarden waarin de consultants werken. De spreker vraagt de minister of hij op de hoogte is van dit probleem en of hij uitzicht op een oplossing kan bieden.

Minister *Steven Vanackere* wijst mevrouw Van der Borgh erop dat de cijfers gelden voor de periode 2004-2007, en dus geen beeld geven van de volledige uitvoering van het Globaal Plan. In de residentiële sector was het Globaal Plan eind 2007 nauwelijks uitgevoerd. De cijfers omvatten bovendien niet de jongeren in de herstelgerichte en constructieve afhandeling of de ambulante zorg. Het aangekondigde perspectiefplan zal de nadruk leggen op preventie. Door vroeger in te grijpen wil men een residentiële oplossing vermijden. De introductie van een nieuw perspectiefplan zal gepaard gaan met een evaluatie van het Globaal Plan.

Tegen april 2009 zal ook de provincie Vlaams-Brabant over een hulpprogramma crisisjeugdhulp beschikken. De andere netwerken crisisjeugdhulp zijn pas in de loop van 2008 gevormd.

De adviesbureaus jeugdhulp houden verband met de invoering van de integrale toegangspoort. Ze zullen pas in werking treden als de integrale toegangspoort er is. De integrale toegangspoort valt moeilijk decretaal te vatten. Het komt er in de feiten op neer dat het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en Jongerenwelzijn hun procedures, woordgebruik, inschatting van de maatschappelijke noodzaak beter op elkaar afstemmen. In gevallen van kindermishandeling maakt de jeugdzorg gebruik van een signaallijst, waarvan het gebruik nu wordt geëvalueerd. Waar het in de beleidsbrief om draait, is de vraag vanaf wanneer de maatschappij moet beslissen een dossier van de vrijwillige hulpverlening te verwijzen naar de gerechtelijke aanpak.

De minister antwoordt mevrouw Dillen dat in een eerste fase een aantal parketten is geselecteerd. Er is gekozen voor parketten uit kleine arrondissementen

en uit grote centrumsteden. Vervolgens heeft men de geselecteerde parketten gevraagd om mee te werken aan het onderzoek naar het vorderingsbeleid. Alle geselecteerde parketten hebben hun medewerking toegezegd.

Het juridische onderzoek heeft ertoe geleid dat er voor een aantal werkvormen ondertussen een reglementair kader en subsidies is. Voorbeeld zijn herstelgerichte en constructieve afhandeling, en crisishulp aan huis. Ook in 2009 zal worden nagegaan welke initiatieven in aanmerking komen voor verankering.

Afsluitend antwoordt de minister op de vragen van de heer Martens. Na een beslissing genomen in 2007 is het aantal consultants in de loop van 2008 uitgebreid met 54. Aanleiding tot de uitbreidingsbeslissing was een werkbelastingsonderzoek. De nieuwe consultants verlagen weliswaar de 'caseload' maar de minister is van oordeel dat de werkdruk hoog blijft: het aantal dossiers blijft stijgen en bovendien werden de 54 nieuwe consultants in dienst genomen om een inhaaloperatie in te zetten. Daarenboven is het gemiddelde dossier complexer geworden in vergelijking met vroeger. Op dit ogenblik is het begrote budget niet afhankelijk van de werklust. Indien de verschillende sectoren en bevoegdheidsdomeinen een hechter netwerk vormden, zou de werklust van de consultants wellicht afnemen. De integrale toegangspoort zal voor een stabielere en voorspelbare werkomgeving zorgen.

6. Programma GF Gezinsondersteunend beleid met betrekking tot kinderen

De heer *Tom Dehaene* vindt het hoofdstuk Gezinsbeleid uit de beleidsbrief boeiend en benadrukt het belang van de cijfers. CD&V hecht veel belang aan voldoende, kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvangplaatsen. De spreker gaat ervan uit dat alle initiatiefnemers naar kwaliteit streven, en is tevreden dat gesleuteld wordt aan het vergunningensysteem. Hij vraagt naar een stand van zaken, en wil vernemen hoeveel middelen er nog in het reservefonds van Kind&Gezin zitten.

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst de minister op de tekorten in de kinderopvang. Ze dringt aan op bijkomende inspanningen om die tekorten weg te werken en vraagt daarbij aandacht te besteden aan de betaalbaarheid en de financieel zwakkeren. Alleenstaande moeders kunnen niet altijd uit werken gaan bij gebrek aan kinderopvang.

De spreekster vraagt naar de stand van zaken van het aangekondigde kwaliteitsdecreet voor de kinderopvang. Hoe evolueert het overleg met federaal minister Didier Reynders over de fiscale vrijstelling van vergoedingen voor de zelfstandige kinderopvang? De heer *Tom Dehaene* sluit zich bij deze vraag aan. De eindevaluatie van de proefprojecten is gepland voor het najaar van 2008 en moet leiden tot een vernieuwd regelgevend kader voor meer samenwerking. Ook hier vraagt mevrouw *Marijke Dillen* naar een stand van zaken.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt wanneer het nieuw decreet op de kinderopvang, en de eenvoudiger vergunningsregels zullen worden ingediend.

De belangrijkste taak van de gemandateerde voorzieningen, het dienstenchequesbeleid coördineren, is weggefallen. Toch kondigt de beleidsbrief nog een nieuwe gemandateerde voorziening aan. Welke nieuwe taken krijgen de gemandateerde voorzieningen? Hoe verhouden ze zich tot de CKO's (Centrum voor Kinderopvang) en het lokaal overleg? De beleidsbrief meldt dat de gemandateerde voorzieningen moeten zorgen voor informatie over en coördinatie van het flexibele en occasionele aanbod in de regio. CKO's coördineren het aanbod van de aangesloten instellingen. Het lokaal overleg bestudeert op lokaal niveau de behoeften en de beschikbare voorzieningen. De spreekster waarschuwt voor overlegoverlappingsen. Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt naar de evaluatie van het CKO-proefproject. Hoeveel zelfstandige initiatieven zijn bij dit proefproject betrokken?

Het gebruik van dienstencheques in de kinderopvang zal worden getest in vier proefregio's. Mevrouw *Elke Roex* wil vernemen wat men precies zal testen. Mevrouw *Helga Stevens* merkt in dit verband op dat in elke proefregio een andere doelgroep en een ander criterium getest zal worden. Zij geeft er de voorkeur aan ouders een lagere prijs aan te rekenen en de opvangvoorziening te subsidiëren. Dienstencheques worden immers pas na verloop van twee jaar fiscaal verrekend. Dienstencheques zijn evenmin voordelig voor de werknemers. De heer *Tom Dehaene* waarschuwt voor de financiële haalbaarheid van de geteste systemen. Wat in een beperkte regio wordt uitgetoetst, moet in heel Vlaanderen betaalbaar zijn.

Mevrouw *Elke Roex* vraagt inzage in het evaluatierapport van het actieplan voor flexibele en occasionele kinderopvang.

De spreekster is ingenomen met de aangekondigde visietekst over opvang van schoolgaande kinderen. Er moet dringend onderzocht hoe de verschillende initiatieven voor naschoolse opvang op elkaar kunnen worden afgestemd en elkaar versterken. De huidige ongelijkheid moet verdwijnen. Elk kind moet evenveel recht krijgen op kwalitatieve naschoolse opvang.

Omdat haar fractie pleit voor inkomensgerelateerde opvang in de zelfstandige sector, is mevrouw Roex tevreden met het budget en de vooropgestelde uitbreiding. Het wantrouwen in de zelfstandige sector is volgens de spreekster onterecht omdat deze maatregel in het belang is van kinderen, ouders en zelfstandige voorzieningen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* waarschuwt voor de gevaren van inkomensgerelateerde opvang in de zelfstandige sector. Bij de aankondiging van deze maatregel, ontstond de indruk dat de zelfstandige sector erdoor gesteund zou worden. De huidige ongerustheid in de sector is volgens de spreekster niet onterecht. De zelfstandige voorzieningen zullen als het ware verplicht worden in dit systeem te stappen om concurrentieel te blijven, terwijl de ouders geen baat zullen hebben bij deze maatregel. Ze vraagt in dat verband informatie over het aangekondigde onderzoek naar de bijdragesystemen in de zelfstandige sector. Ze benadrukt dat dit onderzoek in overleg met de sector dient te verlopen.

De spreekster vraagt naar de stand van zaken van de plannen om het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD) toe te wijzen aan de gemeenschappen. Mevrouw *Marijke Dillen* sluit zich bij deze vraag aan, en benadrukt de dringende behoefte aan een oplossing. Mevrouw *Helga Stevens* vraagt waarom de FCUD-middelen gebruikt zullen worden om buitenschoolse opvang uit te breiden. Er is immers altijd gevraagd deze middelen te investeren in het statuut van de onthaalouders.

In het kader van de versterking van de werksituatie van de onthaalouders zal de minister een financiële inspanning leveren van tien miljoen euro. Omdat federaal minister Joëlle Milquet in de Commissie voor de Sociale Zaken heeft verklaard stap voor stap te streven naar een volwaardig statuut, vraagt mevrouw *Vera Van der Borgh* of de investering van tien miljoen euro daartoe moet bijdragen. Hebben de federale overheid en de gemeenschappen overleg gepleegd over dit thema?

Mevrouw *Marijke Dillen* meldt dat reeds tijdens de vorige regeerperiode een volwaardig statuut voor de onthaalouders werd aangekondigd. In een advies drong de Nationale Arbeidsraad vijf jaar geleden al aan op een volwaardig statuut. Er zijn principearresten die stellen dat een onthaalouder een werknemer is en bijgevolg een volwaardig statuut nodig heeft. Minister Vanackere is niet alleen bevoegd over dit dossier, maar de spreekster benadrukt dat elke minister verplicht is vonnissen en arresten na te leven.

Mevrouw *Helga Stevens* zegt dat de federale ministers Onkelinx en Milquet zich aanvankelijk bewust waren van de noodzaak aan een volwaardig statuut. Het overleg tussen de federale overheid en de deelstaten vordert niet. De spreekster vraagt de minister bijkomende toelichting te geven. Ze wijst er voorts op dat oudere onthaalouders wellicht niet voor een werknemersstatuut zullen opteren, wat de aanvangskosten zal beperken. De heer *Tom Dehaene* is tevreden met de extra middelen voor onthaalouders en vraagt nadere informatie over de besteding ervan.

Een studie over het zoekproces van ouders naar voor-schoolse opvang bracht volgens mevrouw *Vera Van der Borgh*t niet alleen een tekort aan het licht maar ook dat de erkende opvangsector voorrang geeft aan wie als eerste een aanvraag indient. Maatschappelijk kwetsbare groepen verliezen zo toegangskansen tot de kinderopvang. Ze is het niet eens met het voorstellen om het hebben van werk uit de voorrangregels te schrappen.

Mevrouw Van der Borgh merkt op dat sportkampen vaak om 9 uur beginnen en tot 16 uur duren, waardoor werkende ouders hun kinderen er moeilijk naartoe kunnen sturen. Ze vraagt de minister daarmee rekening te houden in zijn visietekst over de behoefte aan opvang van schoolgaande kinderen.

Inzake adoptie vraagt mevrouw Van der Borgh naar een stand van zaken van het overleg met de Franstalige Gemeenschap. Mevrouw *Helga Stevens* vraagt de minister naar zijn mening over de grote prijsverschillen bij interlandelijke adoptie. Er zijn eveneens prijsverschillen per adoptiebureau.

De heer *Tom Dehaene* wijst op de aanzienlijke stijging van de adoptiebijdrage in de ontvangsten en vraagt naar een verklaring. Hij vraagt of middelen zijn vrijgemaakt om de dossiers van het adoptiebureau Horizon af te handelen.

Mevrouw *Vera Jans* vraagt aandacht voor het groeiende verschil tussen het aantal kandidaat-adoptanten en het aantal kinderen dat voor adoptie naar België komt. Voor eind 2008 wordt de instroom van kandidaat-adoptanten prioritair ingeperkt en worden de wachttijden aangepakt. Daarnaast zal het inschrijvingsgeld verhoogd worden. Welke andere maatregelen worden genomen om de instroom af te remmen? Daarnaast vraagt de spreekster naar het verschil tussen de verplichte algemene infosessie en de huidige verplichte vorming.

Heel wat herkomstlanden aanvaarden adoptie door paren van gelijk geslacht niet. Daarnaast zijn er herkomstlanden die bezwaren maken tegen adoptie door niet-gehuwde adoptanten of wanneer een van de kandidaat-adoptanten zwaar ziek is geweest. De spreekster hoopt dat ook deze laatste twee bezwaren besproken zullen worden met de herkomstlanden.

Mevrouw *Helga Stevens* wil vernemen in welke mate het uitbreidingsbeleid de verdienste is van minister Vanackere. Nogal wat initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO) hebben zonder subsidies voor extra plaatsen gezorgd. Is het wegwerken van deze achterstand nog een prioriteit?

De Vlaamse Gemeenschap schuift de verantwoordelijkheid over de buitenschoolse opvang door naar het lokale niveau. Op lokaal niveau is interesse afhankelijk van beschikbare middelen. Mevrouw Stevens twijfelt of dit een goede beleids optie is.

Minister *Steven Vanackere* rekent niet meer op een nieuw decreet inzake kinderopvang voor het einde van deze regeerperiode. De vereenvoudiging van de vergunningen wordt wel voorbereid in overleg met de sector. Resultaten worden pas na juni 2009 verwacht.

Het actieplan flexibele en occasionele opvang wordt geëvalueerd in samenwerking met het departement Werk en Sociale Economie. Resultaten worden in december 2009 verwacht en worden ter beschikking gesteld van het Vlaams Parlement.

De vier proefregio's hebben informatie gekregen over de voorwaarden, en moeten een voorstel indienen over hoe ze de budgetten precies zullen besteden. De voorstellen moeten nog worden besproken. Bedoeling van het experiment is nagaan hoe dienstencheques voor een bijkomend aanbod kunnen zorgen bovenop

het collectieve. Voorbeelden zijn kinderopvang in een aantal specifieke omstandigheden zoals tijdelijke opvang van een ziek kind, alleenstaande moeders met onregelmatige werkuren enzovoort.

De gemandateerde voorzieningen hebben meer verantwoordelijkheden dan alleen maar het dienstenchequebeleid coördineren. Ze coördineren flexibele en occasionele kinderopvang. Ze krijgen de doelgroepmedewerkers toegewezen met wie ze opvang aan huis kunnen organiseren. Deze opdracht is de reden waarom ook in Brussel een gemandateerde voorziening gestart zal worden.

Omdat CKO's nog steeds proefprojecten vormen, is het vooralsnog onmogelijk een link te leggen met de gemandateerde voorzieningen ondanks de mogelijkheden. Het lokaal overleg daarentegen vervult een brede regiefunctie, terwijl CKO's operationele samenwerkingsverbanden vormen, die werken aan geïntegreerd opnamebeleid.

Volgens mevrouw *Elke Roex* meldt Kind&Gezin in het evaluatierapport na één jaar CKO dat een CKO het beste zal werken als het samenvalt met het lokaal overleg kinderopvang. Ze pleit voor vereenvoudiging. Ouders hebben baat bij een beter gecoördineerde gestructureerde en transparantere kinderopvang. De voorzieningen spenderen veel tijd aan overleg.

Minister *Steven Vanackere* geeft het voorbeeld van Gent waar één lokaal overleg is. Dat is fundamenteel verschillend van een laagdrempelig CKO, waar ouders terecht moeten kunnen met concrete vragen. Als antwoord op de vraag over de evaluatie van het CKO-proefproject, verwijst hij naar zijn antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Roex (*Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. C47*).

Het steunpunt Wetenschappelijk Onderzoek zal een onderzoek uitvoeren naar de bijdragesystemen die de zelfstandige sector op dit ogenblik hanteert. De resultaten worden in 2009 verwacht en zullen van belang zijn voor de uiteindelijke oplossing. De minister betwist de stelling dat de ouders het verschil niet zullen voelen omdat ze minder zullen betalen als de zelfstandige opvang beslist in het systeem te stappen.

Inkomensgerelateerde opvang zal de zelfstandige sector helpen dankzij een grotere zekerheid van betaling en van bezetting. De minister benadrukt dat de voorzieningen niet verplicht zullen worden in het systeem te stappen. Overleg met de sector moet vermijden dat

geen enkele voorziening beslist in het systeem te stappen. Naast het bedrag van 42,5 miljoen euro voor inkomensgerelateerde opvang, zullen alle zelfstandige kinderdagverblijven een onkostenvergoeding krijgen voor maximaal 28 plaatsen. Deze maatregel zal 2,6 miljoen euro kosten. Het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) ondersteunt starters.

De discussie over een statuut voor de onthaalouders gaat in wezen over de vraag hoe het beroep aantrekkelijker kan worden gemaakt. De minister trekt daarvoor tien miljoen euro uit. Daarnaast verklaart hij het eens te zijn met de houding van federaal minister Joëlle Milquet, en pleit voor overleg tussen federale overheid en gemeenschappen. De snelheid waarmee stappen vooruit kunnen worden gezet, zal afhangen van de budgettaire mogelijkheden van de verschillende betrokken niveaus. De minister betwist de interpretatie van mevrouw Dillen van de vonnissen en arresten: het is niet zo dat alle onthaalouders recht hebben op een werknemersstatuut.

De fiscale vrijstelling van de onkostenvergoeding is besproken op het overlegcomité van oktober 2008. Er is toen afgesproken een overleggroep samen te stellen. Na de eerste contacten, volgt in december 2008 overleg met het kabinet-Reynders.

De minister antwoordt mevrouw Dillen dat er nooit sprake is geweest van een kwaliteitsdecreet voor de kinderopvang. Het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van gezondheid- en welzijnsvoorzieningen zal wel worden toegepast op de kinderopvang.

De minister antwoordt mevrouw Stevens dat de uitbreiding van de kinderopvang op het conto van de voltallige Vlaamse Regering moet komen. De voltallige Vlaamse Regering is van oordeel dat een groter aanbod nodig is. Eén op de tien ouders vindt geen opvang. Daarnaast moet het aanbod kwalitatief en betaalbaar zijn. Alle voorzieningen, ook de zelfstandigen, moeten betrokken worden.

De minister ontkent dat hij buitenschoolse opvang niet belangrijk vindt. Gezien de omvang van het probleem, kan het onmogelijk alleen door het beleidsdomein Welzijn opgelost worden. Welzijn investeert 1,7 miljoen euro om de buitenschoolse opvang uit te breiden.

De minister is de mening toegedaan dat het FCUD-dossier gunstig evolueert. De technische opmerkingen van de Raad van State over het zogenaamde eerste

pakket, waar het deel van uitmaakt, zijn inmiddels beantwoord. Als de context van de dialoog tussen de gemeenschappen niet grondig wijzigt, is er geen reden om te twijfelen over de haalbaarheid van dit dossier. Het FCUD is voornamelijk actief in de sector van de buitenschoolse opvang. Het is de bedoeling na overheveling van middelen en bevoegdheden op dezelfde terreinen actief te blijven.

De minister is tevreden vast te stellen dat mevrouw Van der Borghst voorstander is van een samenwerkingsakkoord tussen de drie gemeenschappen over adoptie. Hij waarschuwt ervoor dat dergelijk akkoord het territorialiteitsbeginsel niet mag schenden. Enerzijds kan het niet dat inwoners van de Rand een beroep kunnen doen op een Franstalig adoptiebureau. Daartegenover staat dat kandidaat-adoptanten die van Wallonië naar Vlaanderen verhuizen tijdens een adoptieprocedure, wel de kans moeten krijgen te blijven voortwerken met een Franstalig adoptiebureau.

De begroting bevat eenmalige middelen om alle Horizon-dossiers tot een goed einde te brengen.

De prijs van een adoptie wordt bepaald door het land waaruit een kind wordt geadopteerd. Daarnaast vindt de minister het belangrijk dat kandidaat-adoptanten duidelijk vernemen dat de instroom merkkelijk kleiner is dan het aantal kandidaat-adoptanten. De kans om een adoptie binnen het jaar tot een goed einde te brengen bedraagt hoogstens één op zes. Deze cijfers moeten duidelijk gecommuniceerd worden tijdens de oriëntatiesessie, die nog voor de eigenlijke procedure valt. De minister benadrukt dat deze cijfers niet worden bekendgemaakt om kandidaat-adoptanten te ontmoedigen. De hogere bijdrage voor de cursus strekt daar evenmin toe. De hogere bijdrage komt dichterbij de ware prijs voor deze cursus, die de overheid op zich neemt. Met de vrijgekomen middelen krijgen kandidaat-adoptanten met een lager inkomen een bijdrage in de totale prijs van de adoptieprocedure.

De heer *Luc Martens* wijst erop dat sommige kandidaat-adoptanten hoge eisen stellen. Minister *Steven Vanackere* vult aan dat onze maatschappelijke visie op duurzaam ongehuwd samenwonen en paren van gelijk geslacht niet door elk land van herkomst wordt gedeeld.

7. Programma GG Beleid inzake personen met een handicap

Mevrouw *Helga Stevens* zegt dat in 2002 1023 personen met een handicap in beroep zijn gegaan tegen een weigeringsbeslissing van het VAPH. De interne overwegingcommissie gaf 491 personen met een handicap gelijk. In dit cijfer zijn de 151 personen die in beroep gingen bij een arbeidsrechtbank niet vervat. 66 van deze beroepen werden gedeeltelijk of volledig gegrond verklaard. Het hoge aantal geslaagde beroepen doet vragen rijzen. De sprekerster vraagt de minister een en ander nader te onderzoeken. Kan een betere vergoeding voor de multidisciplinaire teams (MDT) het probleem oplossen?

Mevrouw *Stevens* is het niet eens met de stelling dat een groot aantal wachtenden een eerder beperkte ondersteuning vraagt en/of al een zekere ondersteuning krijgt, zij het onvoldoende intensief of specifiek. Een groot aantal wachtenden vraagt enkel thuisbegeleiding, maar het aantal wachtenden voor een dagcentrum, semi-internaat of een tehuis niet-werkenden en begeleid wonen samen is aanzienlijk. Het kunnen onmogelijk allemaal lichte zorgvragen zijn omdat enkel de cijfers voor de urgentiecodes 1 en 2 worden gegeven.

Mevrouw *Stevens* benadrukt dat het aantal afgesloten zorgvragen niet gelijk is aan het aantal opgeloste zorgvragen. Er is een onderscheid tussen urgente en niet-urgente afgesloten zorgvragen. Daarnaast zijn er wachtenden met meerdere zorgvragen. Een afgesloten vraag betekent niet automatisch dat de persoon met een handicap een gepaste oplossing heeft gekregen. Afgesloten betekent dat de zorgvraag werd geschrapt van de Centrale Registratie van Zorgvragen (CRZ). De sprekerster wil vernemen hoeveel zorgvragen daadwerkelijk werden opgelost, en over hoeveel personen het precies gaat. De heer *Bart Van Malderen* sluit zich hierbij aan.

De vaststelling dat de helft van de personen op de CRZ reeds een vorm van ondersteuning krijgen, doet bij mevrouw *Helga Stevens* de vraag rijzen in welke mate die ondersteuning bijdraagt tot een kwaliteitsvoller leven. Er moet werk worden gemaakt met zorg op maat en rekening gehouden met de keuzevrijheid van de persoon met een handicap. Van de personen op de CRZ is een profiel opgemaakt. Daarnaast is

bekend welke ondersteuning ze reeds krijgen. Zijn deze gegevens ook beschikbaar voor de PAB-wachtlIJst? Kan een contactpersoon voor een oplossing zorgen?

De resultaten van de evaluatiestudie over de persoonlijke toekomstplanning werden aangekondigd voor 30 juni 2008. Mevrouw Stevens vraagt de minister of hij daarover al kan informeren. Waarom is de doelstelling niet gehaald om tegen 2008 500 personen met een handicap te begeleiden?

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat opgestarte projecten persoonlijke toekomstplanning de ondersteuningsperiode van drie jaar zullen kunnen voltooien. Hij vraagt de minister naar bijkomende informatie over de stand van zaken.

Er is volgens mevrouw *Helga Stevens* verwarring over het PAB-uitbreidingsbeleid in 2009. In de beleidsbrief is geen sprake van een meerjarenplanning. Ze verwijst naar het antwoord van de minister op de interpellatie van de heer Caron over het wegwerken van de wachtlijsten in voorzieningen voor mensen met een handicap (*Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. C57*). Het is niet duidelijk of er in 2009 een uitbreidingsbeleid gepland is.

In maart 2008 kondigde minister Vanackere aan dat 32,5 miljoen euro zou worden vrijgemaakt voor het uitbreidingsbeleid: tien miljoen euro tijdens de begrotingswijziging 2008, te besteden vanaf september 2008 en 22,5 miljoen euro op de begroting 2009, te besteden vanaf 1 januari 2009. In zijn antwoord op de interpellatie van de heer Caron, stelt de minister dat op de begroting 2009 36 miljoen euro extra wordt ingeschreven. Waarvoor zal deze 13,5 miljoen euro extra dienen? Dienen deze middelen enkel om de lonen te indexeren? De sprekerster vraagt de minister duidelijk waarom hij geen middelen heeft vrijgemaakt voor nieuwe plaatsen en PAB's vanaf 1 januari 2009.

De dames *Vera Jans* en *Marijke Dillen* verwijzen naar het debat naar aanleiding van de interpellatie van de heer Caron over het wegwerken van de wachtlijsten in voorzieningen voor mensen met een handicap. De aanleiding van deze interpellatie waren een reeks persartikelen over de begroting 2009. De heer *Bart Van Malderen* zegt dat dit debat de onrust in de sector niet heeft kunnen wegnemen. Uit de presentatie van het uitbreidingsbeleid tijdens de toelichting, leidt de heer Van Malderen af dat één derde van de

uitbreidingsmiddelen vrijkomt voor de periode september-december van het eerste jaar. Vanaf januari worden overige twee derden recurrent toegekend. Concreet wordt in 2008 en 2009 36 miljoen euro vrijgemaakt. Welk deel daarvan is recurrent? Hoeveel plaatsen worden daarmee gecreëerd? Hoe groot is de vrije beleidsruimte? Welk deel gaat naar indexaanpassingen? De spreker onderschrijft het voorstel van de minister om werk te maken van een meerjarenplanning. Hij verwijst in dat verband naar de met redenen omklede motie over het wegwerken van de wachtlijsten in voorzieningen voor mensen met een handicap (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 1951/1*).

Vervolgens vraagt mevrouw *Helga Stevens* of de 80 procentregel voor meer PAB's heeft gezorgd. Volgens de beleidsbrief worden vanaf september 2008 310 bijkomende PAB's toegekend door het PAB-budget gedurende de eerste twaalf maanden te beperken tot 80 percent. De budgethoudersvereniging BOL-BUDIV stelt vast dat er slechts 270 zullen worden toegekend. De gemiddelde ondersteuningsbehoefte bij de prioritaire groepen is hoog waardoor een nieuw toegekend budget gemiddeld 32.000 euro bedraagt. Daarnaast is het uitbreidingsbeleid eigenlijk nodig om van 80 naar 100 percent van het toegekende budget te kunnen stijgen. Aangezien de minister zich in 2009 niet kan of wil engageren voor een uitbreidingsbeleid kan de 80 procentregel niet worden omgezet in meer PAB's.

De wijziging van de begroting 2008 van het VAPH hevelt 3,5 miljoen euro over van Individuele Materiele Bijstand (IMB) naar PAB om 100 tot 150 nieuwe PAB's toe te kennen. In 2009 is er bijgevolg budget voor 270 nieuwe PAB's dankzij het uitbreidingsbeleid 2008 en voor 100 tot 150 nieuwe PAB's dankzij de herallocatie.

De sprekerster vraagt naar het nut van de 80 procentregel, waar ze zich altijd tegen heeft verzet. Heeft de 80 procentregel tot meer PAB's geleid? Hoe zal men de 80 procentregel in de toekomst vermijden? Worden in 2009, al dan niet dankzij de herallocatie van IMB-middelen nieuwe PAB's toegekend?

Bij de heer *Bart Van Malderen* roept de 80 procentregel echo's op uit vorige beleidsperiode toen uit budgettaire overwegingen lineaire maatregelen werden genomen om bijkomende plaatsen te creëren.

Mevrouw *Helga Stevens* pleit voor kwaliteitseisen voor budgethoudersverenigingen. Personeelskader

en takenpakket zijn sedert 2004 uitgebreid. Hoeveel leden vertegenwoordigen de drie verenigingen? Worden zij betrokken bij de gesprekken over kwaliteitseisen?

Mevrouw Stevens is van oordeel dat de PAB-inschalingsoperatie nog maar voor de helft is afgerond. Op 8 september 2008 waren nog maar 1910 inschalingsverslagen ingediend, terwijl de PAB-wachtlIJst 4093 mensen telt. Van wie vanaf 1 januari 2008 een PAB aanvraagt, moet onmiddellijk een inschalingsverslag worden opgemaakt. Maar daarvoor zijn er ook al wachtlijsten bij de MDT's. Van de 418 aanvragers voor 1 juli 2008, zijn slechts 119 inschalingsverslagen ontvangen. Zij komen niet voor op de PAB-wachtlIJst tot zij hun inschalingsverslag indienen. Ook de heer *Bart Van Malderen* druk zijn bezorgdheid uit over deze evolutie.

Het CRZ-rapport met de stand van zaken per 1 juli 2008 vraagt of mensen die niet zijn ingegaan op de vraag tot inschaling een PAB moeten krijgen. Mevrouw *Helga Stevens* merkt op dat personen op de PAB-wachtlIJst in tegenstelling tot personen op de CRZ geen contactpersoon hebben. Waarom worden PAB-inschalingsverslagen niet ingediend? Hoe wordt contact opgenomen met PAB-wachtenden die niet antwoorden? Hoeveel PAB'ers zijn ingeschaald? Hoeveel PAB-aanvragen waren er in 2008, los van het al dan niet indienen van een inschalingsdossier? Waarom is er een wachtlijst bij de MTD's? Is de minister voorstander van contactpersonen voor PAB-wachtenden? Hoe kan de budgethoudersvereniging deze taak eventueel op zich nemen? De heer *Bart Van Malderen* pleit in dat verband voor een maatregel die ervoor zorgt dat mensen hun rechten niet verliezen.

Mevrouw *Helga Stevens* is tevreden dat de minister de PAB-afrekeningstermijn tot één jaar wil beperken. Ze vraagt de minister naar een verklaring voor de aanzienlijke achterstand.

Mevrouw Stevens is ingenomen met de loonsverhoging voor doventolken, die evenwel onvoldoende blijft gezien hun wankel sociale statuut. Het verdelen van tolkuren over Welzijn en Werk leidt tot problemen omdat men niet langer een beroep kan doen op tolkuren van Welzijn in het onderwijs of op de arbeidsplek. Doven kunnen er niet langer gebruik van maken voor persoonlijke vorming in het volwassenenonderwijs.

Het is positief dat Teletolk ook op zaterdag beschikbaar is. Ze vraagt samen te werken met bijvoorbeeld

privé-operatoren. Het VAPH kan zich baseren op de universele dienstverlening om Telenet of Belgacom in te schakelen.

In het hoofdstuk over zorggradatie is sprake van een restbudget van het uitbreidingsbeleid 2006 en 2007. Hoe groot is dat restbudget? Waarom is er nog een restbudget? Is er een structureel probleem?

Mevrouw *Vera Jans* leest in de beleidsbrief dat de studie zorggradatie moet leiden tot een correcte personeelsverdeling over de voorzieningen. Elke voorziening zou een fiche moeten krijgen met informatie over haar PR/PN-norm¹ in vergelijking met het sectorgemiddelde. De restbudgetten zullen als bonus verdeeld worden over de voorzieningen die er het minst goed voor staan. De spreekster vraagt informatie over de grootteorde van deze bonussen?

In het hoofdstuk over het tewerkstellingsbeleid leest mevrouw *Helga Stevens* over een jaarlijks evaluatierapport van de samenwerkingsovereenkomst tussen de beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Waarom wordt pas in 2008 een rapport geschreven over de samenwerkingsovereenkomst van 2006? Wat zijn de belangrijkste conclusies van dit rapport?

Mevrouw Stevens vindt het positief dat het VAPH meewerkt aan de concretisering van leerzorg. Ze zal dit heikele thema blijven volgen.

VIPA werkt mee aan een ontwerp van besluit dat de toegankelijkheid van publieke ruimtes moet verbeteren. Een en ander verloopt in samenwerking met de minister voor Ruimtelijke Ordening en de minister voor Mobiliteit. Op basis van dit besluit zal VIPA welzijns- en gezondheidsvoorzieningen begeleiden in het toegankelijker maken van hun infrastructuur. Wat is het standpunt van de minister? Wat is de stand van zaken van het ontwerp van besluit?

Mevrouw *Vera Jans* drukt haar appreciatie uit voor het budget van 75.000 euro bestemd voor recyclage en hergebruik van hulpmiddelen voor blinden en slechtzienden. Ook de behoeften van de 65-plussers worden niet uit het oog verloren. Betekent dat het einde van de leeftijdsgrens?

¹ Huidig maximaal subsidieerbaar personeelskader versus de personeelsnorm voor de personeelsstop

De gemiddelde doorlooptijd van inschrijvingsdossiers in het VAPH daalt aanzienlijk per vraagtype. Er wordt een nieuwe inschrijvingsprocedure aangekondigd. Mevrouw Jans vraagt in welke provinciale VAPH-afdeling de procedure getest zal worden. Daarnaast vraagt de spreker de resultaten van de evaluatie van het aantal gerealiseerde plaatsen in het uitbreidingsbeleid 2008-2009 en van de in- en uitstroom bij voorzieningen. De geïntegreerde databank zorgregie gaat eind 2008 in productie. Wordt daarvoor een budget vrijgemaakt op de begroting 2009?

Mevrouw *Vera Jans* en de heer *Bart Van Malderen* zijn ingenomen met het gevolg dat is gegeven aan de resolutie betreffende de omzetting in regelgeving van een aanbeveling van het Rekenhof op het vlak van de afrekening van de dagprijsdossiers in de gehandicaptenzorg (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1469/1*). Er wordt terecht gewezen op de behoefte aan een parallelle operatie voor PAB's.

Mevrouw *Marijke Dillen* is tevreden met het verhoogde budget voor het beleid inzake personen met een handicap. Desondanks zal de Vlaamse Regering er niet in slagen de wachtlijsten weg te werken. Precies daarom moet de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin tijd uittrekken voor een grondig debat over een alternatieve aanpak. De sector vraagt bijvoorbeeld naar een vraaggestuurd systeem aan de hand van een zorgvoucher.

De heer *Bart Van Malderen* vraagt welk deel van de bijkomende budgettaire ruimte bestemd is voor indexeringen en baremieke ontwikkelingen. Hij wijst erop dat vraagverduidelijking centraal staat binnen het PGB-experiment. De sector heeft op dit punt vorming nodig. Is daarvoor een budget vrijgemaakt?

Het lid vraagt naar de samenstelling van de prioriteitencommissie voor de knelpuntdossiers. Zal deze commissie systematisch rapporteren? Daarnaast wil hij vernemen wat bedoeld wordt met de forfaitarisering van bepaalde hulpmiddelen. Hoe verhoudt forfaitarisering zich tot klantvriendelijkheid? De post 'Inkomensoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk tbv de gezinnen' van uitgavenbegroting van het VAPH wijzigt sterk. De heer *Bart Van Malderen* vraagt naar een verklaring.

Minister *Steven Vanackere* verklaart zich bereid een onderzoek te voeren naar het aantal beroepen bij de interne heroverwegingscommissie. Belangrijk in dat verband is dat veel aanvragers hun dossier uitbreiden

alvorens het voor te leggen aan de heroverwegingscommissie. De kwaliteit van de MDT-diagnoses mag niet bepaald worden door hun vergoeding.

Het dossier van personen op de wachtlijst die reeds een bepaalde vorm van ondersteuning krijgen, wordt als afgerond beschouwd. De minister is het wel grondig oneens met het beeld dat personen op de wachtlijst helemaal niets krijgen. De helft van de personen op de wachtlijst krijgen reeds een vorm van steun.

In 2007 zijn 5479 zorgvragen opgelost. In de eerste helft van 2008, nog voor het uitbreidingsbeleid op volle kracht is, is het al meer dan de helft van het totaal voor 2007. De opmerking dat afsluiten niet hetzelfde is als oplossen is juist, maar tegelijk waarschuwt de minister voor een situatie waarin hij zich als het ware moet schamen als iemand van de wachtlijst wordt geschrapt.

De persoonlijke toekomstplanning verdient een plaats. De minister heeft het evenwel uitdrukkelijk niet over structurele verankering. In 2008, het laatste jaar van het experiment, zijn 250 mensen in het systeem gestapt. Begin 2009 wordt het project geëvalueerd. De lopende trajecten worden voortgezet.

Minister *Steven Vanackere* kan begrip opbrengen voor de zorgen van de sector. Hij vraagt de Vlaamse Parlementsleden die namens de sector vragen stellen, de verslagen van onder meer de interpellatie van de heer *Caron* grondig te herlezen. Hij benadrukt dat er enkel en alleen op de initiële begroting van 2008 reeds middelen stonden voor een uitbreidingsbeleid. In alle andere begrotingsjaren was er een opstap naar aanleiding van de begrotingsaanpassing. Op de initiële begroting van het daaropvolgende jaar stonden de middelen om de opstap recurrent te maken. Vervolgens analyseert de minister het bedrag van 36 miljoen euro. Op de initiële begroting voor 2008 staat 11,5 miljoen voor een opstap vanaf 1 september 2008. Vanaf 1 januari 2009 is 21 miljoen euro beschikbaar om de opstap recurrent te maken. Daarnaast wordt 3,5 miljoen euro vrijgemaakt voor PAB.

Hij verzet zich tegen de onrechtvaardige indruk dat in 2009 geen nieuwe plaatsen gecreëerd zullen worden. Er komen 390 extra PAB's, 200 PGB's en 888 plaatsen in residentieel-ambulante zorg. Daarnaast zijn er de knelpuntdossiers en noodsituaties. Hij wijst op het belang van een accuraat geïnformeerde sector.

Minister *Steven Vanackere* verklaart vervolgens waarom de 80 procentregel wordt gebruikt. Het is

statistisch bewezen dat een PAB-budget het eerste jaar maar voor 75 percent wordt gebruikt. Onder de huidige regeling vloeien de ongebruikte 25 percent niet terug naar de Welzijnsbegroting. Door de eerste twaalf maanden 80 percent uit te keren, slaagt hij erin meer personen met een handicap een startbudget toe te kennen. Er is een budget om vanaf de dertiende maand de volle honderd percent uit te betalen.

De minister bevestigt dat maar 191 geldige PAB-aanvraagdossiers zijn ingediend. Een aanvraag is pas geldig indien vergezeld van een inschalingsverslag.

Het restbudget stemt overeen met 18,5 voltijdse equivalenten. Dat getal ligt te laag om de PR/PN-norm grondig te wijzigen. Om alle voorzieningen met een PR/PN-verhouding onder het gemiddelde tot op het gemiddelde niveau te brengen, zijn zo'n 2200 voltijdse equivalenten nodig. Het totale uitbreidingsbeleid heeft de voorbije vijf jaar 128 miljoen euro gekost. Van dat bedrag is 85 percent geïnvesteerd in personeel. In die periode is het personeelsbestand uitgebreid met 2500 voltijdse equivalenten. De cijfers tonen volgens de minister aan dat gestreefd moet worden naar een evenwicht tussen de twee doelstellingen.

Als antwoord op de vragen van mevrouw Jans, zegt de minister dat de nieuwe procedure getest zal worden in West-Vlaanderen. Het is ten slotte niet zijn bedoeling de leeftijdsgrens los te laten.

Ten aanzien van de heer Van Malderen, antwoordt de minister dat voor elke PGB'er 540 euro wordt vrijgemaakt om de vraagverduidelijking te begeleiden en 500 euro voor de inschaling. Daarbovenop worden geen vormingsnoden betoelaagd. Deze middelen komen bovenop het bedrag van vier miljoen euro.

Relatief goedkope hulpmiddelen zoals incontinentiemateriaal worden beter geforfaitariseerd. Forfaitarisering beoogt vooral een administratieve verlichting voor de patiënt. De prioriteitencommissie bestaat uit de leden van de permanente cel, waarin gebruikers, verwijzers en voorzieningen zijn vertegenwoordigd. Ten slotte is het zo dat de ESR-code 33 daalt omdat een deel van dit budget komt uit de aanvullende werkingstoelage uit de winstdeelname van de Nationale Loterij. Dit bedrag kan pas vermeld worden na de begrotingscontrole wanneer de winstdeelname bekend is.

Minister Steven Vanackere gaat akkoord met het voorstel van mevrouw Dillen om zich grondig te bezinnen over de toekomstige aanpak. Hij gelooft in een vraaggestuurde aanpak maar benadrukt dat niets erop wijst dat een vraaggestuurde aanpak ook een goedkopere of snellere aanpak garandeert. De komende jaren zal veel geïnvesteerd moeten worden om zorg te garanderen. De minister is ervan overtuigd dat het volgende meerjarenplan geen vijf- maar een tienjarenplan zal moeten zijn. De druk op de wachtlijsten zal de komende tien jaar niet dalen als gevolg van de demografische ontwikkelingen.

Minister Steven Vanackere antwoordt ten slotte ten aanzien van mevrouw Stevens dat 6000 uren doven-tolken zijn overgeheveld naar het departement Werk. Het departement Welzijn telt boven de 6000 uren nog 1575 tolkuren voor de leefsituaties.

8. Programma VI

Bij dit programma worden geen opmerkingen geformuleerd.

IV. MOTIES VAN AANBEVELING

Door mevrouw Helga Stevens, mevrouw Marijke Dillen en door de heer Tom Dehaene worden na afloop van de bespreking moties van aanbeveling aangekondigd.

V. STEMMING

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting (zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09 nr.15/8) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

De verslaggever,

Felix STRACKX

De voorzitter,

Luc MARTENS

BIJLAGE 1:

Lijst van alle ingediende projecten
in het kader van de projectoproep armoedebestrijding

Lijst van projecten armoedebestrijding.
--

1. Er werden 155 experimentele, vernieuwende of aanvullende projecten ingediend en 32 thematische projecten.
2. Binnen het oorspronkelijk beschikbare budget van 550.000 euro werden volgden projecten goedgekeurd:

naam	project	bedrag	(boven)lokaal
WGC De Sleep	SWiNGG- Samen werken naar Gezond Gedrag	3.496,50	lokaal
WGC Wel en Wee	Wel en fit	33.111,30	lokaal
Recht en Welzijn vzw	Vertel- en speelgoedtassen	21.300,00	lokaal
Stad Lier	kinderopvang op maat	3.700,00	lokaal
OCMW Brugge	Opvoedingsondersteuning en armoede	50.000,00	lokaal
CAW Stimulans	Preventieproject schulden jongvolwassenen	34.102,00	lokaal
vzw Brug	Ouder/kind project - samen toekomst maken	45.875,00	lokaal
Victoria Deluxe	Van klacht naar kracht': armoede en geestelijke gezondheid(szorg)	49.569,55	lokaal
LOGO Stad Antwerpen	Een brug dichterbij: maatschappelijke hulpverlening en geestelijke gezondheidszorg slaan de handen in elkaar	50.000,00	lokaal
vzw Andante	Generalistische en gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg in een getrappt zorgmodel	50.000,00	lokaal
Buurtwinkel	Gezondheidszorg vanuit religies	10.000,00	lokaal
Cedes	Gezondheidskuur voor mensen in armoede / inleefkuur voor gezondheidswerkers	45.000,00	bovenlokaal
Ziekenhuisnetwerk Antwerpen	Bijsturing van toegankelijkheid door kansarme cliënten	49.974,08	lokaal
SPK	Gedeelde zorg voor mensen met dubbeldiagnose	28.813,00	bovenlokaal
VVS - Sint-Egidio	Dakloos omdat de wereld te snel draait	32.257,50	lokaal
Centrum Kauwenberg	Een schone lei en een nieuw krijtje	34.156,00	lokaal

3. Bijkomende middelen 333.000 euro

vzw Thuishulp	Gezinszorg en kansarmoede in West-Vlaanderen	50.000,00 €	1 jaar	combinatie
Kinderdagverblijven KULeuven	De eerste stappen	50.000,00 €	1 jaar	opvoedingsondersteuning
OCMW Destelbergen	Naadloze hulpverlening aan jong-volwassenen	20.317,00 €	1 jaar	opvoedingsondersteuning
De Lage Drempel vzw	Project Steungezinnen	27.950,00 €	1 jaar	opvoedingsondersteuning
OCMW Balen	Uitnodiging: lekker, gezond en betaalbaar koken	50.000,00 €	1 jaar	gezondheidspreventie
OCMW Gent	multidisciplinaire gezinstherapie aan huis	50.000,00 €	1 jaar	opvoedingsondersteuning
OCMW Brecht	Iedereen Gezond?!	20.000,00 €	< 1 jaar	toegankelijkheid gezondheidszorg
YWCA	Vorming voor iedereen	30.850,00 €	1 jaar	combinatie
CAW Archipel	De stekker eruit	3.125,00 €	1 jaar	etnisch-culturele minderheden
Warm Hart	Publicatie maken met multiculturele redactie	30.667,21 €	1 jaar	etnisch-culturele minderheden
		332.909,21 €		

BIJLAGE 2:

Programma GD: verdeling van het budget per preventiedoelstelling

Programma GD : verdeling van budget preventie

Begrotingsartikel GD3405E				
	GVK	Memorie	Opmerking	
LOGO'S	24.641.000	24.641.000		
LOGO's	3.848.413	5.626.105	Werken rond de zes gezondheidsdoelstellingen.	
Extra groei 460.000 euro	460.000			
Ondersteuningscel (OCL) Logo's gewone werking (zie VIGEZ)	259.636		Wordt overgenomen door VIGEZ	
OCL Medisch milieukundigen (zie VIGEZ)	1.058.056		Wordt overgenomen door VIGEZ	
ALGEMEEN, tabak, voeding en beweging, ongevallen, diverse		3.839.984		
VIG, A-voorzieningen, Domus Medica, VWWJ, VLK				
VIGEZ	1.207.249		Thema's: Voeding, Tabak, Ongevallenpreventie, Algemene gezondheidsbevordering, Gezondheidsbevordering setting scholen en bedrijven. Zie ook rubriek Logo's.	
Gezondheidspromotie ziekenfondsen	99.160		Diverse preventiethema's	
Vlaamse werkgroep Gezonde Tand en Domus Medica	24.790		Preventieve tandzorg en gezonde voeding	
	340.285		Ondersteuning diverse preventiethema's huisartsen (convenant)	
Vlaams Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg	275.000		Ondersteuning diverse preventiethema's Centra voor Leerlingenbegeleiding (convenant). Zie ook bij heroriëntering	
VLK	271.000		Onder andere: tabak, borstkankeropsporing, huidkanker	
Deel preventie bij senioren	1.200.000		Diverse preventiethema's (een deel daarvan zal naar voeding en beweging gaan).	
Voeding en beweging (specifiek)				
Eetexpert	80.000		Vroegdetectie en vroegbegeleiding eet- en gewichtproblemen (convenant)	
Diëtistenvereniging	56.500		Diëtistenvereniging	

Ongevallenpreventie (specifiek)					
Valpreventie bij ouderen (KULeuven)		150.000		Convenant	
Cognitieve gedragstherapie in RVT (Farmaka)		136.000		Cognitieve gedragstherapie in RVT (Farmaka)	
MIDDELENGEBRUIK			3.675.270	Cel middelengebruik (zie GD4505E), preventiewerkers.	
VAD, spuitenruil en preventiewerkers CGG					
VAD		2.129.270			
Sputenruil Vlaamse coördinatie		175.000			
Sputenruil: vijf provinciale werkingen		280.000			
Projecten middelengebruik					
Uitvoeren actieplan		480.000			
Idem groei (recurrent)		311.000			
Extra groei 300.000 euro		300.000			
SEKSUELE GEZONDHEID			2.904.427		
Sensoa		2.220.459			
Preventie bij sekswerkers		220.390			
ITG		252.578		Subsaharaanse Afrikaanse Migranten en Reizeneeskunde	
cRZ		211.000			
SUICIDEPREVENTIE			1.420.000	Suicidepreventiewerkers CGG niet inbegrepen	
Actieplan suicidepreventie (960.000) zonder CPZ en WG Verder		802.960			
Centrum ter Preventie van Zelfdoding		85.000			
WG Verder		72.040			
Groei voor initiatieven suicidepreventie (recurrent)		460.000			
BEVOLKINGSONDERZOEKEN			6.172.450		
Aangeboren aandoeningen					
Opsporing 11 aandoeningen		1.202.707			
Baarmoederhalskanker					
Sensibilisatie door provinciebesturen		371.840		In afwachting van een Vlaams bevolkingsonderzoek	
Borstkanker					
Vijf screeningscentra		4.307.903			
Consortium BKO		180.000			

Andere BVO	BKO Brussel Hoofdstad (VUB)	50.000		
	Prostaatanker (Oncologisch Centrum A'pen)	60.000	808.000	
VIA middelen en Index				
	VIA middelen	325.382		
	Index (te verdelen over alle dossiers)	482.618		
Heroriëntering			194.764	
	Diabetes	165.000		
	Studiedagen e.a. initiatieven	4.764		
	Groei VWWJ	25.000		

BIJLAGE 3:

Vlaamse Zorgverzekering:
verhouding tussen het aantal aangeslotenen en rechthebbenden
in Vlaanderen en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofstad

Zorgverzekering : verhouding aangeslotenen en rechthebbenden Vlaanderen en Brussel

	dossiers 31/12/2007	leden 31/12/07	%
Vlaanderen	177.096	4.381.357	4,04%
Brussel	3.198	54.405	5,88%

BIJLAGE 4:

Vlaamse Zorgverzekering:
evolutie van de inningsgraad

Zorgverzekering : evolutie inningsgraad

Inningspercentage 2004	94,2%
Inningspercentage 2007	99,8%

Toelichting: het inningspercentage wordt berekend door de geïnde bijdragen af te zetten tegen bevolkingsprojecties van de SVR. Daarbij wordt rekening gehouden met het percentage leden dat een verminderde bijdrage betaalt en met het aansluitingspercentage in Brussel.

Opgepast: de zorgkassen innen jaarlijks ook bijdragen die in vorige kalenderjaren niet betaald werden (achterstallige bijdragen), op voorwaarde dat de betrokken leden nog geen boetedossier hebben. Sommige leden betalen dus meer dan één bijdrage in een jaar. Het gaat dus om theoretisch inningspercentage. Het reële inningspercentage per kalenderjaar ligt lager. Maar er is een duidelijke stijgende tendens vastgesteld tussen 2004 en 2007 (laatst gekende reële cijfer).

Een inningspercentage van 97% als parameter bij de begroting 2009 is in alle geval een realistisch cijfer.

BIJLAGE 5:

Onderzoek vorderingsbeleid jeugdrechtbanken:
lijst geselecteerde parketten

onderzoek vorderingsbeleid jeugdrechtsbanken : lijst geselecteerde parketten**1. CRITERIA VOOR SELECTIE****1.1. bronnen voor het bepalen van de criteria**

- de nota over regio-selectie van Hermans e.a. in het kader van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin¹
- drie meer algemene principes vormden het vertrekpunt: diversiteit, stedelijkheid en geografische spreiding. Diversiteit slaat op de socio-economische kenmerken van de bevolking. De bedoeling was om zowel extreme (arrondissementen die op de indicatoren sterk hoger of lager scoren dan het Vlaamse gemiddelde) als gemiddelde arrondissementen (arrondissementen waarvan de score aansluit bij het Vlaamse gemiddelde) bij het onderzoek te betrekken. Wat stedelijkheid betreft, werd er gestreefd naar de aanwezigheid van stedelijke en landelijke arrondissementen in de onderzoeksgroep. Het principe van de geografische spreiding moest er ten slotte voor zorgen dat bij de selectie van de arrondissementen rekening gehouden werd met een spreiding over heel Vlaanderen, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat elk rechtsgebied van het Hof van Beroep minstens via één arrondissement vertegenwoordigd was.

1.2. concrete criteria

- diversiteit (cf. onderzoek van Kesteloot naar achtergestelde buurten)
- stedelijkheid
- geografische spreiding
- de verhouding POS (problematische opvoedingssituatie)/MOF (als misdrijf omschreven feit) in de verschillende arrondissementen
- aanmeldingen vanuit het Parket bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg
- invulling van de programmatorisch vastgelegde capaciteit door de erkende capaciteit in de verschillende arrondissementen

2. GESELECTEERDE ARRONDISSEMENTEN

Op basis van de criteria werden volgende arrondissementen geselecteerd

Antwerpen, Hasselt, Leuven, Oudenaarde en Veurne-Ieper.

Het parket van Hasselt wilde niet meewerken, vandaar dat het parket van Tongeren bij het onderzoek werd betrokken om zo de geografische spreiding te verzekeren.

Het parket van Veurne deelde mee niet te kunnen ingaan op de vraag tot deelname aan het onderzoek en daarom werden meerdere magistraten van het arrondissement Ieper bij het onderzoek betrokken.

¹[1] K. HERMANS, M. DEMAERSCHALK, S. MARX en A. DECLERCQ, *Regio-selectie*, Leuven, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2007, 1-14